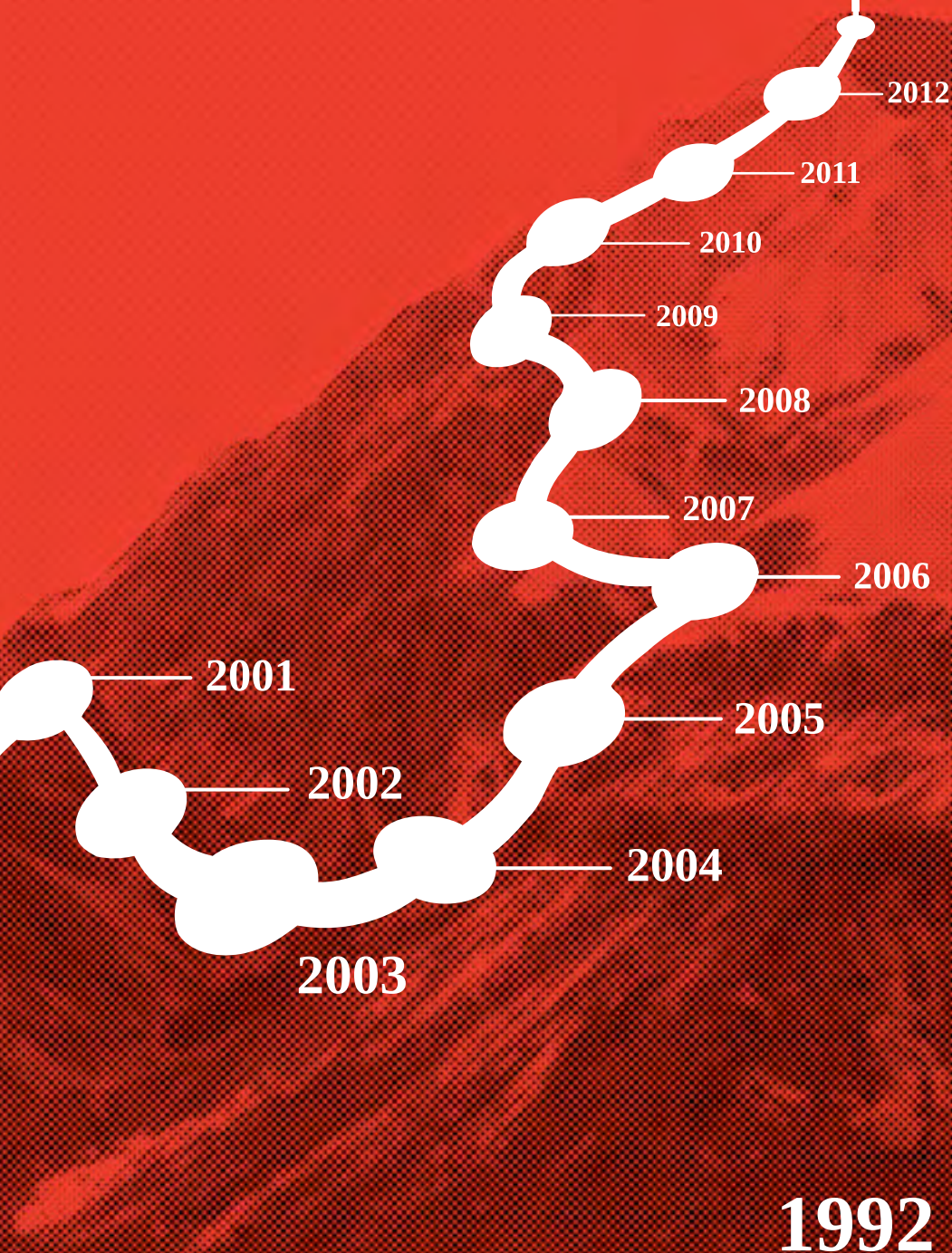

20 РОКІВ

СТАЛОГО

ЗРОСТАННЯ

ПУМБ

Найвищий рівень
надійності депозитів:

«5»
за оцінкою
РА «Кредит-Рейтинг»

у
ТОП-3
за доступністю про-
грам автокредитування
(«Власть денег»,
липень 2011).

№ 1 за якістю присутності в Facebook
(advermap.com.ua)

ТОП-5
найдорожчих
банківських брендів
(«Гвардія»,
липень 2011).

№ 1 за інноваційністю. «Найбільш
інноваційний банк» і «Угода року»
в «Ukrainian Banker Awards»
(ИнвестГазета, грудень 2011).

№ 1 за прозорістю серед
фінустанов України (Індекс
прозорості та підзвітності
компаній Центру «Розвитку КСВ»,
USAID, вересень 2011).

ПУМБ нагороджений
Deutsche Bank за виняткову
якість платежів (серпень 2011).

Переможець конкурсу «На кращу регулярну
інформацію акціонерних товариств та
підприємств-емітентів облігацій» в 2011 році
(НКЦПФР).

№ 1 за Інтернет-банкінгом
ПУМБ online («Forbes Україна»,
вересень 2011).

№1

№ 1 за доступністю довгостро-
кових програм автокредитування
(«Деньги», липень 2011).

Входить у
ТОП-10
найбільш дружніх
українських банків
(«Корреспондент»,
жовтень 2011)

Найбільш динамічно зростаючий
банк в 2011 році («РБК-Україна»)

№ 1 Best CIO 2011, зрілість
ІТ-інфраструктури
(«Компьютерное обозрение»,
грудень 2011).

№ 2 в рейтингу інформаційної
прозорості банків України
(РА «Кредит-Рейтинг»,
Агентство фінансових ініціатив
та Проект USAID «Розвиток
фінансового сектора» (FINREP).

№ 1 за доступністю кредитних
пропозицій на купівлю обладнання
терміном на три роки
(«Простобанк Консалтинг»).

№ 2 в рейтингу «Найбільш електронний банк»
(«ИнвестГазета», червень 2011)

Річний звіт ПУМБ № 2 в конкурсі «Кра-
ще Корпоративне Медіа України 2011»
(Асоціація корпоративних медіа України).

№ 1 з інформаційної безпеки.
ПУМБ першим пройшов аудит
на відповідність міжнародним
стандартам інформаційної безпе-
ки платіжних карт PCI DSS серед
українських банків (вересень 2011).

Входить у
ТОП-100
найбільших банків СНД
(PIA-Аналітика, липень 2011).

№2

Звернення Голови Правління	8
Звернення Голови Наглядової ради	10
Ключові фінансові показники	12
Огляд результатів діяльності	18
Огляд банківського ринку	18
Основні фінансові результати	22
Огляд результатів за бізнесами	28
Корпоративний бізнес	28
Роздрібний бізнес	34
Інвестиційний бізнес	44
Операційна фабрика	48
Сталий розвиток	56
Корпоративна соціальна відповідальність	56
Управління ризиками	58
Управління персоналом	62
Управління якістю	64
Благодійність і соціальні інвестиції	66
Корпоративне управління	68
Загальні збори акціонерів	70
Ревізійна комісія	71
Наглядова рада та Робочі групи при Наглядовій раді ПУМБ	72
Правління ПУМБ і Комітети при Правлінні ПУМБ	74
Внутрішній контроль та аудит	76
Консолідована фінансова звітність	80
Примітки до фінансової звітності	88

ПУМБ — Перший Український

Перший Український Міжнародний Банк (ПУМБ) — це великий і надійний приватний банк, який протягом двадцяти років працює на українському фінансовому ринку, і прагне надавати клієнтам високоякісні банківські послуги, сервіс, що постійно удосконалюється, і індивідуальний підхід. ПУМБ входить до десятки найбільших банків України за ключовими фінансовими показниками.

ПУМБ є фінансовим радником і помічником як для приватних осіб, так і для корпоративних клієнтів, вивчає і передбачає очікування і потреби клієнтів, і пропонує ефективні рішення. Бути ближче до своїх клієнтів ПУМБ допомагають офіційні представництва банку в соціальних медіа: Facebook, Twitter, YouTube та інших. На сайті ПУМБ клієнти можуть залишити відгук про якість обслуговування <http://www.pumb.ua>

ПУМБ запускає нову комунікацію «ПУМБ — Перший Український», розширюючи своє позиціонування, і заявляє про себе як про лідера банківського ринку, клієнтоорієнтований, надійний і передовий банк як в продуктах і процесах, так і в сервісі.

ПУМБ — не просто комфортний Банк, а й інноваційний, передовий і сильний учасник фінансового ринку, Банк, яким може пишатися Україна. Клієнтоорієнтований — також означає і комфортний. Надійний — значить професійний. Передовий — значить Перший.

Команда ПУМБ створює нові продукти та послуги, впроваджує сучасні банківські технології, забезпечує надійність, і створює Банк майбутнього — Банк, яким може пишатися Україна.

Основний акціонер Банку — ТОВ «СКМ Фінанс» (92,24 % акціонерного капіталу), частина групи СКМ. Всеукраїнська регіональна мережа ПУМБ налічує 169 точок продажів. Кількість працівників ПУМБ складає майже 4000 осіб. Кількість корпоративних клієнтів ПУМБ перевищує двадцять тисяч, а загальна кількість приватних клієнтів — понад півтора мільйона осіб. Процесинговий центр ПУМБ обслуговує більш ніж 1,5 млн платіжних карт клієнтів ПУМБ і 34 банків-партнерів.

Звернення Голови Правління

Оцінюючи минулий рік, можна сказати, що ПУМБ продовжує успішно реалізовувати свою стратегію та рухатися до наміченої мети – входження до ТОП-5 фінінститутів України. Підтвердженням цього є як стабільно високі фінансові показники Банку, так і продуктові та сервісні інновації, які ПУМБ запустив у 2011 році.

Об'єднавшись із Донгорбанком, ПУМБ піднявся на декілька щаблів рейтингу за активами й увійшов до ТОП-10 найбільших фінінститутів країни. Банк посів 5-те місце в банківській системі за обсягом коштів корпоративних клієнтів і 8-ме місце за обсягом коштів роздрібних клієнтів за НСБО, залишаючись одним із лідерів у кредитуванні. Інформаційне агентство «РБК Україна» визнало ПУМБ найбільш динамічним банком 2011 року.

ПУМБ продовжує бути надійним і стійким банком, послідовно підвищуючи фінансові показники. Банк поліпшив структуру балансу, знизивши співвідношення кредити/кошти клієнтів зі 113% до 93,4%, підвищив диверсифікацію портфелів і зберіг одні з кращих у системі показники операційної ефективності ROE і ROA. ПУМБ перевершив результат попереднього року за операційним прибутком на 13,6% і зробив його якіснішим із точки зору операційної ефективності. Прибуток до формування резервів склав 76,1 млн дол. США.

У 2011 році ПУМБ був одним із лідерів на банківському ринку інновацій та отримав визнання найбільш авторитетних видань, серед яких №1 і №2 місця за зручність Інтернет-банкінгу ПУМБ online від ділових видань «Forbes Україна» й «Інвестгазета». Наступного року ПУМБ запропонує клієнтам не лише нові продукти та послуги, сформувавши повноцінну продуктову лінійку, але й нові формати обслуговування. Ми продовжуємо будувати гнучкий та сучасний Банк і пропонуємо банківські нововведення, покращуючи якість сервісу для своїх клієнтів і зміцнюючи нашу відповідальність перед усіма зацікавленими сторонами.

**ПУМБ стане банком
№1 за ефективністю
в системі та від-
різнятиметься від
інших фінінститутів
якістю сервісу як
гідний конкурент
найвагомішим грав-
цям фінансового
ринку.**

**Костянтин
Вайсман**
Голова
Правління ПУМБ

Звернення Голови Наглядової ради

Минулого року ПУМБ продовжив реалізацію своєї стратегії розвитку на шляху до лідерства в галузі, здійснивши ключовий проект – злиття з Донгорбанком. Об'єднання банків стало найбільш масштабним M&A у сучасній історії країни та зразковим щодо якості і швидкості реалізації.

ПУМБ після злиття з Донгорбанком у липні поліпшив структуру балансу, знизив операційні витрати та забезпечив економію масштабів. Були підвищені стандарти корпоративного управління, сформована єдина система ризик-менеджменту, зросла якість контролю і звітності. Під час об'єднання ПУМБ і Донгорбанк нарощували бізнес, створювали додаткові можливості для своїх клієнтів і збільшили присутність до 169 точок продажів у всіх регіонах України.

Згуртована робота команди, підтримка акціонерів, визнання клієнтів і довіра інвестиційної громади забезпечували стійкий ріст ПУМБ протягом 20 років. Зараз ми перебуваємо на півшляху до нашої мети – входження до п'ятірки найбільших банків України за ключовими фінансовими показниками. Ми продовжимо будувати успішний Банк – передовий, ефективний, із найкращою якістю продуктів і послуг, а головне – з відмінними фінансовими результатами. Банк, який опікується сталим розвитком суспільства і яким може пишатися Україна.

**Співвідношення
Кредити/Депозити клієнтів
на рівні 93,4%
підтверджує
стійкість та
надійність
ПУМБ.**

**Ілля
Архіпов**
Голова Наглядової
ради ПУМБ

Ключові фінансові показники

Ключові фінансові показники ПУМБ 2011 (МСФЗ)*

Зміна 2011/2010				
Балансові показники на кінець періоду, млн. дол. США	2011	2010	млн. дол. США	%
Активи (net) на кінець періоду	3 720,9	3 219,1	501,8	15,6%
Кредитний портфель (gross), у т.ч.:	2 422,7	2 207,0	215,7	9,8%
Кредити корпоративним клієнтам (gross)	1 816,4	1 623,7	192,7	11,9%
Кредити приватним клієнтам (gross)	606,3	583,3	23,0	3,9%
Портфель цінних паперів (gross)	522,9	382,2	140,7	36,8%
Кошти клієнтів, у т.ч.:	2 531,3	1 939,9	591,4	30,5%
Кошти корпоративних клієнтів	1 447,4	948,6	498,8	52,6%
Кошти приватних клієнтів	1 083,9	991,3	92,6	9,3%
Власний капітал	604,9	527,1	77,8	14,8%
Загальний капітал (Рівень 1 + Рівень 2)	690,2	462,4***		

Зміна 2011/2010				
Звіт про прибутки та збитки, млн. дол. США	2011	2010	млн. дол. США	%
Чистий процентний дохід	122,7	106,1	16,6	15,6%
Чистий непроцентний дохід, в т.ч.:	50,3	48,7	1,7	3,5%
Чистий комісійний дохід	32,5	28,0	4,5	15,9%
Торговельний та інший волатильний дохід	17,9	20,6	(2,8)	(13,4%)
Загальний дохід	173, 0	154,8	18,3	11,8%
Операційні видатки	(96,9)	(87,8)	(9,1)	10,4%
Прибуток до резервів і податків	76,1	67,0	9,1	13,6%
Видатки на формування резервів під знецінення активів	(7,7)	24,1	(31,7)	(131,8%)
Чистий прибуток	56,4	71,2	(14,8)	(20,8%)

* Розраховано за даними управлінської звітності за середньоденними залишками

Показники ефективності	2011	2010	2011/2010
ROA до резервів (Прибуток до резервів і податків/Середні активи net)	2,3%	2,2%	0,1%
ROE до резервів (Прибуток до резервів і податків/Середній капітал)	13,6%	13,7%	(0,1%)
ROA (Чистий прибуток/Середні активи net)	1,7%	2,4%	(0,6%)
ROE (Чистий прибуток/Середній капітал)	10,1%	14,6%	(4,5%)
NIM (Чистий процентний дохід/ Середні продуктивні активи net)	5,2%	4,8%	0,4%
C/I (Операційні видатки/Загальний дохід)	56,0%	56,7%	(0,7%)

Структурні показники (середній баланс)	2011	2010	2011/2010
Кредитний портфель (net)/кошти клієнтів	93,4%	113,4%	(20,0%)
Частка коштів клієнтів у зобов’язаннях	75,5%	65,5%	9,9%
Частка поточних рахунків у загальному обсязі коштів клієнтів	45,0%	37,1%	7,9%

Показники якості активів	2011	2010	2011/2010
NPL**/ позики клієнтам	19,1%	23,0%	(3,9%)
Резерви / позики клієнтам	15,1%	17,6%	(2,4%)
Резерви / NPL**	79,4%	76,6%	2,9%

Показники достатності капіталу	2011	2010	2011/2010
CAR (Базель)	26,8%	26,2%***	0,6%
CAR (НБУ)	15,9%	18,8%***	(2,9%)

** Банк відносить до NPL кредити із простроченням платежів 60 днів+

*** Без ефекту злиття ПУМБ і Донгорбанку

Успішне об'єднання ПУМБ і Донгорбанку

У 2011 році було завершено об'єднання ПУМБ і Донгорбанку, яке стало найбільшим в історії вітчизняної фінансової системи злиттям двох банківських установ. Об'єднання відбулося дуже успішно та є частиною Стратегії розвитку ПУМБ, згідно з якою Банк має намір увійти до ТОП-5 українських фінінститутів за основними фінансовими показниками до 2015 року. У результаті злиття ПУМБ значно зміцнився й увійшов до числа десяти найбільших фінансових інститутів України.

Об'єднання ПУМБ і Донгорбанку було здійснено за рекордно короткий термін (9 місяців) і стало одним з найбільш успішних M&A в Україні. 15 липня 2011 року відбулося операційне злиття, а 18 липня відділення відкрилися під об'єднаним брендом ПУМБ. Процесом об'єднання ПУМБ і Донгорбанку керували Наглядові ради Банків і Керуючий комітет, що складався з усіх членів Правління обох фінінститутів. Важливу роль в успішності проекту зіграв Проектний офіс, до складу якого ввійшли консультанти компанії Ernst & Young, незалежний консультант і ключові співробітники Банку.

У процесі об'єднання ПУМБ і Донгорбанку довелося шукати нестандартні рішення. Одним із ноу-хау Банку стало приєднання кореспондентського рахунку МФО Донгорбанку до ПУМБ, що забезпечило автоматичну переадресацію коштів, що надходили на МФО Донгорбанку на МФО ПУМБ протягом декількох місяців після операційного злиття. Завдяки цій ініціативі, роботі з розширенням продуктової лінійки та синхронізації тарифних пропозицій, а також широкій роз'яснювальній кампанії про переваги

об'єднання, перехід клієнтів Донгорбанку в ПУМБ відбувся без перешкод. Важливим рішенням, що забезпечило успіх злиття, став вибір єдиної ІТ-системи для об'єданого Банку, — системи ПУМБ. Міграція даних з однієї ІТ-системи в іншу складалася з декількох етапів, з п'ятьма тестовими міграціями, які проводилися по суботах і неділях.

Те, що об'єднання команд ПУМБ і Донгорбанку відбулося без затримок, багато в чому забезпечила програма утримання ключових співробітників, і об'єктивна оцінка персоналу обох Банків на ключових посадах, проведена сторонньою незалежною компанією-консультантом. Була розроблена система мотивації для співробітників-учасників операційного злиття Банків. З метою своєчасного інформування співробітників про процес об'єднання був створений Інtranет-портал із новинами, вакансіями та зворотним зв'язком, що забезпечило зниження напруги та поліпшення командної роботи. Завдяки згуртованій роботі колективу, за час інтеграції Банк не тільки не розгубив клієнтів, але й значно збільшив свою частку ринку.

20 років стійкого зростання

1992

ПУМБ почав свою діяльність з обслуговування підприємств — флагманів вітчизняної промисловості і закріпив за собою репутацію надійного фінансового інституту для багатьох українців.

1995

ПУМБ першим серед українських банків впровадив визнану в міжнародному банківському співтоваристві автоматизовану банківську систему — програмний продукт Midas виробництва компанії Misys IBS Ltd. (Великобританія). В цьому ж році ПУМБ отримав кредит ЄБРР у розмірі 13 млн доларів США без гарантії уряду.

ПУМБ першим серед українських банків почав складати фінансову звітність відповідно до міжнародних стандартів обліку та підтверджува-ти її провідними ауди-торськими компаніями (1992), а також одним з перших емітував власну платіжну карту (1993). У 1996 році ПУМБ одним з перших банків України розробив програмний продукт «ClearingCenter» (ECS), що дозволяє обслу-говувати необмежену кількість рахунків бан-ків-кореспондентів у національній валюті.

1999

ПУМБ одним з перших в банківському секторі пройшов сертифікацію Third Party Processor для можливості надання про-цесингових послуг третім банкам. Роком раніше, в 1998 році, ПУМБ став одним з перших україн-ських банків, який ство-рив власний Процесинго-вий центр, розрахований на підтримку великої кількості банків-учасни-ків, карткових рахунків та термінального обладнан-ня. Наявність власного Процесингового центру стало конкурентною перевагою Банку та закла-ло міцний фундамент для подальшого зростання карткового бізнесу та підвищення якості обслу-говування клієнтів.

Протягом 10 років ПУМБ активно наро-щував бізнес, розвивав нові сервіси та послуги, а також продовжував удосконалювати якість обслуговування і по-кращувати операційну ефективність. ПУМБ одним з перших в банків-ському секторі України пройшов сертифікацію на принципове членство в міжнародних платіж-них системах EUROPAY/ MC і VISA. У 1997 році ПУМБ першим серед українських банків в рамках створення Процесингового центру впровадив програмний комплекс ARKSYS, який залишається першою і єдиною в Україні про-мисловою експлуатацією комплексу до цього дня.

2004

В цей період ПУМБ продовжує розвивати власний Процесинговий центр, удосконалювати IT-інфраструктуру і працювати над структу-рою балансу. Основними пріоритетами в роботі з клієнтами залишається індивідуальний підхід і унікальні рішення. У 2004 році ПУМБ першим в банківській системі запускає в про-мислову експлуатацію синхронний Резервний центр з можливістю резервування всіх IT-сервісів. Двома роками раніше, в 2002 році, ПУМБ одним з перших серед українських банків реалізував систему переказу платежів за до-помогою АТМ. З 2005 року ПУМБ приймає нову стратегію розви-тку, і з цього моменту позиціонує себе як Ком-фортний банк, який прагне створювати мак-симально зручні умови для швидкої і ефективної роботи з клієнтами та партнерами.

Протягом 15 років Банк працював над підви-щенням надійності, прозорості та інновацій-ності свого бізнесу. За ці роки ПУМБ створив стійку технічну плат-форму, завоював довіру ключових клієнтів і під-готувався до подальшого зростання. У 2005 році почався новий етап у розвитку Банку у зв'язку зі зміною основного акціонера: ТОВ «СКМ ФІНАНС», частина групи СКМ, придбало 50 % акцій ПУМБ, вику-пивши частку іноземних акціонерів і консолі-дувавши 99 % акцій в групі СКМ. Страте-гія розвитку ПУМБ на 2006-2010 роки була орієнтована на побудову універсального банку: подальше посилення корпоративного бізнесу, розширення присутності на ринку роздрібних по-слуг, а також зростання філіальної мережі. З метою стати ближче до своїх клієнтів, з 2006 по 2008 рік, в період активного розвитку ме-режі, ПУМБ збільшує кількість точок продажів з 43 до 146.

2011

У 2011 році ПУМБ об'єднався з Донгорбан-ком, завершивши одне з найбільш масштабних злиттів у банківсько-му секторі. Банки об'єднали баланси і мережу відділень, і з 18 липня почали роботу під об'єднаним брендом Перший Український Між-народний Банк. В результаті об'єднання ПУМБ увійшов до ТОП-10 найбільших банків країни, розширив регіональну мережу філій і значно поліпшив структуру балансу. У 2011 році ПУМБ першим серед україн-ських банків перепід-твердив відповідність стандартам інформацій-ної безпеки PCI DSS. ПУМБ значно розширив продуктову лінійку, до-повнивши її інновацій-ними сервісами, в числі яких iPUMB — сервіс для роботи з iPhone і iPad і його мобільна версія, оптимізована для більшості мо-більних пристроїв.

Сьогодні ПУМБ — це універсальний банк, який надає повний спектр банківських послуг приватним та корпоративним клієнтам і входить в десятку найбільших банків-ських установ країни за ключовими фінансовими показниками. За 20 років своєї діяльності ПУМБ створив стійкий бізнес, який заснований на сучасних інноваційних продуктах і послугах, дієвій системі ризик-менеджменту, прозорих і відкритих бізнес-про-цесах і якісному сервісі. Згуртована команда, гнучка ринкова стратегія, відповідність міжнарод-ним стандартам ведення бізнесу та ефективне управління ресурсами дозволили Банку стійко розвиватися протягом 20 років, і забезпечать якісне зростання в май-бутньому.

2015

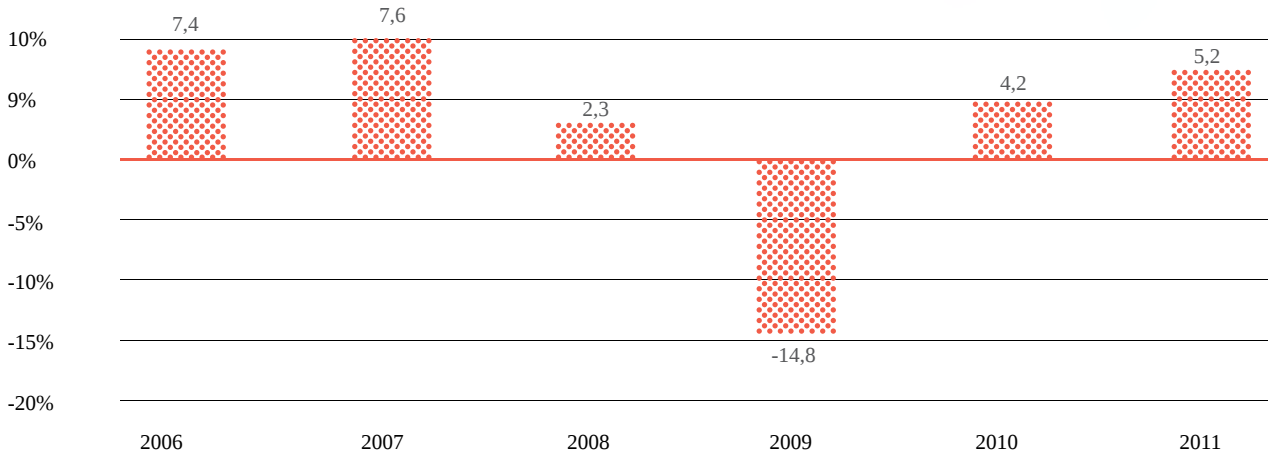
ПУМБ поступово стає флагманом банківської галузі України, банком міжнародного рівня з бездоганною репу-тацією і впізнаваним брендом, який виперед-жає ринок за техноло-гічністю і пропонує інноваційні банківські продукти, сервіси та нові формати обслуго-вування. ПУМБ входить до ТОП-5 фінансових інститутів країни за ключовими фінансови-ми показниками, і стає банком № 1 за ефектив-ністю і якістю обслуго-вування. ПУМБ залучає своїх співробітників, партнерів і клієнтів в соціальні проекти, інвестуючи у вирішення важливих для сталого розвитку суспільства пи-тань. ПУМБ — це банк, яким може пишатися Україна.

Огляд результатів діяльності

Огляд банківського ринку

У 2011 році економіка України залишалася чутливою до зміни ситуації на міжнародних ринках. Пожвавлення світового промислового виробництва сформувало сприятливу кон'юнктуру для вітчизняних експортерів на міжнародних товарних ринках, забезпечивши зростання реального ВВП у першому півріччі на 4,4 % до аналогічного періоду минулого року.

Зростання реального ВВП

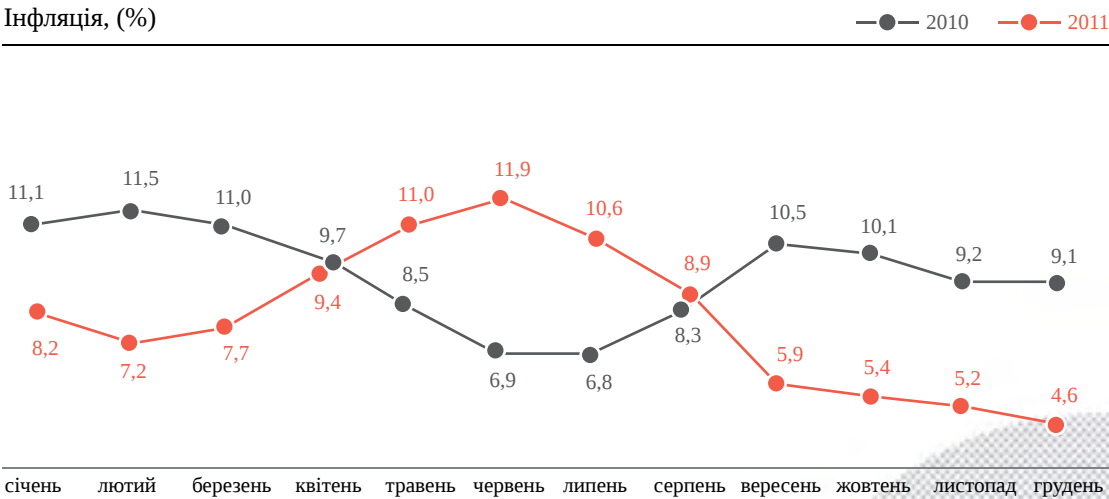

Джерело: офіційні дані Держкомстату України

Зростання надходжень від експорту товарів і послуг у першому півріччі 2011 року на 36,2 % до аналогічного періоду минулого року, і приплив за капітальними і фінансовими рахунками сприяли формуванню профіциту платіжного балансу в розмірі 1,795 млрд доларів США. Це дозволило забезпечити стабільність курсу національної валюти і наростити золотовалютні резерви на 8,7 % за перше півріччя 2011 року (до 37,6 млрд грн. на 30.06.2011 р.). Інфляцій-

ний тиск посилювався: за підсумками 6 місяців індекс інфляції склав 5,9 % в порівнянні з 3,3 % у першому півріччі 2010 року. Основний тиск на споживчі ціни в першому півріччі 2011 року спричинили зростання цін на транспортні послуги (+13,7 %), що пов'язано з підвищенням цін на бензин (+30,5 %), підвищення тарифів на житлово-комунальні послуги (+ 9,5 %), і зростання цін на продукти харчування та безалкогольні напої (+ 6,1 %).

Інфляція, (%)

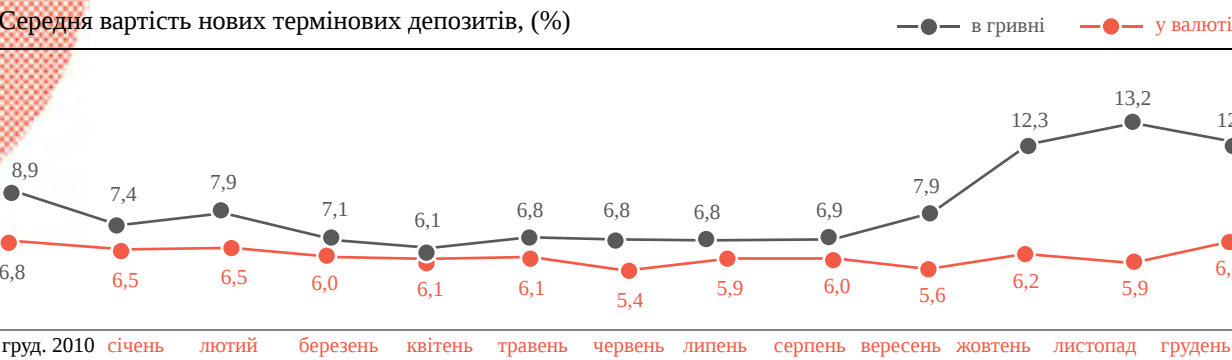

Джерело: офіційні дані Держкомстату України

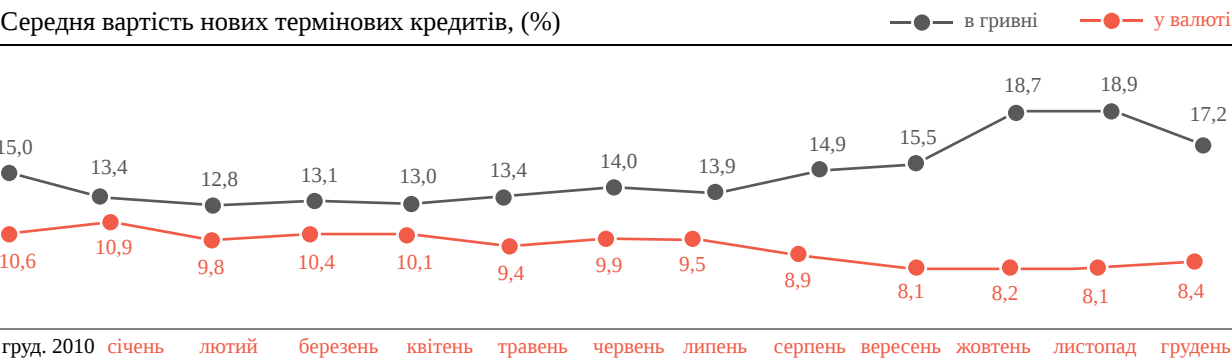
Позитивні економічні тенденції у першому півріччі сприяли подальшому відновленню банківського сектора. Зростання виручки підприємств та доходів населення забезпечили збільшення клієнтської ресурсної бази в першому півріччі 2011 року на 13,7 %. При цьому, темпи зростання корпоративних коштів (+20,2 %) у два рази перевищили темпи зростання рахунків роздрібних клієнтів (+9,9 %). В результаті, надлишкова ліквідність у банківській системі зумовила зниження ставок за депозитами і лі-

бералізацію ставок за кредитами. У першому півріччі обсяг кредитування реального сектора збільшився на 7,3 %, а обсяг кредитування роздрібного сектора в гривні — на 11,8 %. Незважаючи на зростання нових видач, роздрібний портфель за системою продовжував скорочуватися (-0,37 %) внаслідок перевищення обсягу нових видач погашеннями за старим портфелем. Основну увагу в роздрібному кредитуванні банки зосередили на високомаржинальному споживчому кредитуванні.

Середня вартість нових термінових депозитів, (%)

Середня вартість нових термінових кредитів, (%)

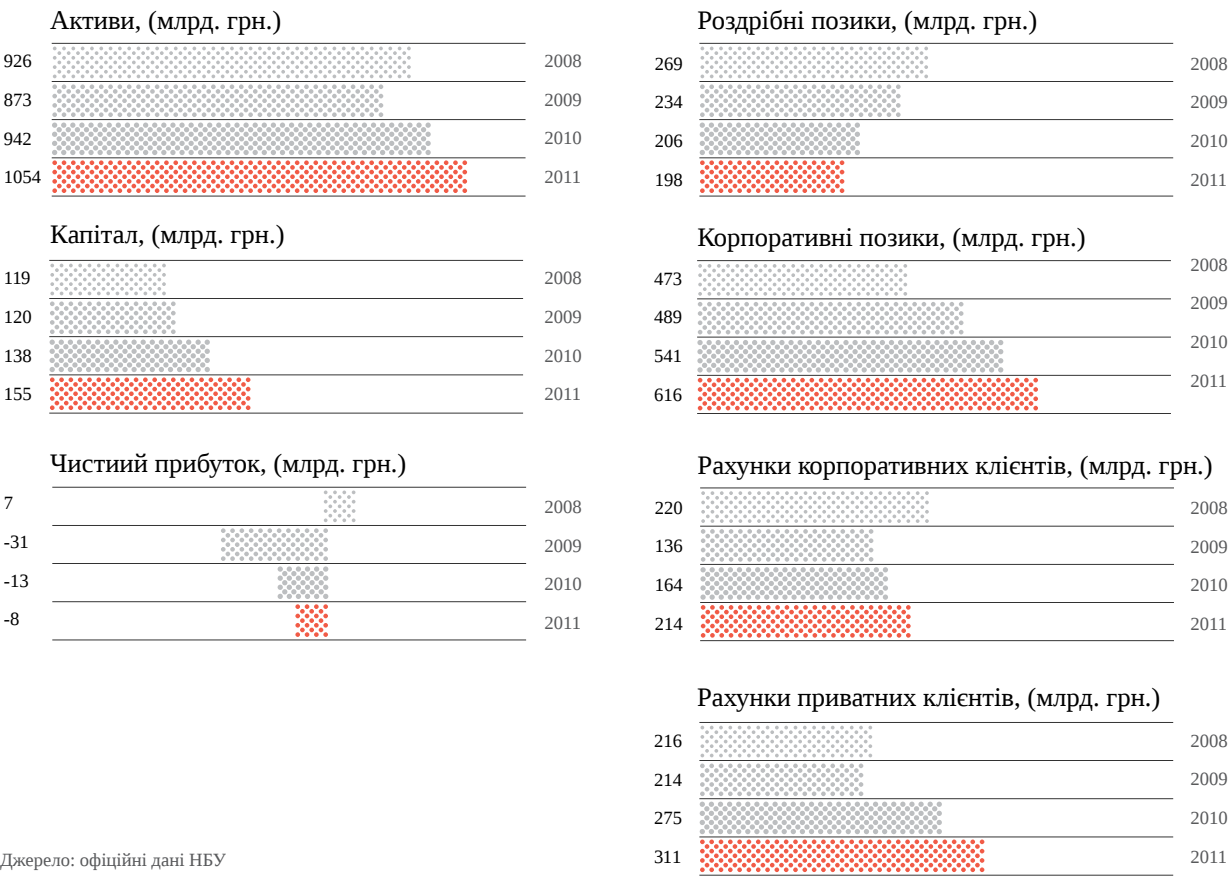
Джерело: офіційні дані НБУ

У **другому півріччі** уповільнення світового зростання у зв'язку посиленням напруженості в єврозоні призвело до скорочення темпів зростання вітчизняного експорту (+21,7 % до обсягу експорту в другому півріччі 2010 року). Погіршення торгового балансу і зниження надходжень з фінансового та капітального рахунків, у зв'язку зі зростанням волатильності на фінансових ринках, призвело до формування негативного сальдо платіжного балансу в обсязі 2,45 млрд доларів США і посилення девальваційного тиску на гривню. Фінансування даного дефіциту за рахунок золотовалютних резервів повністю нівелювало їх зростання за перше півріччя.

В результаті проведених Міністерством фінансів та Національним банком України антиінфляційних і антидевальваційних заходів, у другому півріччі спостерігалася дефляція, що дозволило вийти на рекордно низький показник інфляції за результатами року (+4,6 % проти 9,1 % в 2010 році). Вжиті заходи негативно позначилися на стабільності банківського сектора і призвели до загострення дефіциту гривневої ліквідності, великої волатильності клієнтських рахунків і, як наслідок, зростання ставок за депозитами і кредитами в гривні, зниження темпів кредитування реального сектора до 5,4 % і прискорення скорочення роздрібного портфеля (-3,55 %) у другому півріччі.

В цілому за підсумками 2011 року валюта балансу банківської системи України виросла на 11,9 %. За станом на 31.12.2011 року на частку 20 найбільших за обсягом активів банків припадало 70 % активів (71 % на кінець 2010 року).

Показники банківської системи України

Джерело: офіційні дані НБУ

Незважаючи на більш активне списання банками проблемної заборгованості (21 млрд грн. проти 5 млрд грн. в 2010 році), якість активів в банківській системі залишалася низькою. За оцінками міжнародного рейтингового агентства Moody's Investors Service, середній рівень проблемних кредитів, до яких належать кредити з простроченням платежів понад 90 днів і реструктуризовані кредити, у першому півріччі 2011 року склав близько 40 % від загального обсягу виданих кредитів. У 2011 році банківській системі так і не вдалося вийти на

беззбиткову діяльність, хоча негативний фінансовий результат за системою скоротився майже вдвічі в порівнянні з попереднім роком і склав 7,7 млрд грн. збитків. Значний вплив на формування такого результату надали збитки Укрсиббанку (-3,7 млрд грн.) і державних банків — Укргазбанку (-3,6 млрд грн.) і Родовід банку (-1,4 млрд грн.). На 1 січня 2012 року коефіцієнт загальної достатності капіталу склав 18,9 %, що свідчить про здатність системи протистояти негативним факторам.

Основні фінансові результати

За 2011 рік ПУМБ заробив 122,7 млн дол. США чистого процентного доходу, що на 16,6 млн дол. США (15,6%) перевищує дохід попереднього року.

Минулий рік став знаковим для ПУМБ і заклав потужний фундамент для подальшого сталого розвитку. Успішно завершивши злиття з Донгорбанком, ПУМБ увійшов до ТОП-10 українських банків за основними фінансовими показниками і на кінець 2011 року посів такі позиції в банківській системі України (за даними НБУ):

№8

за активами

№9

за капіталом

№7

за прибутками
за 2011 рік

№10

за корпоративним
кредитним портфелем

№9

за роздрібним
кредитним портфелем

№5

за коштами
корпоративних клієнтів

№8

за коштами
роздрібних клієнтів

За результатами діяльності за 2011 рік ПУМБ заробив 76,1 млн дол. США прибутку до резервів і оподаткування, що на 9,1 млн дол. США (13,6%) перевищує аналогічний показник 2010 року. Цей результат є наслідком випереджаючого зростання доходів порівняно зі зростанням операційних витрат. Зростання доходів викликане як зростанням обсягів бізнесу, так і підвищенням операційної ефективності.

Операційний дохід ПУМБ до резервів в 2011 році збільшився на 18,3 млн дол. США (зростання на 11,8% порівняно з 2010 роком) до 173,0 млн дол. США, що є результатом роботи ПУМБ з підвищення ефективності використання активів і наслідком виходу на ринок нових високомаржинальних продуктів.

За 2011 рік ПУМБ заробив 122,7 млн дол. США чистого процентного доходу, що на 16,6 млн дол. США (15,6%) перевищує дохід попереднього року. Цей результат був пов'язаний із більшим зниженням вартості термінових коштів клієнтів у порівнянні із прибутковістю кредитного портфеля (на тлі тренда зниження ставок у першому півріччі), а також із цілеспрямованим обмеженням росту обсягу термінових роздрібних рахунків для скорочення зайвої ліквідності. Надлишкова ліквідність у першому півріччі була вкладена в державні цінні папери, а в другому півріччі – на високоприбутковий міжбанківський валютний ринок, що у зв'язку з тенденцією росту вартості ресурсів на банківському ринку дозволило згенерувати додатковий операційний дохід.

За 2011 рік видатки Банку на формування резервів під знецінені активи склали 7,7 млн дол. США, з них:

- розформування за корпоративним кредитним портфелем склали + 8,6 млн дол. США;
- доформування за роздрібним кредитним портфелем склали - 16,6 млн дол. США;
- розформування за забалансовими зобов'язаннями склали + 0,4 млн дол. США.

За підсумками 2011 року Банк заробив 56,4 млн дол. США чистого прибутку, що на 14,8 млн дол. США (20,8%) нижче обсягу прибутків 2010 року внаслідок видатків на формування резервів (7,7 млн дол. США) порівняно з доходами, що мали місце за цією статтею, в 2010 році. У 2010 році дохід у результаті розформування резервів (позитивне сальдо потоків доформування/розформування) склав 24,1 млн дол. США.

Активи ПУМБ за 2011 рік збільшилися на 15,6% до 3720,9 млн дол. США. Фінансування розвитку Банку ґрунтувалося на рості обсягу клієнтських коштів. За рік обсяг коштів корпоративних клієнтів у ресурсній базі ПУМБ підвищився на 498,8 млн дол. США (52,6%) до 1447,4 млн дол. США, обсяг коштів роздрібних клієнтів виріс на 92,6 млн дол. США (9,3%) до 1083,9 млн дол. США. При цьому Банк скоротив заборгованість перед іноземними банками та НБУ на 109,0 млн дол. США й 47,2 млн дол. США відповідно.

Залучені ресурси ПУМБ спрямував на кредитування клієнтів і придбання державних цінних паперів. Використовуючи зростання ринку кредитування та спираючись на розуміння потреб клієнтів, Банк забезпечив збільшення корпоративного кредитного портфеля на 192,7 млн дол. США (11,9%) до 1816,4 млн дол. США та ріст роздрібно-кредитного портфеля на 23,0 млн дол. США (3,9%) до 606,3 млн дол. США.

Чистий комісійний дохід Банку за 2011 рік виріс на 4,5 млн дол. США (+ 15,9%) до 32,5 млн дол. США, завдяки збільшенню обсягів операцій із платіжними картками, динамічному розвитку документарних операцій, розширенню лінійки послуг і гнучкій тарифній політиці ПУМБ. Торговий дохід Банку знизився на 2,8 млн дол. США (13,4%) до 17,9 млн дол. США, внаслідок переоцінки іноземної валюти та знецінення цінних паперів.

Розвиток програм мотивації співробітників, а також реалізація проектів, спрямованих на розвиток бізнесу в рамках виконання Стратегії розвитку ПУМБ, обумовили збільшення операційних видатків Банку в 2011 році на 9,1 млн дол. США (10,4%) порівняно з 2010 роком до 96,9 млн дол. США. Таким чином, у 2011 році ПУМБ заробив 76,1 млн дол. США прибутку до резервів і податків, що перевищує рівень 2010 року на 9,1 млн дол. США (+ 13,6%).

Фінансовий результат корпоративного бізнесу

За 2011 рік корпоративна бізнес-вертикаль ПУМБ забезпечила ріст корпоративного кредитного портфеля на 192,7 млн дол. США (11,9%) до 1816,4 млн дол. США. Темп росту корпоративного кредитного портфеля випереджав темп росту роздрібно-кредитного портфеля, внаслідок чого його частка в загальному кредитному портфелі Банку збільшилася з 73,6% на початок 2011 року до 75,0% на кінець року.

Обсяг коштів корпоративних клієнтів на рахунках ПУМБ за 2011 рік збільшився на 498,8 млн дол. США (52,6%), до 1447,4 млн дол. США. Традиційно основну частку корпоративних коштів займають більш дешеві поточні кошти клієнтів (частка коштів на поточних рахунках на початок 2011 року становила 74,9% від загального обсягу корпоративних коштів, а на кінець 2011 року – 79,1%).

Результат корпоративного бізнесу від проведення активно-пасивних операцій з урахуванням вартості трансферу ресурсів (чистий процентний дохід) за 2011 рік склав 68,5 млн дол. США (50,5% загального обсягу чистого процентного доходу ПУМБ). За 2011 рік корпоративний бізнес заробив 14,1 млн дол. США чистого комісійного доходу (42,5% чистого комісійного доходу ПУМБ). Найбільшу частку в комісійних доходах корпоративного бізнесу склали комісії з валютообмінних, документарних операцій і комісії із платежів. За волатильними видами доходів корпоративний бізнес за 2011 рік одержав негативний результат 0,8 млн дол. США. Таким чином, за 2011 рік корпоративний бізнес Банку заробив 81,8 млн дол. США операційного доходу (47,9% операційного доходу ПУМБ).

Операційні видатки корпоративного бізнесу (з урахуванням алокації накладних видатків) склали 37,1 млн дол. США (С/І за 2011 рік 45,3%). У 2011 році мало місце розформування резервів під кредитні та забалансові операції корпоративного бізнесу в обсязі 6,1 млн дол. США. У результаті корпоративний бізнес ПУМБ за 2011 рік заробив 50,9 млн дол. США прибутку.

Фінансовий результат роздрібного бізнесу

**15 000 000
дол. США**

Чистий комісійний дохід роздрібного бізнесу за 2011 рік склав 15,0 млн дол. США

+9,3%

Ріст коштів роздрібних клієнтів на 9,3% до 1 млрд дол. США

Обсяг роздрібного кредитного портфеля ПУМБ за 2011 рік збільшився на 23,0 млн дол. США (+ 3,9%) до 606,3 млн дол. США. Обсяг коштів роздрібних клієнтів виріс на 92,6 млн дол. США (+ 9,3%) до 1083,9 млн дол. США. Для зниження надлишкової ліквідності ПУМБ протягом року стримував ріст дорогих термінових коштів на своїх рахунках.

В 2011 році роздрібний бізнес ПУМБ заробив 38,7 млн дол. США чистого процентного доходу (з урахуванням вартості трансферту ресурсів, 28,5% загального обсягу чистого процентного доходу Банку) на активно-пасивних операціях. Чистий комісійний дохід роздрібного бізнесу за 2011 рік склав 15,0 млн дол. США чистого

комісійного доходу (45,4% чистого комісійного доходу ПУМБ). Найбільшу частку в комісійних доходах роздрібного бізнесу склали комісії з операцій із платіжними картами. За волатильними видами доходів роздрібний бізнес за 2011 рік заробив 0,9 млн дол. США. Таким чином, за 2011 рік роздрібний бізнес Банку заробив 54,6 млн дол. США операційного доходу (31,9% операційного доходу ПУМБ).

Операційні видатки роздрібного бізнесу в обсязі 55,2 млн дол. США (з обліком алокації накладних видатків) і видатки на формування резервів в обсязі 16,0 млн дол. США обумовили негативний результат роздрібного бізнесу 16,6 млн дол. США.

Фінансовий результат інвестиційного бізнесу

У рамках управління надлишковою ліквідністю та для формування вторинної ліквідності ПУМБ інвестував вільні кошти в придбання ОВДП і депозитні сертифікати НБУ, внаслідок чого портфель цінних паперів ПУМБ за 2011 рік збільшився на 140,7 млн дол. США (+ 36,8%) до 522,9 млн дол. США. Відповідно до договірних умов, заборгованість перед іноземними банками за 2011 рік скоротилася на 109,0 млн дол. США (27,1%) до 402,6 млн дол. США. Крім того, Банк активно здійснював ресурсні та валютнообмінні арбітражні операції на міжбанку.

Результат інвестиційного бізнесу від проведення активно-пасивних операцій з урахуванням вартості трансферту ресурсів (чистий процентний дохід) за 2011 рік склав 23,4 млн дол. США (17,3% загального обсягу чистого процентного доходу ПУМБ). За 2011 рік інвестиційний бізнес заробив 4,0 млн дол. США чистого комісійного доходу (12,1% чистого комісійного доходу ПУМБ). Найбільшу частку в комісійних доходах інвестиційного бізнесу склали комісії з валютнообмінних операцій. За волатильними видами доходів інвестиційний бізнес за 2011 рік заробив 1,9 млн дол. США. Таким чином, за 2011 рік операційний дохід інвестиційного бізнесу Банку склав 29,3 млн дол. США (17,2% операційного доходу ПУМБ).

Операційні видатки інвестиційного бізнесу (з урахуванням алокації накладних видатків) склали 7,2 млн дол. США (С/І за 2011 рік 24,6%). У 2011 році мало місце розформування резервів під активні операції інвестиційного бізнесу в обсязі 5,2 млн дол. США. У результаті, інвестиційний бізнес ПУМБ за 2011 рік заробив 27,3 млн дол. США прибутку.

**27 300 000
дол. США**

27,3 млн дол. США прибутку

12,1%

12,1% чистого комісійного доходу ПУМБ

Огляд результатів за бізнесами

Корпоративний бізнес

**Олексій Волчков,
Заступник Голови Правління
з корпоративного бізнесу**

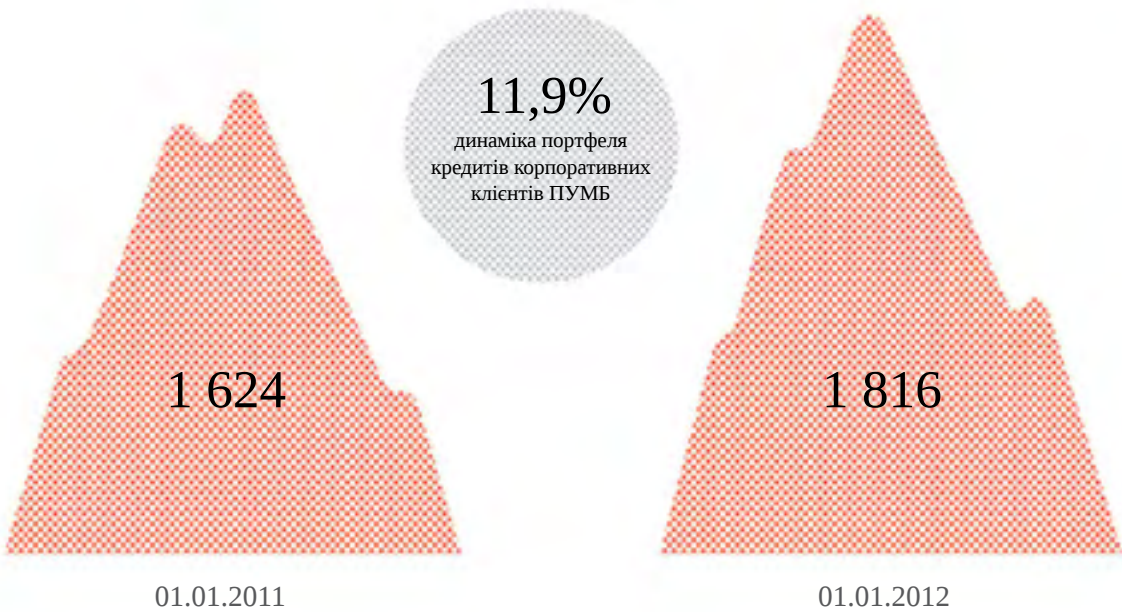
«Об’єднавши знання і досвід команд ПУМБ та Донгорбанку, ми продовжували нарощувати бізнес і увійшли в ТОП-10 банків за кредитуванням, і ТОП-5 за обсягом валютнообмінних операцій. Уклавши партнерську угоду з експортно-імпортними агентством АКА Bank, ПУМБ забезпечив клієнтів довгостроковими кредитами для великих проектів модернізації устаткування. Активний вихід ПУМБ в сегмент малих і середніх підприємств значно підвищить диверсифікацію нашого бізнесу і відкриє нові можливості для наших клієнтів».

ПУМБ

Відповідно до стратегії розвитку на найближчі кілька років, в 2011 році ПУМБ працював над розширенням співпраці з підприємствами великого бізнесу, і активно вийшов у сегмент малого і середнього бізнесів. У фокусі перебувало нарощування кредитного портфеля і розвиток нових послуг, зокрема впровадження факторингового фінансування, а також продовження розвитку документарного бізнесу і вихід на нові ринки експортно-імпортного фінансування.

У 2011 році в корпоративному бізнесі була остаточно завершена реструктуризація і сформована принципово нова організаційна структура — виділені вертикалі по роботі з великими корпоративними клієнтами і сегментом малого та середнього бізнесу (МСБ) відповідно. В сегменті МСБ було здійснено реінжиніринг кредитного процесу, що дозволило скоротити час на ухвалення рішення про фінансування клієнтів більш ніж на 30 %, а також вдосконалено пакетну пропозицію з розрахунково-касового обслуговування. На даний момент пакетною пропозицією ПУМБ вже скористалося близько 2500 підприємств малого бізнесу.

Річне зростання кредитного портфеля корпоративних клієнтів

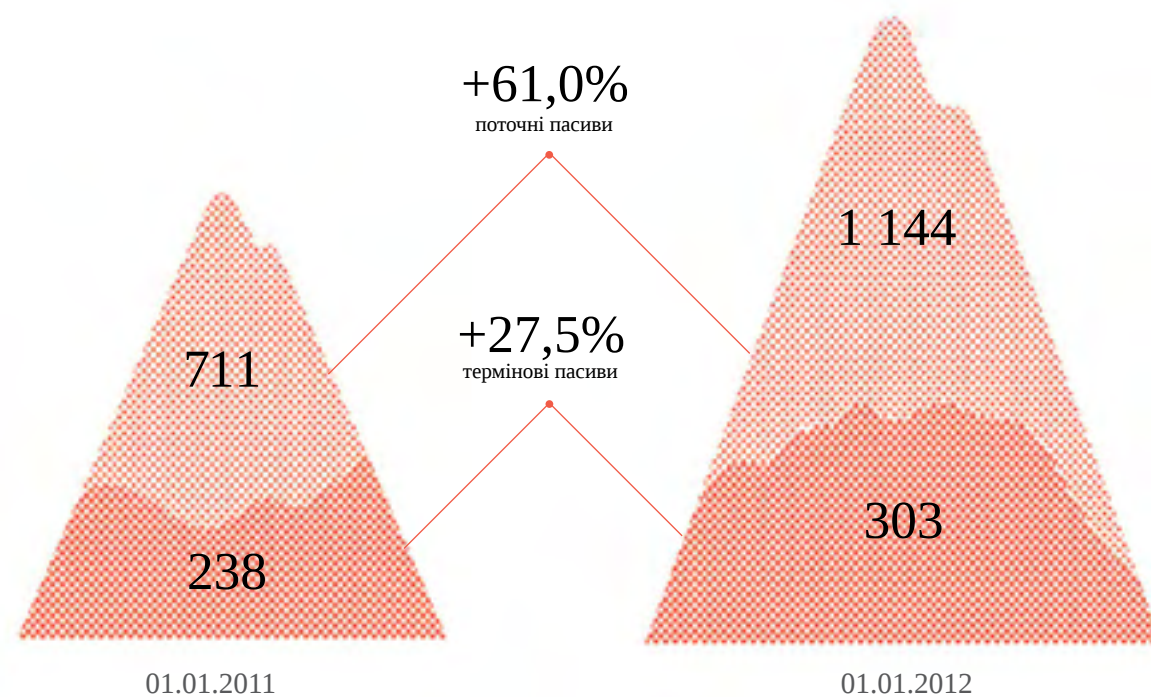
Оптимізація кредитної політики Банку, а також реінжиніринг кредитного процесу, дозволили ПУМБ значно наростити активні операції. Протягом року було видано близько 600 нових кредитів корпоративним клієнтам на загальну суму 654 млн доларів США. На кінець

2011 року ПУМБ сформував кредитний портфель корпоративних клієнтів в обсязі 1845 млн доларів США, що відповідає 10 позиції в рейтингу українських банків. За підсумками року ПУМБ також увійшов до ТОП-10 банків за обсягом виданих кредитів.

Зважена процентна політика Банку в сукупності з оптимальними продуктовими пропозиціями сприяли збільшенню портфелю ресурсів, залучених від корпоративних клієнтів, більш ніж на

50%. При цьому, за рахунок розширення співпраці з новими та існуючими корпоративними клієнтами, темп приросту обсягу поточних клієнтських коштів за підсумками року склав 61%.

Динаміка портфелю ресурсів корпоративних клієнтів ПУМБ

Факторинг

Весною 2011 року ПУМБ запустив новий продукт — факторингове фінансування, запропонувавши унікальні умови. Прийняття рішень про надання факторингового фінансування здійснюється протягом 5 робочих днів з моменту подачі мінімального пакета документів. ПУМБ висуває лояльні вимоги до фінансового стану позичальника і встановлює додатковий термін оплати у вигляді «періоду очікування» без штрафних санкцій для постачальника.

Крім ефективного бізнес-процесу, команда ПУМБ використовує передові інформаційні технології, що дозволяють вести облік та аналітику всіх документів, переданих на факторинг, здійснювати фінансування клієнта оперативно, а також формувати і надавати постачальнику і дебітору необхідні звіти.

Документарні операції

В рамках розвитку документарного бізнесу, в якому ПУМБ традиційно займає одну з перших позицій на банківському ринку України, було укладено партнерську угоду про співпрацю в сфері торгового фінансування з німецьким Ausfuhrkredit-Gesellschaft mbH (АКА Bank, Франкфурт-на-Майні, Німеччина). Угода передбачає можливість короткострокового (3-5 років) та довгострокового (5-10 років) фінансування експортних контрактів клієнтів ПУМБ з німецькими постачальниками товарів і послуг, покритих страховкою експортно-кредитних агентств (ЕКА). Підписання угоди з АКА Bank є важливим кроком до подальшого зміцнення торговельних відносин між клієнтами ПУМБ і їх європейськими партнерами. Це партнерство дозволить ПУМБ забезпечити клієнтів довгостроковими і доступними за вартістю кредитами для реалізації великих проектів, придбання техніки та обладнання.

За підсумками 2011 року були відкриті нові кредитні лінії в таких банках як Credit Suisse,

ING, Deutsche bank, Landesbank Berlin, Банк Зе-ніт, Промсвязьбанк, що вже на сьогоднішній день дозволяє організовувати підтвердження і фінансування документарних продуктів в більшому обсязі. Усього за підсумками 2011 року ПУМБ випущено 830 документарних інструментів на загальну суму 239,6 млн доларів США. Комісійний дохід за 2011 рік зріс на 22 % в порівнянні з 2010 роком, досягнувши сумарного обсягу в 3,5 млн доларів США.

Кількість корпоративних клієнтів в 2011 році збільшилася на 1257 підприємств, і на кінець 2011 року клієнтська база юридичних осіб ПУМБ склала 22 299 організацій.

До числа клієнтів ПУМБ також приєдналися ПП «Майстер-Кабель», ПП «Дніпрокомплект», Корпорація «АСС», ТОВ «Поліграфічне підприємство «Фоліо Плюс», ПАТ «Південтеплоенергомонтаж», ТОВ «Карт Сервіс», Корпорація «Укравто», Корпорація «ІСТА», Концерн «Укроборонпром», група компаній «Кряж», НОЖК.

ТОВ «Кліон»

«Працюючи з ПУМБ в сфері кредитування протягом багатьох років, ми, в першу чергу, оцінили професіоналізм і клієнтоорієнтовану позицію його співробітників, і якісний сервіс, який постійно вдосконалюється. Банк також допомагає нам налагоджувати співпрацю і дає рекомендації, виступаючи нашим фінансовим партнером. Ми високо цінуємо нашу співпрацю, конкурентні умови з надання поновлюваних кредитних ліній для нашого підприємства і своєчасне надання кредитних коштів».

Корпорація «АСС»

«ПУМБ вигідно відрізняється від інших банків високим професіоналізмом і швидкістю прийняття рішень, гнучким підходом і по-справжньому партнерськими відносинами. Ми рекомендуємо його нашим партнерам, це комфортний і сильний банк».

ТОВ «Айс Запоріжжя»

«За роки роботи з ПУМБ ми переконалися в надійності, оперативності та якісному сервісі Банку. Реалізація зарплатного проекту дозволила нашому підприємству скоротити витрати на охорону, транспортування та зберігання готівкових грошових коштів.

Ми сподіваємося на продовження взаємовигідного співробітництва та зміцнення ділових відносин між нашими компаніями в майбутньому».

Національна Акумуляторна Корпорація «ISTA»

«Професіоналізм, надійність, оперативність і орієнтація на якість в роботі ПУМБ дійсно варті уваги і поваги».

ТОВ «Нововолинський олійно-жировий комбінат»

«Ми вдячні ПУМБ за надання фінансування нашій компанії в 2011 році, яке допомогло компанії збільшити обсяги випуску та реалізації нашої продукції. Ми відзначили команду фахівців ПУМБ за висококваліфіковану роботу, оперативність у прийнятті рішень, широкий спектр послуг, і найголовніше — за індивідуальний підхід у вирішенні завдань».

ДТЕК

«Ми вдячні ПУМБ за роки плідної співпраці. Бездоганий сервіс, системний підхід та відповідність міжнародним стандартам ведення бізнесу — це те, що відрізняє ПУМБ від конкурентів. Банк розуміє потреби клієнта, йде назустріч у складних питаннях і демонструє стабільно високий рівень обслуговування. Ми бачимо в ПУМБ стратегічного партнера, тому будемо продовжувати розвивати наші партнерські відносини».

ПАТ

«Південтеплоенергомонтаж»

«За короткий період співробітництва ПУМБ став для нас надійним партнером. Ми змогли переконатися в якості обслуговування і високому професіоналізмі співробітників, і відзначили активне прагнення Банку враховувати побажання своїх клієнтів і знаходити рішення в нестандартних ситуаціях. Для нас важливі надійність, високий рівень сервісу та індивідуальний підхід до наших потреб, безперебійна робота інформаційних і автоматизованих систем, і оперативність у прийнятті рішень, які ми знаходимо в ПУМБ».

Метінвест Холдинг

«Інноваційні рішення, швидкість обслуговування, а також індивідуальний підхід завжди були конкурентними перевагами ПУМБ. Завдяки професійному підходу фахівців Банку, відкритості і прозорості прийняття рішень, а також злагодженій командній роботі, ПУМБ багато років є для нас надійним фінансовим радником. Тут знають, що необхідно клієнту, і як це забезпечити. ПУМБ — це банк, в якому цінують клієнта».

Приватне підприємство «Дніпрокомплект»

«Ми вдячні ПУМБ за професіоналізм, оперативність у прийнятті рішень та інформаційну підтримку нашого підприємства, і сподіваємося на взаємовигідне співробітництво в 2012 році».

Роздрібний бізнес

**Костянтин Вайсман,
Голова Правління**

«Минулого року команда ПУМБ здійснила прорив у формуванні системи продажів у роздрібному бізнесі та продовжила розвивати інноваційний Банк для понад півтора мільйона своїх клієнтів. Клієнти ПУМБ цього року одержать доступ до нових онлайн-сервісів через Інтернет-банкінг ПУМБ online і мобільні додатки, а також оцінять нові формати обслуговування у відділеннях Банку. Таким чином, ПУМБ зробить банківські послуги ще більш зручними, доступними та корисними для своїх клієнтів».

«Ми вдосконалюємо систему управління якістю обслуговування та підтримуємо культуру зворотнього зв'язку серед наших клієнтів. Активна присутність ПУМБ у соціальних медіа, новий корпоративний сайт й оновлена система управління скаргами та пропозиціями дозволять нам налагодити регулярний зворотній зв'язок і дослухатися до побажань існуючих і потенційних клієнтів».

Минулого року ПУМБ реалізував низку стратегічних проектів у роздрібному бізнесі. Для інтенсифікації продажів була сформована регіональна стратегія та побудована система продажів з урахуванням регіонального управління й системи мотивації, а також визначені методологія постановки завдань і декомпозиція планів на мережу, ключові показники ефективності та мотивації продавців. У роздрібному бізнесі на регіональному рівні з'явилися координатори регіональних продажів. Крім того, була виділена окрема функція «продавців».

У 2012 році ПУМБ зосередить увагу на розвитку нових продуктів і каналів надання банківських послуг. ПУМБ продовжить розвивати пакетне обслуговування, що направлене на комплексне

задоволення потреб клієнтів. Команда ПУМБ буде підвищувати результативність шляхів надання послуг, зокрема оптимізувати локації в мережі відділень, зміняться й формати обслуговування. Банк продовжить розвивати дистанційні канали обслуговування, зокрема Інтернет-банкінг ПУМБ online і мобільний банкінг.

Одним із найважливіших проектів 2012 року стане побудова операційної фабрики в роздрібному бізнесі, яка забезпечить масовий підхід до обробки кредитних заявок згідно із кращими стандартами на ринку, і запуск телемаркетингу. ПУМБ підвищить автоматизацію роздрібного бізнесу щодо роботи фронт-офісу й упровадить сучасні рішення для підвищення швидкості обробки кредитних заявок.

Продукти роздрібного бізнесу

Кредитні продукти

2011-й став роком перезапуску кредитних продуктів. На основі досвіду кредитування 2006-2008 років були розроблені нові принципи, підходи та процеси розгляду кредитних заявок. Підходи були реалізовані в нових продуктах, які у свою чергу дозволили сформувати певні обсяги якісного кредитного портфеля, зайняти серйозну позицію на ринку роздрібного кредитування та закласти основу для активного росту в 2012 році.

Автокредитування

У 2011 році був запущений новий продуктивний ряд автокредитування, який задіяв нову банківську систему обробки заявок, розроблену із залученням провідних світових компаній. Система тісно інтегрована з іншими системами Банку, системою прийняття рішень і дозволяє всім учасникам процесу якісно обробляти кредитні заявки та здійснювати видачу кредитів. У квітні 2011 року система запущена

в промислову експлуатацію для видачі автокредитів. Протягом 3 місяців Банк вийшов на лідируючі позиції в нових видачах кредитів на автомобілі та охопив близько 4% ринку нових видач. У 2012 році ПУМБ планує збільшити свою частку на ринку автокредитування за рахунок спільних програм з автодилерами і роботи з додатковими сегментами та ризик-профілями клієнтів.

Депозитні продукти

Незважаючи на негативні ринкові тенденції та зниження довіри населення до банків, що спричинило спад рівня внесків фізичних осіб восени 2011 року, ПУМБ залишився одним із лідерів банківської системи за приростом коштів фізичних осіб минулого року. Приріст коштів фізичних осіб склав понад 9,3% протягом року, а за останні 4 місяці 2011 року Банк нарощував базу строкових депозитів у 1,9 разів швидше ринку.

Завдяки чіткій і спланованій реалізації проекту об'єднання ПУМБ і Донгорбанку протягом першого півріччя 2011 року Банк не тільки не втратив клієнтів, але й збільшив їхню кількість до півтора мільйона осіб, продовжуючи нарощувати ресурсну базу протягом усього року.

Депозитний продуктивний ряд ПУМБ був оптимізований і доповнений у 2011 році. Була розроблена унікальна пропозиція гібридного депозиту «Комфортний +» із незнижуваним залишком і можливістю гнучкого використання коштів із привабливою процентною ставкою. Незмінно популярними є можливості з розміщення депозитів за допомогою сервісу Інтернет-банкінгу ПУМБ online, а також абсолютно унікальний продукт «Депозитний конструктор».

У 2012 році Банк планує розширення продуктового ряду в усіх сегментах. Спеціальні пропозиції будуть сфокусовані на специфічних потребах як базового, так і заможного сегментів клієнтів. Зважена процентна політика, чітко налагоджені методики та вивірений продуктивний ряд допоможуть ПУМБ залишатися на лідируючих позиціях із залучення депозитів серед українських банків.

Іпотечне кредитування

У липні 2011 року було успішно запущено кредитування на придбання житлової нерухомості, а також кредити під заставу нерухомості. Ці пропозиції користувалися значним попитом з боку клієнтів, і під кінець року було видано кредитів на суму більше 50 млн грн. Основні зусилля торік ПУМБ спрямовував на вдосконалення процесів і задоволення попиту клієнтів Банку. У 2012 році ПУМБ планує розвивати іпотечне кредитування за рахунок розширення продуктового ряду та нових програм кредитування, у тому числі разом із партнерами.

Споживче кредитування

Протягом усього 2011 року ПУМБ активно кредитував власних клієнтів на споживчі цілі, запропонувавши низку вигідних програм кредитування, спеціальні умови для заможних категорій споживачів, а також інноваційні підходи до розгляду заявок із використанням попереднього узгодження. Це дозволило не тільки задовольнити потреби широкого сегмента клієнтів, але й значно скоротити процес одержання кредиту.

Картковий і транзакційний бізнес

Інтернет-банкінг ПУМБ online

У 2011 році ПУМБ розвивав інноваційні продукти та канали дистанційного доступу. На початку року в Інтернет-банкінг ПУМБ online був запусканий депозитний конструктор, який дає можливість клієнтам максимально швидко та зручно обрати найбільш комфортний депозитний продукт, що задовольняє їхні індивідуальні потреби. У першому кварталі року був також упроваджений додаток iPUMB для Apple iPhone – повноцінна платформа мобільного банкінгу, що надає доступ до широкого набору функцій з управління рахунками. ПУМБ акцентував увагу й на розвитку можливостей Інтернет-банкінгу ПУМБ online протягом року, забезпечивши грошові перекази, оплату рахунків, можливість пошуку найближчого банкомата або відділення на мапах Google.

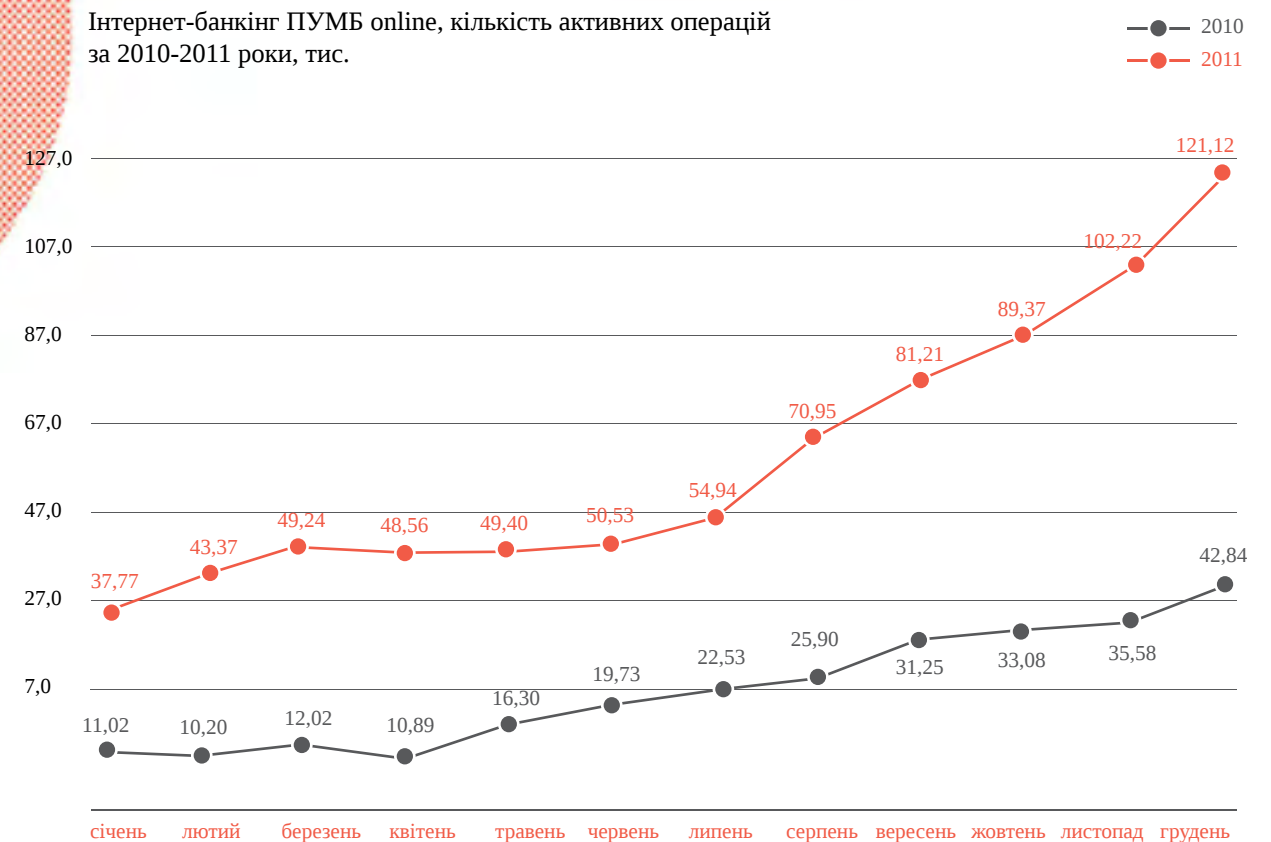
Восени була завершена технічна інтеграція Інтернет-банкінгу ПУМБ online із системою електронних платежів Портмоне, що дозволяє клієнтам ПУМБ здійснювати всі види банківських операцій, включаючи оплату комунальних послуг, використовуючи електронні кана-

ли (комп'ютер із доступом в Інтернет, планшет або мобільний телефон), тобто не виходячи з дому або офісу. Команда Банку продовжує роботу з розширення списку компаній-одержувачів платежів: наразі підключений прийом платежів на користь 20 компаній мобільному зв'язку й Інтернет (МТС, Life:), «Воля-Кабель», PeopleNet, «Інтертелеком» і багатьох інших). Підключений прийом комунальних платежів у м. Київ. Також був реалізований модуль перехресних продажів, завдяки чому клієнти отримали можливість скористатися цільовими спеціальними пропозиціями безпосередньо під час сеансу управління рахунками.

У жовтні була також упроваджена мобільна версія ПУМБ online – спеціально оптимізована «легка» веб-версія, яка дозволяє повнофункціонально використовувати ПУМБ online на всіх телефонах (а не тільки на смартфонах і комунікаторах), що підключені до Інтернет. У планах ПУМБ подальше розширення функціональності сервісу й освоєння інших розповсюджених мобільних платформ.

За 2011 рік кількість користувачів Інтернет-банкінгу ПУМБ online зросла вдвічі до 190 тис. клієнтів, а кількість активних операцій у грудні того ж року становить 120 тис., що в три рази більше, ніж у грудні 2010 року.

Інтернет-банкінг ПУМБ online, кількість активних операцій за 2010-2011 роки, тис.

Торговельний еквайринг

У 2011 році мережа терміналів торговельного еквайрингу збільшилася на 1063 термінали (21,5%), а обіг у мережі зріс удвічі порівняно з 2010 роком – до 197,1 млн. дол. США. У 2011 році ПУМБ виграв тендер на надання сервісу торговельного еквайрингу для ДП «МА «Бориспіль».

Управління клієнтським портфелем

Банк реалізував низку маркетингових кампаній, спрямованих на активацію карток, збільшення обігу щодо карток у торговельно-сервісній мережі, на підвищення класу карток. Крім того, розширений список партнерів, обслуговуючись у яких власники платіжних карток ПУМБ отримують знижки та мають змогу виграти цінні призи й грошові винагороди. Більше 150 власників платіжних карток ПУМБ MasterCard Gold отримали цінні призи в рамках кампанії MasterCard Selective, а переможець виграв поїздку на двох до Риму. 50 власників платіжних карток ПУМБ виграли по 500 грн у рамках кампанії VISA «Спробуйте – Вам сподобається!» і MasterCard «4 сезони».

Обслуговування заможних клієнтів

У рамках розвитку бізнесу преміального сегмента Банку, в 2011 році був запущений Проект зі створення системи обслуговування заможних клієнтів, спрямований на підвищення якості обслуговування та задоволення їхніх потреб. Була сформована нова команда, проведена сегментація споживачів з урахуванням тенденцій ринку Private & Premium Banking, визначені відділення, у яких буде працювати спеціальна виділена зона персонального обслуговування, і запущена система оцінки та мотивації персоналу. У жовтні минулого року успішно пройшли навчання перші менеджери та запущений пілот у двох відділеннях м. Києва (Андріївська, 4 і відділення в БЦ «Леонардо», вул. Б. Хмельницького, 19/21).

У 2012 році ПУМБ запропонує заможним клієнтам спеціальні карткові пакети преміального рівня, цікаві інвестиційні продукти та послуги фінансового консалтингу, використовуючи синергію з інвестиційним бізнесом Банку. Команда ПУМБ планує розвивати сервісну модель обслуговування ПУМБ Persona у великих містах України (Київ, Донецьк, Дніпропетровськ, Харків, Запоріжжя, Луганськ, Кривий Ріг, Маріуполь, Одеса, Львів), і має намір подвоїти частку ринку заможних клієнтів, запропонувавши додаткову цінність для заможних клієнтів у персональному обслуговуванні.

Private Banking

У 2011 році Банк продовжував розвивати довірчі відносини з VIP-клієнтами, включаючи клієнтів, що приєдналися до ПУМБ після злиття з Донгорбанком. Рівень довіри споживачів до Банку залишався досить високим, що знайшло відображення в утриманні депозитного портфеля VIP-сегмента на рівні 95%. Команда ПУМБ розробила стратегію розвитку напрямку Private Banking на 2012-2014 роки й у 2012 році запропонує клієнтам виділену продуктову лінійку та VIP-центри в Києві і Донецьку для комфортної роботи VIP-клієнтів із Банком під брендом ПУМБ Premier.

Пакети та карткові продукти

У 2011 році команда ПУМБ розробила пакети послуг для більш повного задоволення потреб клієнтів у фінансових послугах. У 2012 році пакети буде запропоновано всім клієнтам Банку. Також готується до запуску цього року й продукт «Кредитна картка з пільговим періодом». У 2011 році реалізовані два нові карткові продукти – MasterCard Standard Unembossed і MasterCard Standard Unembossed Instant Issue. У 2012-му планується запуск ще трьох нових преміальних карткових продуктів: MasterCard Platinum Selective, Visa Black Platinum, Visa Infinite.

Процесинговий центр

У 2011 році Процесинговий центр ПУМБ зміцнив лідерські позиції на ринку України з надання процесингових послуг і послуг банку-спонсора при одержанні членства в міжнародних платіжних системах MasterCard Worldwide і Visa International. Отже, на початок 2012 року Процесинговий центр ПУМБ надає послуги з процесингу платіжних карток 41 банку України, що на 14% більше, ніж у попередньому році. За підсумками 2011 року ПУМБ і банки-партнери емітували 1 860 382 платіжних карток МПС Visa International і MasterCard Worldwide (зростання на 58% на 2010 рік) і встановили 2371 банкомат.

У 2011 році ПУМБ залучив до обслуговування 6 банків-партнерів, а також посприям трьом новим банкам-партнерам в отриманні членства в міжнародних платіжних системах (АБ «УКООПСПІЛКА» і АТ «ФІНРОСТБАНК» – у MC Worldwide; ПАТ «БАНК 3/4» – у Visa International).

За 2011 рік кількість POS-терміналів, підключених до Процесингового центру ПУМБ, збільшилася майже на 40% порівняно з попереднім роком. Мережа торговельних POS-терміналів Банку і його банків-партнерів склала на кінець 2011 року 8364 пристрої, а POS-терміналів із видачі готівки – 1970 одиниць.

Клієнти ПУМБ і банків-учасників мережі «РАДІУС», до якої в травні приєдналися ПАТ «ВТБ БАНК», і партнерської мережі ПАТ «УКРСОЦБАНК» можуть обслуговуватися в 4000 банкоматах на всій території України за пільговими тарифами.

Нові можливості та найвищий ступінь захисту для клієнтів ПУМБ

Для підвищення безпеки розрахунків картками ПУМБ і банків-партнерів онлайн у 2011 році ПУМБ запровадив технологію 3-D Secure і провів сертифікацію рішення в платіжних системах Visa International і MasterCard Worldwide. Сутність сервісу 3-D Secure полягає в забезпеченні Процесинговим центром додаткової аутентифікації власника платіжної картки шляхом формування та відправлення на його мобільний телефон коду підтвердження операції, ініційованої в мережі Інтернет.

З метою забезпечення можливості надання нових послуг у 2011 році в МПС Visa International і MasterCard Worldwide реалізована функція підключення й обслуговування інтернет-торговців, процесування еквайерських операцій, здійснених у мережі Інтернет із використанням платіжних карток, із підтримкою технології 3-D Secure.

У 2011 році ПУМБ пройшов аудит і одержав висновок зовнішнього аудитора про відповідність ПУМБ стандартам PCI DSS, міжнародному стандарту безпеки індустрії платіжних карток. Цей стандарт розроблений провідними платіжними системами й ідентичний для банків у всьому світі. Сертифікат PCI DSS підтверджує високий рівень організації заходів безпеки при обробці, зберіганні та передачі даних про платіжні картки Процесинговим центром Банку. ПУМБ став першим банком в Україні, що підтвердив аудит за стандартом PCI DSS у 2011 році. Минулого року здійснений перехід на нову версію програмного забезпечення процесингової системи ITM 4.1, яка відповідає стандартам PA DSS.

У 2012 році команда ПУМБ зосередить зусилля на підвищенні якості наданих сервісів, упровадженні нових технологій і збереженні лідерських позицій на ринку України з надання процесингових послуг і послуг банку-спонсора. З метою підвищення рівня інформаційної безпеки цього року буде реалізована можливість дистанційного завантаження ключів на банкомати, що сприятиме ще більшій захищеності платіжних карток, які виконують операції в банкоматах ПУМБ і партнерів.

У 2012 році ПУМБ планує впровадити додаткову функцію, яка дозволить клієнтам швидко, зручно та безпечно переказувати кошти іншим власникам карток Visa (джерелом коштів також може виступати банківський рахунок або готівка). Користувачі можуть здійснювати такі перекази в офісах ПУМБ, онлайн за допомогою банкомата або спеціального термінала самообслуговування.

Одним із найцікавіших сервісів для банків-партнерів ПУМБ, запланованих у 2012 році, є пропозиція ПУМБ про побудову шлюзу до процесингової системи ПУМБ на основі технології Enterprise Service Bus (ESB) для можливості одержання доступу до карткових рахунків і здійснення клієнтських операцій за ними в режимі реального часу. У результаті банки-партнери зможуть отримати Web-сервіс із певним набором функцій.

У 2012 році планується реалізувати прийом платежів у режимі онлайн у банкоматах ПУМБ і партнерів на користь операторів мобільному зв'язку «МТС Україна» і ТОВ «Астеліт» («TM Life :»)).

Інвестиційний бізнес

Ми використовуємо кращу практику та інвестуємо у технології, завдяки цьому наші сервіси є зручнішими, швидшими і доступнішими

Дмитро Юргенс,
Заступник Голови Правління
з інвестиційного бізнесу

«Ми надамо нашим клієнтам доступ до повної лінійки банківських послуг, включно з інвестиційними послугами, використовуючи єдину концепцію управління рахунком і єдиного менеджера, що дуже зручно. При цьому частина послуг буде доступна через Інтернет-банкінг ПУМБ online, визнаний найкращим сервісом за зручністю».

У 2011 році ПУМБ завершив формування команди інвестиційного бізнесу, посиливши команду фахівцями з андерайтингу та управління активами, розширив продуктову лінійку й підвищив якість інвестиційних послуг.

У 2012 році Банк значно розширить свою присутність на ринку інвестиційних послуг: відновить послуги з андерайтингу та запропонує заможним клієнтам послуги з управління цінними паперами та Інтернет-трейдингу. Клієнти матимуть можливість обрати різні варіанти розміщення заощаджень, наприклад, портфель активів, у якому пропорції обираються та змінюються залежно від ставлення клієнта до ризику. Тобто, від практично «безризикових» і менш доходних депозитів і «трохи більш ризикових» цінних паперів до «високоризикових» фінансових інструментів. Таким чином, отримаємо комбінований дохід, що перевищує прибутковість за депозитами. Формуючи портфель, клієнти зможуть користуватися консультаціями досвідчених фахівців і аналітикою Банку, а також однією із кращих у СНД платформ для здійснення трейдингових операцій, яку ПУМБ запропонує своїм споживачам наприкінці 2012 року.

«Ми надамо нашим клієнтам доступ до повної лінійки банківських послуг, включно інвестиційними послугами, використовуючи єдину концепцію управління рахунком і єдиного менеджера, що дуже зручно. При цьому частина послуг буде доступна через Інтернет-банкінг ПУМБ online, визнаний найкращим сервісом за зручністю».

Трансформація формату присутності ПУМБ на ринку інвестиційних послуг у 2012 році:

Поточний формат

- Дилерські та брокерські послуги (торгівля ОВДП й іншими цінними паперами)
- Андерайтинг і випуск внутрішніх боргових зобов'язань
- Депозитні сертифікати
- Векселі

Новий формат

- Дилерські та брокерські послуги (торгівля ОВДП й іншими цінними паперами)
- Андерайтинг і випуск внутрішніх боргових зобов'язань
- Депозитні сертифікати
- Векселі
- Управління цінними паперами
- Інтернет-трейдинг

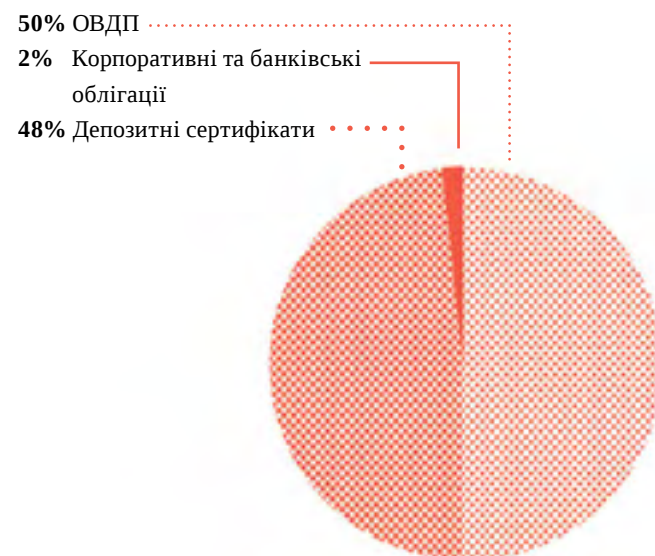
Операції з цінними паперами

Хвилювання на фінансових ринках, а також регуляторні обмеження, що діяли протягом більшої частини 2011 року, значною мірою обмежували можливості ПУМБ щодо нарощування портфеля цінних паперів та одержання доходів від інвестиційної діяльності в 2011 році. Протягом року облігації внутрішньої державної позики (ОВДП) були основним інструментом роботи Банку на фондовому ринку.

У 2011 році портфель цінних паперів ПУМБ збільшився на 37% і станом на 31 грудня склав 523 млн доларів США. Процентний дохід портфелю облігацій склав 36 млн. доларів США.

У листопаді 2011 року ПУМБ відновив діяльність з випуску ощадних (депозитних) сертифікатів – цінних паперів, що підтверджують суму внеску, здійсненого в Банк, і права вкладника (власника сертифіката) на одержання по закінченню встановленого строку суми внесків і відсотків. У 2012 році Банк планує значно наростити діяльність із розміщення ощадних сертифікатів.

Структура портфеля цінних паперів на 31.12.2011 р.

У жовтні 2011 року ПУМБ став співорганізатором випуску облігацій та емісій державного підприємства «Укрзалізниця» на суму 1,8 млрд грн.

Ринок валютнообмінних і ресурсних операцій

У 2011 році ПУМБ підтвердив свою репутацію маркет-мейкера на ринку валютнообмінних операцій, упевнено входячи в трійку лідерів за обсягом міжбанківського портфеля.

Команда ПУМБ активно здійснювала форекс-ні операції для клієнтів Банку, збільшивши більш ніж удвічі обсяг доходів порівняно з попереднім роком. ПУМБ успішно управляв власною ліквідністю й ефективно проводив

арбітражні операції на відкритому ринку. Зосередивши увагу на прямому дилінге з великими корпоративними клієнтами, Банк забезпечив високу прибутковість даних операцій за підсумками року.

Важливою подією 2011 року стало об'єднання казначейств ПУМБ і Донгорбанк, у ході якого відбулася повна інтеграція казначейств двох банків, що підвищило ефективність поточної

Інвестиційний бізнес

діяльності казначейства: обсяг операцій був подвоєний при незначному збільшенні команди, що підтверджує високу кваліфікацію та продуктивність співробітників, які забезпечують дилінгові операції.

У 2011 році був завершений аналіз вимог казначейства Банку до майбутньої системи АБС ПУМБ, упровадження якої підвищить ефективність роботи казначейства та мінімізує вплив людського фактору на його операції. Зокрема, передбачається автоматизація контролю лімітів і автоматизація обліку казначейських операцій.

Ринки капіталу та M&A

У 2011 році ПУМБ виступив фінансовим радником в угоді щодо покупки Групою СКМ 100% акцій АТ «Банк Ренесанс Капітал», здійснивши консультування та структурування в рамках угоди. Покупка Групою СКМ акцій АТ «Банк Ренесанс Капітал» стала для ПУМБ однієї з перших транскордонних угод на ринку M&A, де Банк виступав у ролі фінансового радника, і однієї з небагатьох угод на банківській карті України в посткризовий період, що зробило цей досвід особливо значущим. Вдале придбання Групою СКМ акцій АТ «Банк Ренесанс Капітал» ще раз підтвердило професіоналізм команди ПУМБ, яка створює кредитну й інвестиційну історію Банку.

Протягом 2011 року портфель міжнародних запозичень ПУМБ скоротився на 109 млн дол. США, або 27%, і на кінець року склав 294 млн дол. США. Таке скорочення портфеля відбувалося за рахунок рівномірного погашення заборгованості відповідно до умов кредитних договорів, що забезпечило згладжування кривої виплат і мінімізацію ризику виникнення пікових боргових навантажень у майбутньому. У зв'язку з достатнім рівнем ліквідності та відсутністю необхідності в розміщенні додаткових інструментів серед міжнародних інвесторів, обсяг боргового навантаження ПУМБ від інструментів, розміщених у міжнародних інвесторів, знизився.

У 2011 році збільшився обсяг субординованого боргу на 57,5 млн дол. США з 27,8 млн дол. США до 85,3 млн дол. США (в еквіваленті). Таке зростання було пов'язане із завершенням процесу об'єднання ПУМБ і Донгорбанку й дозволило збільшити регулятивний капітал Банку. ПУМБ своєчасно і у повному обсязі виконує обслуговування цього боргу поряд із портфелем міжнародних запозичень, повністю виконуючи свої зобов'язання перед іноземними кредиторами. Результати взаємодії із кредиторами свідчать про високий рівень довіри до Банку та підтримки стратегії розвитку ПУМБ на найближчі кілька років.

ПУМБ послідовно поліпшує стандарти комунікації з інвестиційним співтовариством, прагнучи відповідати міжнародним стандартам звітності та розкриття інформації, що позитивно сприймається локальними і міжнародними інвесторами.

Операційна фабрика

Томаш Висневський,
Заступник Голови Правління ПУМБ,
Операційний директор (COO)

«Приєднавшись до команди ПУМБ на початку 2012 року, я відповідаю за IT, операції та управління проектами, і маю намір забезпечити стійкий розвиток Банку шляхом побудови ефективної та надійної операційної фабрики, яка підтримує розвиток бізнесу і надасть усі складові бездоганного сервісу для наших клієнтів».

У 2012 році ПУМБ сформує Департамент операційних технологій, який консолідує служби, пов'язані з підтримкою процесів продажів, підтримкою й обслуговуванням клієнтів. До його складу ввійдуть підрозділи, що займаються кредитним аналізом і бізнес-верифікацією, архіви, частина фронт-офісу, зокрема підрозділ телемаркетингу, банківських операцій.

Створення операційної фабрики надасть ПУМБ значну конкурентну перевагу у вигляді надійної операційної та технологічної підтримки всіх нових ініціатив. При цьому операційна фабрика буде дуже тісно співпрацювати з Департаментом інформаційних технологій, виступаючи ініціатором розробок і доробок, необхідних з операційної точки зору. Операційна фабрика підтримуватиме всі процеси продажів у Банку та допоможе підвищити

швидкість внутрішніх процесів і процесів обслуговування, забезпечуючи всі складові першокласного сервісу для наших клієнтів.

Для ефективного операційного розвитку ПУМБ у 2012 році буде розроблена система управління персоналом операційної фабрики, насамперед контроль роботи співробітників і винагорода за позитивні результати. Окрема увага приділятиметься побудові комплексної системи управління якістю роботи співробітників, автоматизації бізнес-процесів і підвищенню ефективності роботи операціоністів. Централізація банківських операцій як частина проекту переходу філій ПУМБ на єдиний код МФО сприятиме об'єднанню зусиль і оптимізації роботи операційної фабрики.

Інформаційні технології та інформаційна безпека

Розвиток напрямку IT та інформаційної безпеки є ключовою складовою стратегії розвитку й означає підвищення ефективності, швидкості обслуговування, зручності й безпеки клієнтів, тому ПУМБ активно нарощує інвестиції в нові технології, що дозволяють Банку випереджати і прогнозувати потреби ринку.

Технологічний комітет

Центром прийняття стратегічних рішень в області інформаційних технологій, інформаційної безпеки й управління IT-ризиками є Технологічний комітет ПУМБ. Це майданчик для обговорення та прийняття рішень, визначення стратегії технологічного розвитку ПУМБ. Очолює Технологічний комітет Голова Правління Банку. Другим рівнем управління проектами є Програмно-інтеграційний комітет, націлений на розв'язання поточних проблем, який готує пропозиції для Технологічного комітету та Правління Банку.

Програмно-інтеграційний комітет

Програмно-інтеграційний комітет при Правлінні ПУМБ здійснює підтримку реалізації стратегічних цілей Банку, оцінюючи та контролюючи реалізацію портфеля проектів ПУМБ (бізнес-проекти, процесні проекти, IT-проекти та проекти з інформаційної безпеки). Комітет аналізує сферу охоплення, KPI і бюджетів проектів, а також моніторить хід виконання та результати проектів, портфельне управління проектами. Очолює Програмно-інтеграційний комітет Заступник Голови Правління – Операційний директор (COO).

Інформаційні технології

ПУМБ визнано переможцем у престижному щорічному конкурсі Best CIO 2011, у якому оцінюється рівень зрілості IT-інфраструктури організації та визначаються кращі IT-директори (Chief Information Officer) українських компаній. Конкурс проводить видання «Комп'ютерний огляд», а в журі конкурсу входять представники світових лідерів IT-індустрії: «Майкрософт Україна», Dell, EMC, HP, IBM, IDC і Intel. ПУМБ посів перше місце в номінації «Банківський сектор».

Об'єднання з Донгорбанком спричинило необхідність інтенсивного вдосконалення IT-інфраструктури Банку та перехід Донгорбанку на IT-систему ПУМБ. Високий професіоналізм і стресостійкість команди IT об'єднаного Банку забезпечили легкий і успішний процес операційного злиття. З метою підвищення продуктивності Систем зберігання даних (СЗД)

була введена в експлуатацію нова СЗД IBM DS8800 рівня Hi-End. Система була попередньо протестована в дослідницькому центрі IBM (Монпельє, Франція). Обране рішення забезпечило зростання продуктивності втричі, що дозволило в процесі злиття з Донгорбанком уникнути позапланових ситуацій, підвищити відмовостійкість і доступність системи.

Міграція даних у процесі об'єднання ПУМБ і Донгорбанку

Протягом 2011 року співробітники вертикалі інформаційних технологій брали активну участь у проекті зі злиття ПУМБ і Донгорбанку. Були розроблені процедури й організовані роботи з перенесення даних із систем Донгорбанку на IT-платформу ПУМБ. З метою підтримки єдиної продуктової лінійки двох банків були проведені аналіз і допрацювання IT-системи ПУМБ. Здійснений проект з міграції прикладних систем (Andromeda, Midas, Arksys, Banktrade, Cardgalaxy) на нову апаратну платформу на основі System i. Це дозволило збільшити продуктивність IT-системи ПУМБ із метою задоволення зростаючих бізнес-потреб і необхідністю міграції даних приєднаного Донгорбанку.

- ПУМБ першим серед українських банків завершив проект зі створення на базі своєї IT-інфраструктури конвергентної мережі в рамках упровадження серверної інфраструктури IBM BladeCenter і мережевої платформи Cisco Nexus. Конвергентна мережа відкриває нові можливості з консолідації та віртуалізації IT-інфраструктури.
- У рамках стратегічного проекту з переведення філій ПУМБ на єдине МФО успішно здійснена автоматизована міграція даних Запорізької філії: змінені реквізити в 223 800 договорах системи Andromeda, виконано переведення залишків на нові рахунки в системах Andromeda і Midas, замінені рахунки в більшості автоматизованих систем.
- Завершено проект зі створення централізованої системи резервного копіювання даних, які зберігаються й обробляються у філіальній мережі ПУМБ. У результаті були суттєво мінімізовані пов'язані із втратою або спотворенням даних ризики, які можуть стати причиною зупинки ключових бізнес-процесів фінансової установи.
- Упровадження системи SAS Enterprise Miner, створеної для виявлення кредитних ризиків у величезних масивах даних інформації для моделювання, прогнозування та статистичного аналізу, забезпечило можливість реалізації операційної стратегії та досягнення стратегічних цілей Банку.
- На базі Opalis компанії Microsoft реалізований проект із придбання кредитного портфеля в банку «Ренесанс-Капітал». Для автоматизації процедур завантаження файлів, сформованих «Ренесанс-Капітал», застосовані інноваційні рішення, які базуються на програмній платформі Opalis компанії Microsoft.
- Торік завершена розробка й упровадження системи автоматизації нового каналу просування продуктів і послуг ПУМБ через АТМ Банку. Цей сервіс дозволяє активувати найбільш затребуваний канал комунікації як для клієнтів ПУМБ, так і зовнішніх споживачів, що користуються сервісом АТМ Банку.
- У рамках проекту «Пакетні продажі» була реалізована гнучка система розрахунків комісій із карткових операцій у режимі реального часу. Розрахунки комісії виконуються на основі аналізу попередніх операцій з картковим рахунком.
- Введена в промислову експлуатацію міжнародна система грошових переказів і платежів CONTACT, яка дозволяє здійснювати грошові перекази в усьому світі між фізичними особами без відкриття рахунку.
- Завершено проект із забезпечення катастрофостійкості IT-сервісів, що функціонують у віртуальній інфраструктурі ПУМБ на базі продукту VMware Site Recovery Manager. Результатом проекту став автоматизований план активації резервного ЦОД банку, задіяти який в умовах надзвичайної ситуації можна натисканням однієї кнопки.
- Співробітництво з корпорацією Microsoft за програмою Enterprise Agreement, що дозволило скоротити витрати зі розгортання та підтримки комп'ютерного середовища й одержати максимальну віддачу від вкладень в інформаційні технології.

Інтернет-банкінг ПУМБ ONLINE

Альтернативні канали користування послугами та найвищий рівень захисту інформації зараз перебувають у полі зору Банку. У 2011 році ПУМБ приділяв значну увагу розвитку сервісу Інтернет-банкінгу ПУМБ online.

У 2011 році діловий щотижневик «ІнвестГазета» назвав ПУМБ переможцем у номінації «Найбільш інноваційний банк» премії Ukrainian Banker Awards за досягнення в розвитку онлайн-сервісів Банку.

iPUMB

У березні була презентована мобільна версія сервісу – iPUMB (додаток для користувачів смартфонів iPhone і планшетів iPad). iPUMB представлений у трьох мовних версіях – українською, російською й англійською. Додатковою перевагою сервісу є можливість пошуку на мапах відділень і банкоматів ПУМБ і банків-партнерів, учасників мережі «РАДІУС». За допомогою цієї функції користувач може визначити найближчі до заданої адреси точки присутності ПУМБ, час роботи відділень, а також наявність комісії за зняття готівки в банкоматі, у тому числі доларів США. Здійснення активних операцій в iPUMB ґрунтується на тих же

принципах, що й у ПУМБ online: під час кожної операції користувачеві на телефон надходить повідомлення з разовим паролем, уведення якого в iPUMB підтверджує необхідну транзакцію. Важливо, що безпека сервісу рівнозначна безпеці ПУМБ online, яка забезпечується сертифікатом безпеки Thawte. Додаток iPUMB сертифікований Apple і розміщений у AppStore. Доступ до цього сервісу можуть отримати всі клієнти-користувачі ПУМБ online. Для цього не потрібно підписувати будь-які додаткові договори: досить у стандартний спосіб завантажити в iPhone додаток iPUMB. Для входу в додаток необхідно ввести свій логін і пароль входу в ПУМБ online.

Мобільна версія сервісу ПУМБ online

Запущена в робочу експлуатацію мобільна версія сервісу Інтернет-банкінгу ПУМБ online. Наразі це єдиний повнофункціональний сервіс Інтернет-банкінгу в Україні, оптимізований для роботи на більшості мобільних телефонів. Спеціальна «легка» web-версія ПУМБ online дозволяє клієнтові повноцінно працювати із сервісом не тільки за допомогою смартфона або комунікатора, але й з будь-якого мобільного телефону. Online сервіс тепер зручний для користування навіть на телефоні з невеликим екраном і за невисокої швидкості передачі даних (GPRS/EDGE/WAP). Водночас користувачі смартфонів (Android, iOS, Symbian, Windows

Phone) відкриють для себе універсальний, зручний, простий і швидкий інтерфейс, оптимізований для управління із сенсорного екрана. У мобільній версії представлені ті ж функції, що й у повній версії ПУМБ online: перегляд залишку на рахунку, історії операцій, поповнення мобільних телефонів, платежі, відкриття, поповнення, зняття депозитів тощо. При цьому інтерфейс користувача оптимізований задля скорочення обсягу переданої інформації, що важливо для роботи із сервісом за допомогою мобільного телефону. У головне меню винесені операції, що найчастіше використовуються: поповнення мобільного й оплата послуг.

Інтеграція ПУМБ online і Portmone

У червні 2011 року був завершений проект з інтеграції ПУМБ online із платіжним порталом Portmone.com, системою експрес-платежів, у якій клієнти можуть сплачувати рахунки за квартиру, мобільний і міський телефони, Інтернет, кабельне телебачення й інші товари та послуги через Інтернет або мобільний телефон. Це стало ще одним кроком до розширення сервісів і можливостей сервісу Інтернет-банкінгу ПУМБ. З погляду клієнта, цей новий інструмент дозво-

лить комфортно здійснювати експрес-платежі в будь-який зручний для нього час, не виходячи з дому. Автоматична генерація платежів дозволить користувачеві планувати оплату будь-яких послуг: поповнення рахунку на мобільний телефон, оплата за доступ в Інтернет. З погляду бізнесу, Банк отримує ефективне збільшення активних операцій споживачів, розширення клієнтської бази за рахунок надання нових актуальних послуг, а отже, зростання доходів.

Журнал «Forbes Україна» назвав сервіс Інтернет-банкінгу ПУМБ online найзручнішим серед українських банків. Редакція відзначила також, що цей сервіс має один із найбільш зрозумілих для недовідченого користувача інтерфейсів (вересень 2011).

Інформаційна безпека

У 2011 році ПУМБ першим серед українських банків був повторно сертифікований за PCI DSS, що є міжнародним стандартом інформаційної безпеки. Сертифікат підтверджує, що ПУМБ забезпечує найвищий ступінь захисту даних в операціях із платіжними картками.

- Торік ПУМБ запустив проект з автоматизації та стандартизації процесу управління інцидентами інформаційної безпеки SIEM (Security Information and Event Management).
- Завершений проекту з упровадження технології 3-D Secure (Issuing), яка забезпечує технологічну платформу для безпечного використання платіжних карток у мережі Інтернет. Проведена інтеграція впровадженого рішення в існуючу IT-інфраструктуру Банку та проведена сертифікація рішення в платіжних системах.
- Упроваджена технологія забезпечення й супроводу бізнесу Інтернет-еквайрингу, а також забезпечені безпечні умови ведення бізнесу Інтернет-еквайрингу (впроваджена технологія 3-D Secure (Acquiring) на базі сертифікованого платіжними системами рішення Payguide Acquirer. Це рішення інтегроване в IT-інфраструктуру ПУМБ. З Payguide Acquirer Банк успішно пройшов процедури сертифікації технології 3-D Secure у платіжних системах і ліцензування в МПС Visa Int.
- Для безпеки електронної переписки ПУМБ застосовує рішення щодо забезпечення безпеки поштового контенту iQ.Suite (спам-фільтрація і контроль витоку інформації) компанії Group Technologie, що дозволяє знижувати витрати, оптимізувати роботу системи електронної пошти та підвищувати продуктивність.
- Сервіс iPUMB і Інтернет-банкінг ПУМБ online захищені цифровим сертифікатом, що забезпечує вищий клас надійності – SSL Web Server Certificate with Extended Validation. Це флагман лінійки SSL сертифікатів компанії Thawte.
- У 2009 році ПУМБ став першим банком в Україні, який запровадив технологію Aladdin eToken для захисту платежів у системі СЕП НБУ. Зараз НБУ рекомендує застосування технології Aladdin eToken як кращу практику у вітчизняній банківській системі.
- Безпека віддаленої роботи в корпоративній системі ПУМБ ґрунтується на базі інноваційної технології Check Point Abra. За допомогою Abra можна перетворити віддалений комп'ютер у захищене робоче місце з доступом до корпоративної електронної пошти, файлів і додатків через віртуальну приватну мережу (VPN), надаючи можливість співробітникам працювати в режимі мобільного офісу.

Система Straight Through Processing

У ПУМБ встановлена централізована система Клієнт-Банк із модулем автоматичної обробки платежів у національній валюті (Straight Through Processing), що дозволяє централізувати систему в центрі обробки даних (ЦОД), інтегрувати її з іншими системами та максимально автоматизувати обробку документів, формуючи цикл автоматичної обробки від клієнта до платіжної системи.

Максимально високий ступінь автоматизації процесу обробки платежів забезпечує низький відсоток помилок і знижує операційні витрати, дозволяє Банку мати конкурентоспроможні тарифи з обробки валютних платежів. У 2011 році ПУМБ отримав нагороду Deutsche Bank за виняткову якість платежів у доларах США в 2010 році – рівень STP склав 100%. Це означає, що всі без винятку платежі клієнтів ПУМБ обробляються в повністю автоматичному режимі, а цільовий час обробки платежів складає менше 5 секунд.

Сталий розвиток

Взаємодія ПУМБ із суспільством ґрунтується на чіткому розумінні соціальної місії та ролі, яку Банк виконує в усеукраїнському масштабі. ПУМБ сповідує філософію соціальної відповідальності бізнесу, сприяючи розв’язанню проблем суспільства і реагуючи на його потреби.

Як частина нового етапу розвитку ПУМБ у 2011 році було ухвалено рішення сформувати систему корпоративної соціальної відповідальності Банку, яка підтримує сталий розвиток суспільства, відповідає міжнародним стандартам і враховує кращу практику в галузі. У 2012 році ПУМБ почав роботу над побудовою такої системи відповідно до принципів Глобального договору (UN Global Compact Principles).

Корпоративна соціальна відповідальність

КСО — це відповідальність організації за вплив її рішень і діяльності на суспільство та довкілля через прозору й етичну поведінку, що сприяє сталому розвитку, включаючи здоров’я і добробут суспільства; ураховує очікування зацікавлених сторін; відповідає чинному законодавству та міжнародним нормам; функціонує в діяльності всієї організації та застосовується в її відносинах із партнерами.

Сталий розвиток є загальноприйнятим поняттям і загальною метою, яка здобула міжнародне визнання після публікації в 1987 році звіту Всесвітньої комісії ООН з навколишнього середовища та розвитку «Наше спільне майбутнє». Сталий розвиток має відношення до задоволення потреб суспільства, при цьому відповідаючи екологічним обмеженням планети та не підриваючи здатність майбутніх поколінь задовольняти свої власні потреби. Сталий розвиток ґрунтується на трьох взаємозалежних складових: економічній, соціальній та екологічній. Так, наприклад, викорінення бідності вимагає просування соціальної справедливості й економічного розвитку, а також захисту довкілля.

Система соціальної відповідальності (КСО) ПУМБ має цілісний характер і загальнобанківське охоплення. Банк розглядає всі основні теми та проблеми як єдине ціле, в їхньому взаємозв’язку, а не просто концентрується на розв’язанні однієї проблеми. Таким чином, окремі рішення, спрямовані на поліпшення окремо взятої проблеми, не повинні позначатися негативно на розв’язанні інших проблем або негативно впливати на життєвий цикл продуктів або послуг, на зацікавлених сторін або на ланцюг створення доданої вартості.

- управління персоналом;
- управління якістю та відносинами зі споживачами;
- управління ризиками та сталий розвиток;
- сумлінні ділові практики;
- благодійність і соціальні інвестиції;
- охорона довкілля;
- охорона праці.

Принципи сталого розвитку

Підзвітність – ПУМБ відповідає за вплив своєї діяльності на суспільство та довкілля.

Прозорість – ПУМБ є прозорим у прийнятті рішень і діяльності, що впливають на суспільство та довкілля.

Етична поведінка – ПУМБ дотримується принципів ділової етики.

Повага інтересів зацікавлених сторін – ПУМБ поважає своїх стейкхолдерів, враховує їхні інтереси та реагує на їхні запити.

Дотримання верховенства закону – ПУМБ утверджує те, що дотримання верховенства закону є обов’язковим.

Дотримання міжнародних норм поведінки – ПУМБ дотримується міжнародних норм поведінки, при цьому утверджуючи принцип дотримання верховенства закону.

Дотримання прав людини – ПУМБ не порушує права людини та визнає їхню важливість і загальність.

Управління ризиками та сталий розвиток

**Сергій Черненко,
Перший Заступник Голови Правління
Фінансовий Директор (CFO)**

«Минулий рік був для нас роком інтеграції ПУМБ і Донгорбанку та підтримки сталого розвитку Банку згідно зі стратегією. Завдяки зусиллям об'єднаної команди Донгорбанк був успішно приведений до більш високого стандарту управління ризиками, а стратегічно важливі для якісного розвитку банку проекти були успішно реалізовані. У 2011 році ПУМБ підвищив ефективність кредитного процесу, вдосконалив систему управління операційними ризиками та здійснив запуск кеш-кредитування в роздрібному бізнесі. У 2012 році ми перейдемо на більш зрілий етап розвитку, впровадивши методики risk-based pricing».

У 2011 році була проведена досить інтенсивна робота з інтеграції Донгорбанку та ПУМБ, включаючи забезпечення збереження інформації, спадкоємності, а також приведення Донгорбанку до кращої практики управління ризиками. Поряд із цим, у ПУМБ було реалізовано кілька стратегічних проектів. Проект з оптимізації кредитного процесу дозволив підвищити якість оцінки, скоротивши строки прийняття рішень щодо видачі кредитів, і краще управляти портфелем, використовуючи агрегировані показники у вигляді сумарної ймовірності дефолту та втрат портфеля. Для забезпечення запуску нових роздрібних продуктів, зокрема кеш-кредитів, були розроблені нові підходи й методики оцінки ризиків. Після 9-місячного тестування ринку ПУМБ став активніше видавати автокредити, підтвердивши досить високу якість сформованого портфеля.

У звітному році ПУМБ повністю змінив підхід до управління операційними ризиками та створив новий для Банку інститут ризик-офіцерів. Був створений Комітет з управління операційними ризиками, учасникам якого делеговані повноваження з управління операційними ризиками, що дозволило якісніше збирати інформацію про прояви операційного ризику, оцінювати місця, що вимагають додаткового розвитку та контролю, і розробити програму зі зниження рівня операційного ризику. На підставі самооцінки операційного ризику, проведеної керівниками підрозділів Банку, був підтверджений досить високий рівень контролю операційних ризиків у ПУМБ, виявлене бажання керівників підрозділів брати участь в управлінні операційним ризиком, а також складений довгостроковий план з управління ризиками.

Управління проблемними активами

У 2011 році ПУМБ виділив управління проблемними активами в окрему вертикаль, що забезпечило підвищення якості управління активами, підвищило прозорість процесу та посилило контроль процесу збору заборгованості з боку топ-менеджменту. Успішна робота з портфелем проблемних активів підтвердила впевненість ПУМБ у готовності при-

дбати проблемні портфелі інших банків. Протягом 2011 року ПУМБ мав успішний досвід викупу значної частки проблемного портфеля банку «Ренесанс Кредит», який є банківським активом Групи СКМ. Використовуючи цінний досвід цього проекту, ПУМБ зможе розвинути цей напрямок як окремий бізнес.

Управління кредитними ризиками

За участі провідної міжнародної консалтингової компанії в 2011 році в ПУМБ були розроблені й впроваджені інструменти кількісної оцінки ризику корпоративних позичальників: нова модель рейтингування та модель розрахунків втрат. Застосування цих інструментів дозволяє розробляти систему ціноутворення на основі профілю ризику позичальника, визначати рівень ризик-апетиту, а також удосконалити кредитну політику Банку.

Для підвищення оперативності в оцінці заставного майна та мінімізації кредитних ризиків у частині забезпечення за кредитними операціями ПУМБ сформував штат внутрішніх сертифікованих оцінювачів. У системі управління ризиками значно покращилася автоматизація процесів, була побудована система накопичення деталізованої інформації про заставний портфель Банку та його стан, і добіг кінця проект з впровадження централізованого інструмента моніторингу кредитного портфеля юридичних осіб.

У корпоративному бізнесі була вдосконалена кредитна політика, яка дозволить ПУМБ бути гнучкішим у роботі з різними галузями та сегментами економіки, при цьому ризик-профіль клієнтів залишається незмінним. Крім того, були сформовані ризик-моделі нових кредитних продуктів, серед яких факторинг, контрактне фінансування, фінансування сільськогосподарських виробників та автокредитування для юридичних осіб.

ПУМБ продовжував систематичну роботу з підвищення рівня автоматизації операційних процесів управління ризиками, впровадивши в промислову експлуатацію автоматизовані системи обробки заявок клієнтів роздрібного бізнесу на одержання кредиту, що дозволило значно скоротити час розгляду Банком обігів клієнтів. Для виконання завдань із моделювання та прогнозування ризиків запущена ІТ-система одного зі світових лідерів у галузі, а також введена промислова ІТ-система від одного з провідних європейських розробників, яка структурує й автоматизує процеси роботи з позичальниками на всіх стадіях дії кредитного договору.

Автоматизація процесу збору заборгованості фізичних осіб

У 2011 році успішно запущений заявлений Банком проект з автоматизації процесу збору заборгованості фізичних осіб. Запуск програмного забезпечення в промислову експлуатацію запланований на 1-й квартал 2012 року. З наступного року всі процеси зі збору заборгованості ПУМБ будуть автоматизовані, що дозволить диференціювати підхід до роботи з «поганими» боргами, а значить, і вивести функцію collection на якісно новий рівень.

Ефективність роботи із простроченим портфелем у 2011 році збільшилася в 1,6 разів порівняно з попереднім роком (при цьому в 2010-му ефективність роботи із простроченим портфелем у свою чергу подвоїлася). Причина – низка ініціатив з оптимізації бізнес-процесів, а також запуск додаткових інструментів. Зокрема, були впроваджені програми реструктуризації для беззаставних кредитів, розроблена та запущена програма для клієнтів із залишком заборгованості після реалізації заставного майна. У 2011 році середньомісячна нормалізація простроченого портфеля склала 27 млн. дол. США.

Управління операційними ризиками

Для ефективного управління та контролю операційного ризику на початку 2011 року ПУМБ запровадив оновлену систему управління операційним ризиком (СУОР), спрямовану на своєчасне виявлення й ефективне вирішення, реалізованих у поточній роботі підрозділів Банку проблем та інцидентів, що є подіями операційного ризику. Ефективне управління операційним ризиком допоможе ПУМБ надавати якісні та своєчасні послуги своїм клієнтам, зменшить або не допустить прямих збитків від реалізації операційного ризику, знизить витрати на ліквідацію наслідків операційного ризику, а також допоможе оптимізувати етапи банківських процесів, особливо чутливих до негативного прояву факторів операційного ризику.

Для оперативного управління операційним ризиком створені колегіальні органи: Комітет з управління операційним ризиком і чотири спеціалізовані підкомітети для управління кожним із чотирьох факторів операційного ризику («Персонал», «Процеси», «Системи», «Зовнішні фактори»). Управління операційним ризиком здійснюється на основі класичної моделі управління ризиками та включає етапи: а) ідентифікації та виявлення ризику, б) оцінки ризику, в) моніторингу та регулярної звітності про операційний ризик, г) мінімізації та контролю ризику.

Основні принципи системи управління операційним ризиком:

- децентралізація системи управління та контролю операційного ризику. Відповідальний ризик-офіцер у кожному підрозділі реєструє інциденти і здійснює первинну оцінку ризику;
- залучення всіх співробітників Банку та розвиток корпоративної культури управління ризиками;
- навчання персоналу СУОР і подальша постійна методологічна допомога під час реєстрації подій;
- побудова ефективних двосторонніх комунікацій з єдиною точкою входу реєстрації подій на рівні ризик-менеджменту;
- створення об'єктивної управлінської звітності для прийняття ефективних управлінських рішень;
- обов'язкове реагування на кожну подію;
- контроль ефективності вжитих заходів і порівняння статистики появи інцидентів.

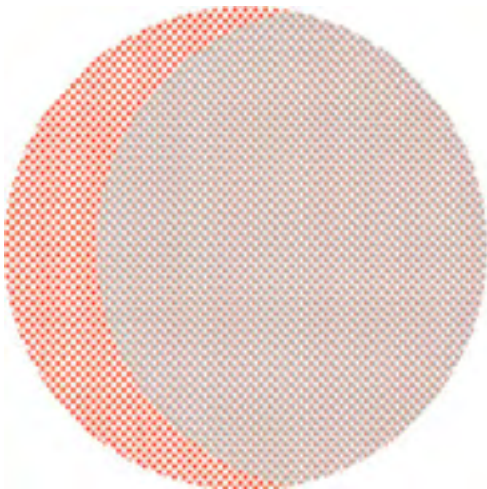
Управління персоналом

Олена Дятлова,
заступник Голови Правління
з управління персоналом

«Забезпечуючи сталий розвиток і реалізуючи стратегію лідерства, ПУМБ прагне бути кращим роботодавцем у своїй галузі.

В умовах глобалізації бізнесу та стрімкого розвитку сектору фінансових послуг Служба персоналу (HR) отримує роль стратегічного партнера в досягненні цілей ПУМБ. Людський ресурс (персонал) стає основною рушійною силою постійного розвитку Банку. Протягом багатьох років ми інвестували та розбудовували нашу команду, завдяки чому продовжуємо динамічно рости».

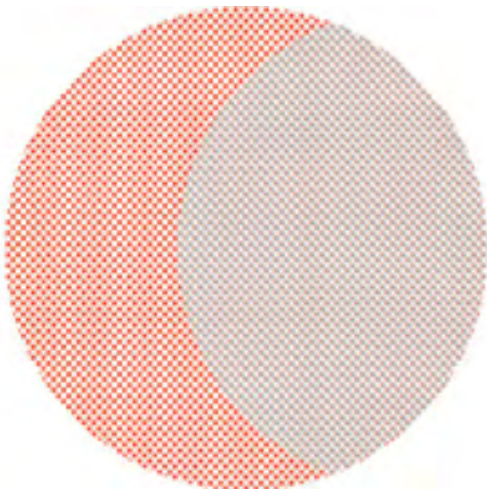

Вчора

У 2011 році ПУМБ посилив свою команду, приєднавши Донгорбанк і завершивши таким чином одне з наймасштабніших злиттів у банківському секторі. За рекордно короткий проміжок часу Банк забезпечив навчання нових співробітників стандартам і продуктам ПУМБ, роботи з новим ПЗ і здійснив адаптацію персоналу Донгорбанку. У результаті об'єднання до нашої команди долучився 601 новий співробітник.

Реалізуючи прийняту стратегію, ПУМБ продовжує зміцнювати свій колектив, поповнюючи свої ряди кращими фахівцями із зовнішнього ринку праці. У 2011 році Банк залучив 931 нового співробітника. Наш персонал – це професіонали та менеджери високого класу.

Сповідуючи прозору та відкриту політику заохочення й розвитку колективу, ми розробили та впровадили механізм поетапної оцінки діяльності співробітників, який включає оцінку річних результатів і шляхів їхнього досягнення. На першому етапі впровадження була здійснена оцінка керівників ГО і Регіональної мережі, а також визначений кадровий потенціал Банку.

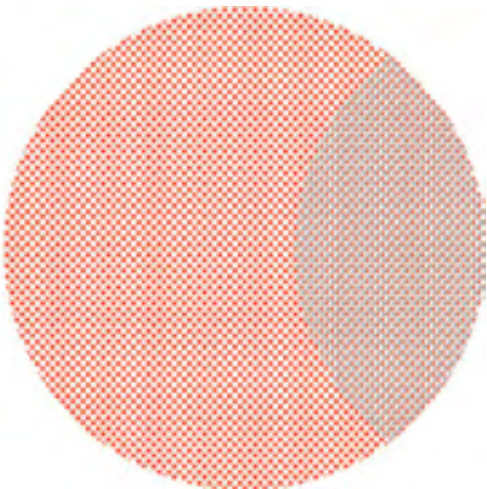

Сьогодні

Ми продовжуємо формувати культуру пошуку, підтримки та розвитку талантів. Сьогодні ми фокусуємо свою увагу на кадровому ресурсі ПУМБ і, шукаючи фахівців, віддаємо перевагу внутрішнім кандидатам. У 2011 році в Банку у зв'язку з підвищенням на посаді було здійснено 628 внутрішніх переведень, із них на керівні посади перейшли 112 осіб.

У ПУМБ впроваджені система управління діяльністю співробітників (Performance Management) і система відзначення та заохочення за результатами (Pay by Results), які дозволяють розвивати потенціал співробітників на всіх рівнях керівних позицій із метою їхнього залучення до реалізації довгострокової стратегії Банку.

Для росту та розвитку ПУМБ потрібні випереджальний особистісний ріст і безперервний професійний розвиток співробітників. Поточна система навчання Банку передбачає комплексний підхід до розвитку фахівців, у рамках якого 10% становлять навчальні програми та тренінги, 20% – коучинг і наставництво, та 70% – участь у проектах і загальнобанківських ініціативах, обмін досвідом. Так, у 2011 році в ПУМБ пройшли навчання більше 2000 людей в усіх напрямках банківської діяльності, що вдвічі більше, ніж у 2010 році.

Завтра

У рамках стратегії управління талантами ми націлені до 2014 року сформувати гідний кадровий резерв і заповнювати вакансії керівних посад внутрішніми кандидатами у 80% випадків. ПУМБ прагне стати кращим роботодавцем у банківській сфері, тому залучає не тільки професіоналів високого рівня, але й молодих перспективних фахівців – випускників, що володіють широким колом знань і потенціалом розвитку.

Своє майбутнє ми вбачаємо в сучасних технологіях та інноваціях. У 2012 році ПУМБ має намір автоматизувати HR процеси на базі системи HRIS, що дозволить використовувати модулі рекрутменту, системи дистанційного навчання (СДН), оцінки діяльності персоналу.

Надихати персонал
Заохочувати досягнення
Вирощувати таланти

Управління якістю та відносини зі споживачами

Керуючись Місією Банку, ПУМБ фокусується на потребах клієнтів і відповідності міжнародним стандартам якості банківських послуг. Тому в розробці продуктів ми орієнтуємося на задоволення очікувань і потреб клієнтів Банку в кожному із сегментів. З прийняттям нової Стратегії розвитку Банку в 2010 році, був створений Департамент стратегічного маркетингу, введена нова сегментація клієнтів, здійснена реорганізація роздрібного, корпоративного та інвестиційного бізнесу з фокусом на продаж за сегментами.

Для побудови системи якісного обслуговування в листопаді 2011 року в Банку створено Управління якості обслуговування клієнтів, завданням якого є підвищення якості сервісу для підтримки позитивної репутації ПУМБ серед клієнтів. Концепція управління якістю обслуговування включає в себе вимірювання якості сервісу в каналах взаємодії з клієнтами (програма Mystery shopping), а також оцінку якості продуктів і послуг шляхом управління очікуваннями клієнтів, яке ґрунтується на вимірюванні задоволення клієнтів продуктами і сервісами ПУМБ. На постійній основі будуть проводитися внутрішні заміри (short) CSI, підтримка і розвиток процесу управління скаргами, а також організація процесу тестування якості продуктів і послуг перед їх запуском.

У грудні 2011 року були розроблені і затверджені Стандарти обслуговування для відділень Банку та Центру обслуговування клієнтів, які дозволять стандартизувати роботу персоналу, в тому числі адаптацію нових співробітників, забезпечать єдине розуміння стандартів обслуговування, а також дозволять підвищити ефективність управління якістю обслуговування в каналах взаємодії з клієнтами.

Програма Mystery Shopping/Mystery call — Таємний Покупець, Таємний дзвінок, стартувала в грудні 2011 року. Проведено «нульовий» замір рівня сервісного обслуговування та рівня продажів. На основі результатів даних досліджень, які плануються проводити на постій-

ній основі, будуть визначатися області для поліпшення, аналізуватися і вноситися зміни в існуючі продукти, а також здійснюватися реінжиніринг процесів і систем. У 2011 році з залученням компанії McKinsey запущено проект впровадження пакетних продуктів, які дозволяють враховувати потреби споживчів і платоспроможність, пропонувати максимум продуктів і послуг за базову плату, з урахуванням фінансових можливостей клієнтів. Були проаналізовані профілі поведінки понад 700 тисяч клієнтів внутрішньої бази ПУМБ, і введена сегментація клієнтів, що враховує особливості стилю життя, доходів та інших потреб клієнтів. Починаючи з 2011 року, всі продукти Банку розробляються з урахуванням цих аспектів.

У 2010 році в ПУМБ була проведена сегментація клієнтів за групами та реорганізовані бізнес-лінії з фокусом на продаж за сегментами. У той же час корпоративний бізнес здійснив аналіз потреб і нову сегментацію клієнтів, що дало старт якісному перетворенню організаційної структури. Оптимізація організаційної структури дозволить Банку краще задовольняти клієнтські потреби і активно працювати в нових сегментах — середньому, малому і мікро бізнесі. Відповідно до Стратегії розвитку, ПУМБ планує зміцнення позицій у всіх сегментах корпоративного бізнесу, фокусуючись на роботі з сегментом середніх корпоративних клієнтів і, в найближчій перспективі, сегментом малого та середнього мікро бізнесу. В рамках реалізації нової Стратегії, роздрібний бізнес активно удосконалює продуктову лінійку, підвищує ефективність каналів продажів і якість обслуговування клієнтів. Внутрішня реорганізація дозволить ефективно розвивати роздрібний бізнес Банку, нарощуючи обсяги і випереджаючи ринок за якістю сервісу. Інвестуючи в розвиток нових продуктів та вдосконалюючи якість сервісу, ПУМБ буде якісно рости в нових сегментах, підтверджуючи статус найбільш динамічного і сучасного Банку для зростаючого числа приватних клієнтів ПУМБ, кількість яких становить півтора мільйона осіб.

ПУМБ впроваджує продукти, орієнтовані на задоволення потреб клієнтів

- У 2011 році ПУМБ запропонував своїм клієнтам-користувачам iPhone і iPad повнофункціональний мобільний Інтернет-банкінг на базі мобільного додатку iPUMB. Додаток дозволяє керувати рахунками і здійснювати банківські операції в трьох мовних версіях — українській, російській та англійській. Додатковою перевагою iPUMB є можливість пошуку на картах відділень і банкоматів ПУМБ і банків-партнерів, учасників мережі «Радіус». Додаток iPUMB сертифіковано Apple і розміщено в AppStore. Доступ до iPUMB можуть отримати всі клієнти-користувачі ПУМБ online. Це не вимагає підписання будь-яких додаткових угод: достатньо просто завантажити в iPhone додаток iPUMB.
- У 2011 році запущена в роботу експлуатацію мобільна версія сервісу інтернет-банкінгу ПУМБ online. Спеціальна «легка» web-версія ПУМБ online дозволяє клієнту повноцінно працювати з сервісом не тільки за допомогою смартфона або комунікатора, але і з будь-якого мобільного телефону. Інтерфейс користувача оптимізований для скорочення обсягу переданої інформації, що важливо для роботи з сервісом за допомогою мобільного телефону. Для входу в систему потрібно набрати в мобільному браузері свого телефону адресу <https://online.pumb.ua>, — клієнта буде автоматично перенаправлено на мобільну версію, яка доступна за адресою <https://online.pumb.ua/mobile>.
- У можливості інтернет-банкінгу ПУМБ online додана функція миттєвого поповнення балансу мобільного телефону, що обслуговується операторами «Київстар», МТС та Life. Комісія за поповнення балансу відсутня.
- Також в ПУМБ online є можливість сплатити рахунки за послуги мобільного та стаціонарного зв'язку, телебачення, послуги інтернет-провайдерів. Ведеться регулярна робота з розширення списку контрагентів з оплати комунальних послуг.

Задоволення очікувань клієнтів

ПУМБ завершує роботу над проектом Customer Score. Методологія, розроблена в рамках проекту, буде використовуватися для вимірювання рівня якості бізнес-процесів та сервісу. Перша хвиля проекту в 2011 році («пілотне дослідження Автокредитування») показала, що задоволеність клієнтів послугою автокредитування ПУМБ — 4,5 за 5-ти бальною шкалою, що вище, ніж у конкурентів, які взяли участь в пілотному дослідженні.

У 2011 році почалася робота над Проектом збору скарг і пропозицій клієнтів через канали взаємодії з клієнтами (колл-центр, Інтернет, точки продажу, Книга відгуків та пропозицій, зворотній зв'язок через соціальні мережі), — всі ці джерела інформації дозволять ПУМБ не тільки почути клієнта, а й докласти всіх зусиль для вирішення запиту клієнта, усуненню причин виникнення скарги, і надання допомоги. Саме завдяки реагуванню на скарги та усуненню причин їх виникнення можливо зменшити саму їх кількість.

У 2011 році також розгорнута програма з розробки та розвитку стандартів обслуговування клієнтів, офісів, розробки уніформи, а також мерчандайзингу та комунікації всередині відділень Банку.

Ми плануємо розвиток стандартів, отримання зворотного зв'язку від клієнтів у вигляді опитувань і управління зверненнями клієнтів, проведення досліджень «Таємний покупець», «Таємний дзвінок», дослідження CSI на постійній основі. Аналіз цих результатів буде використовуватися як в корегуваннях поточної роботи, так і в плануванні зон подальшого розвитку відповідно до побажань клієнтів, зокрема, будуть вноситися зміни в існуючі продукти, а також здійснюватися реінжиніринг процесів і систем.

Благодійність і соціальні інвестиції

Відповідальний підхід,
а також активна позиція
щодо суспільства та довкілля
є важливими складниками
стратегії розвитку ПУМБ.
У 2011 році Банк реалізував
цілу низку соціальних про-
єктів, серед яких:

Відповідальний підхід, а також активна
позиція щодо суспільства та довкілля є важ-
ливими складниками стратегії розвитку
ПУМБ. У 2011 році Банк реалізував цілу низ-
ку соціальних проєктів, серед яких:

- надання допомоги медичним установам, організаціям охорони здоров'я;
- надання допомоги ветеранам ВВВ, бідним категоріям громадян;
- сприяння розвитку культури, освіти.

Сталий розвиток

Допомога Донецькому дитячому онкогематологічному центру «Надія»

Щорічно ПУМБ надає фінансову допомогу Благодійному фонду допомоги Донецькому дитячому онкогематологічному центру «Надія». У 2011 році кошти, зібрані нашими співробітниками, були спрямовані на придбання спеціальної медичної апаратури та медикаментів.

Благодійна акція до Міжнародного Дня захисту дітей і до Дня Святого Миколая

19 грудня ПУМБ провів щорічну благодійну акцію до Дня Святого Миколая. Завдяки зусиллям співробітників Банку ми надали допомогу 1370 дітям із 18 дитбудинків України та подарували свято малятам із різних регіонів України. Співробітники ГО і філій придбали найбільш необхідні речі для дітей: теплий одяг і ковдри, іграшки, техніку, фрукти та солодощі, а також надали фінансову допомогу. У рамках акції до Міжнародного Дня захисту дітей у 18 будинках маляти та дитячих будинках для більш ніж 1400 дітей були зібрані та передані десятки машин з одягом, взуттям, продуктами і багатьма іншими необхідними речами.

Надання допомоги Раді ветеранів ВВВ і Територіальному центру обслуговування пенсіонерів і самотніх непрацездатних громадян

Щомісяця з 1997 року ПУМБ фінансово підтримує Раду ветеранів Ворошилівського району м. Донецька. Кошти, перераховані Банком у 2011 році, були використані на невідкладні потреби Ради та допомогу ветеранам. Також ПУМБ надавав щомісячну фінансову допомогу Територіальному центру соціального обслуговування пенсіонерів і самотніх непрацездатних громадян Ворошилівського району м. Донецька.

Благодійні новорічні ранки у фойє ГО ПУМБ у Донецьку

Напередодні Нового року у фойє ГО в Донецьку ПУМБ провів новорічні ранки для дітей співробітників, клієнтів, партнерів Банку, а також малят із соціально незахищених і багатодітних родин міста. На 8 благодійних новорічних заходах, які вже більше 15 років організовує ПУМБ, побувало понад 1300 малюків.

Підтримка Школи хореографічної майстерності Вадима Писарева

У 2011 році завдяки фінансовій підтримці Банку Школу хореографічної майстерності Вадима Писарева тепер зможуть відвідувати обдаровані діти та діти з малозабезпечених родин. Випускники навчального закладу – провідні артисти вітчизняних і закордонних театрів, призери престижних міжнародних балетних конкурсів.

Корпоративне управління

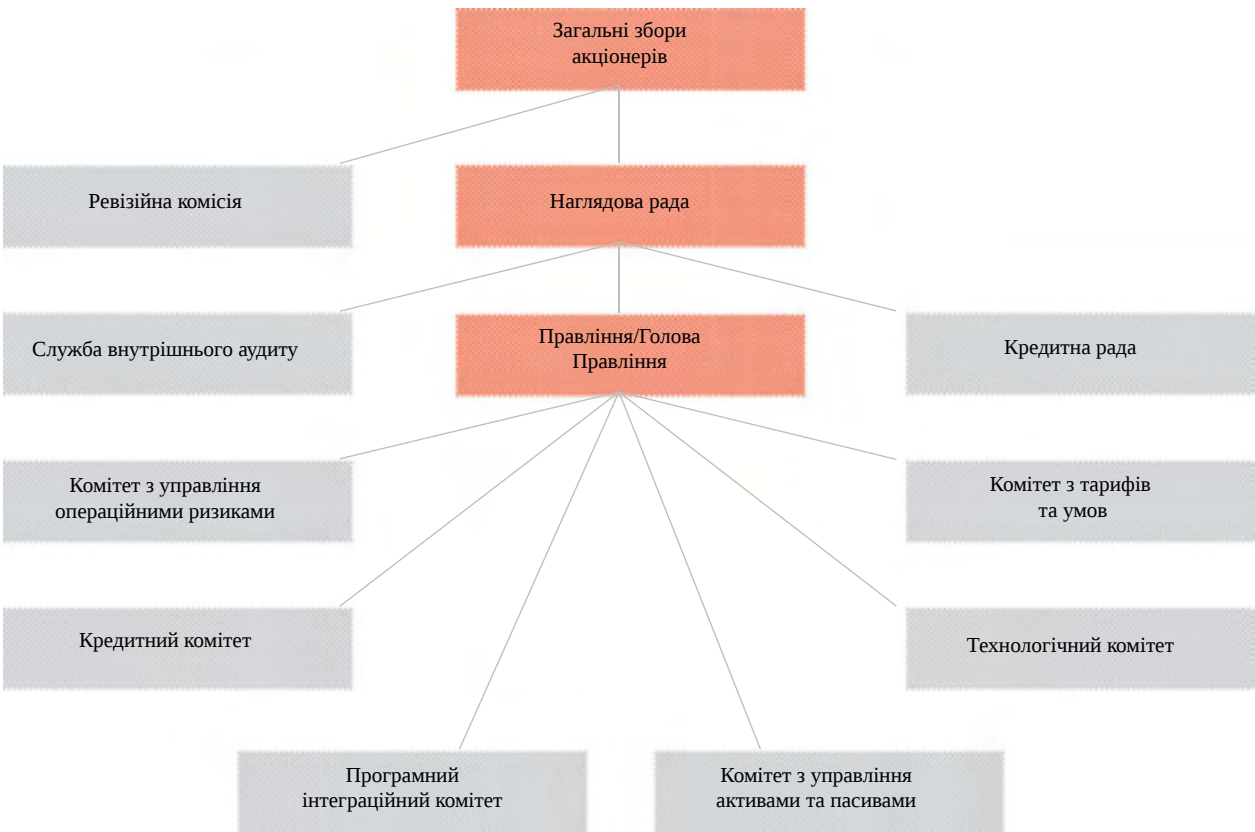
У ПУМБ діє ефективна система корпоративного управління. Відповідаючи вимогам українського законодавства, а також кращим міжнародним стандартам, така система дає можливість найбільш раціонально, ощадливо та з найкращою віддачею використовувати ресурси Банку, підвищуючи ефективність ведення бізнесу та відстоюючи інтереси акціонерів, клієнтів, співробітників та інших зацікавлених сторін ПУМБ.

Вищим органом управління ПУМБ є Загальні збори акціонерів. Наглядова рада Банку, що обирається Загальними зборами акціонерів та їм підзвітна, забезпечує захист прав акціонерів Банку й у межах компетенції, визначеної Статутом і чинним законодавством України, контролює та регулює діяльність Правління Банку. Правління Банку є виконавчим органом, що здійснює поточне управління ПУМБ і реалізує завдання, поставлені акціонерами та Наглядовою радою.

Ревізійна комісія контролює дотримання Банком нормативно-правових актів і законність здійснення операцій. При Наглядовій раді Банку функціонує Служба внутрішнього аудиту, яка співпрацює з органами управління щодо забезпечення ефективної роботи ПУМБ. З метою здійснення перевірки та підтвердження фінансової звітності Банк щорічно залучає зовнішнього аудитора, не пов'язаного майновими інтересами з ПУМБ і його акціонерами.

Як лідер із відкритості інформації серед акціонерних товариств ПУМБ постійно підвищує прозорість ведення бізнесу. Щоб акціонери й інвестори мали можливість прийняти обґрунтовані рішення, Банк забезпечує своєчасне розкриття повної та достовірної інформації, у тому числі про своє фінансове становище й економічні показники.

Структура органів корпоративного управління ПУМБ

- На річних Загальних зборах акціонерів 20 квітня 2011 року затверджені річний звіт Банку за 2010 рік, висновок зовнішнього аудитора щодо річного звіту Банку за 2010 рік, висновки Ревізійної комісії Банку, розподілений прибуток Банку за 2010 рік, розглянуті звіти Наглядової ради, Правління, Ревізійної комісії Банку за результатами діяльності в 2010 році. Також були затверджені зміни до Статуту ПУМБ шляхом викладу в новій редакції Положення про Загальні збори акціонерів і Наглядову раду. Був затверджений новий склад Наглядової ради Банку.
- На позачергових Загальних зборах акціонерів 15-16 липня 2011 року був затверджений Передатний акт щодо реорганізації ПАТ «Донгорбанк» шляхом приєднання до ПУМБ, баланс ПУМБ як банку- правонаступника, було ухвалено рішення про збільшення статутного капіталу й емісії акцій Банку в обсязі зареєстрованого статутного капіталу ПАТ «Донгорбанк», про порядок та умови обміну акцій.
- На позачергових Загальних зборах 21 жовтня 2011 року були ухвалені зміни до Статуту ПУМБ шляхом викладу в новій редакції, а також визначені уповноважені особи на підписання Статуту, дії щодо узгодження змін до Статуту ПУМБ із Національним банком України та їхньої державної реєстрації, був затверджений склад Наглядової ради, Ревізійної комісії, Правління ПУМБ як банку- правонаступника.

Ревізійна комісія

Ревізійна комісія підзвітна Загальним зборам акціонерів і здійснює перевірку фінансово-господарчої діяльності ПУМБ, у тому числі контролює дотримання Банком законодавства України та нормативно-правових актів Національного банку України. Комісія розглядає звіти внутрішніх і зовнішніх аудиторів та готує відповідні пропозиції на Загальні збори акціонерів. Ревізійна комісія також виносить на Загальні збори акціонерів або Наглядову раду пропозиції з питань у межах своєї компетенції щодо фінансової безпеки та стабільності

ПУМБ, захисту інтересів клієнтів; здійснює перевірки фінансово-господарчої діяльності Банку за результатами фінансового року, за дорученням Загальних зборів акціонерів, Наглядової ради Банку або на вимогу акціонера (акціонерів), що володіє загалом 10 і більше відсотками голосів. Крім того, комісія має право вносити пропозиції до порядку денного Зборів і вимагати скликання позачергових Зборів акціонерів. Докладна інформація про Ревізійну комісію розміщена на сайті Банку в розділі Про Банк/Корпоративне управління.

Наглядова рада

Наглядова рада здійснює захист прав акціонерів Банку й у межах компетенції, визначеної Статутом і чинним законодавством України, контролює та регулює діяльність Правління Банку.

Кредитна рада

Кредитна рада – це вибірний колегіальний орган при Наглядовій раді Банку, до компетенції якого входить проведення моніторингу (перевірки та контролю) кредитного портфеля ПУМБ, розгляд і прийняття рішень щодо кредитних операцій Банку, контроль і затвердження необхідних рівнів резервів для покриття збитків від кредитних операцій відповідно до вимог МСФЗ, прийняття рішень про порядок та умови здійснення заходів щодо погашення проблемної заборгованості («проблемних активів»), оцінка впливу кредитного портфеля на прибутковість Банку, контроль за роботою та виконанням функцій Кредитним комітетом і акредитація страхових компаній.

Робочі групи при Наглядовій раді

З метою сприяння Наглядовій раді в 2011 році були створені Робоча група з аудиту та ризиків і Робоча група з призначень і винагород. Робоча група з аудиту та ризиків має здійснювати нагляд за системою підготовки повної та достовірної фінансової звітності, надійністю й ефективністю системи внутрішнього контролю та функцією ризик-менеджменту в Банку. Робоча група з призначень і винагород сприяє залученню кваліфікованих фахівців і створенню необхідних стимулів для їхньої успішної роботи. Робоча група зі стратегії, маркетингу та управлінню брендом опікується питаннями стратегії розвитку ПУМБ, а також контролює питання стратегічного маркетингу, захисту репутації та управління брендом ПУМБ.

Ілля Архіпов
Директор з розвитку
бізнесу АТ «СКМ»,

Голова Наглядової
ради ПУМБ

Олег Попов
Генеральний директор
АТ «СКМ»

Член Наглядової
ради ПУМБ

Ганна Дугадко
Менеджер із розвитку
бізнесу АТ «СКМ»

Член Наглядової
ради ПУМБ

Сергій Курилко
Заступник директора
юридичної фірми
«Воропаєв і партнери»

Член Наглядової ради ПУМБ

Наталя Ізосімова
Директор Фонду
«Ефективне управління»

Член Наглядової
ради ПУМБ

Наталія Косенко
Заступник Голови
Правління

Томаш Висневський
Заступник Голови
Правління

Операційний
директор (COO)

Костянтин Вайсман
Голова Правління

Олена Дятлова
Заступник Голови
Правління

Олексій Волчков
Заступник Голови
Правління

Костянтин Школяренко
Заступник Голови
Правління

Сергій Черненко
Перший Заступник
Голови Правління

Фінансовий директор (CFO)

Дмитро Юргенс
Заступник Голови
Правління

Правління ПУМБ

Правління Банку є виконавчим органом ПУМБ, керує поточною діяльністю Банку, здійснює формування фондів, необхідних для статутної діяльності Банку, та відповідає за ефективність його роботи згідно із принципами та порядком, встановленими законодавством України, Статутом, рішеннями Загальних зборів акціонерів і Наглядової ради.

У 2011 році було проведено 55 засідань Правління Банку. Більш докладна інформація про Правління ПУМБ розміщена на сайті Банку в розділі Про Банк/Корпоративне управління.

Комітети при Правлінні ПУМБ

При Правлінні ПУМБ діють Кредитний комітет, Комітет з управління операційними ризиками, Програмний інтеграційний комітет і Технологічний комітет. З метою підвищення контролю й ефективної діяльності Банку Правлінням створений Комітет з управління активами та пасивами і Комітет з тарифів та умов. Інформація про всі Комітети при Правлінні ПУМБ розміщена на сайті Банку в розділі Про Банк/Корпоративне управління.

Внутрішній контроль та аудит

Внутрішній контроль відповідає за ефективне управління ризиками та формує основу для досягнення затверджених стратегією розвитку Банку цілей, запобігання втраті ресурсів, забезпечення надійності та повноти фінансової й управлінської звітності, захисту репутації ПУМБ і відповідності чинному законодавству України, внутрішнім політикам і процедурам.

Система внутрішнього контролю забезпечує моніторинг, вимірювання й утримання на прийнятному рівні ризиків, властивих діяльності Банку через 1-й рівень контролю – лінійні перевірки, 2-й рівень контролю – перевірки управління ризиками, 3-й рівень – внутрішні аудиторські перевірки. Щоб відповідати кращій світовій практиці в сфері управління ризиками, ПУМБ повсякчас удосконалює систему внутрішнього контролю, що дозволяє мінімізувати можливі втрати у процесі роботи, опікується своєю репутацією, а також гарантує високу якість обслуговування та захист інтересів клієнтів.

Так, з метою реалізації рекомендацій Базельського комітету з банківського нагляду, що здійснює

розробку й упровадження єдиних міжнародних стандартів у сфері банківського регулювання, у 2011 році в складі Юридичного департаменту сформований новий підрозділ – Відділ комплаєнс контролю. Він відповідає за функцію комплаєнс у Банку – незалежну діяльність у рамках 2-го рівня системи внутрішнього контролю, спрямовану на визначення, аналіз, оцінку, попередження, мінімізацію й усунення ризиків регуляторних санкцій, фінансових збитків, репутаційних втрат, що виникають у результаті недотримання норм законодавства, положень внутрішніх документів (політик, процедур, положень, правил), стандартів чесної конкуренції, а також унаслідок виникнення ситуації конфлікту інтересів. Інформація про функцію комплаєнс розміщена на сайті ПУМБ у розділі Про Банк/Корпоративне управління.

Задля реалізації 3-го рівня контролю в Банку створена Служба внутрішнього аудиту, яка безпосередньо підпорядковується Наглядовій раді Банку, що дозволяє забезпечити необхідний рівень незалежності Служби. Служба внутрішнього аудиту тісно взаємодіє зі створеною на початку 2011 року Робочою групою Наглядової ради

з аудиту та ризиків. Служба внутрішнього аудиту надає керівництву Банку незалежні й об'єктивні гарантії та консультації, використовуючи систематизований і послідовний підхід до оцінки та підвищення ефективності процесів управління ризиками, системи контролю й корпоративного

управління. За підсумками роботи за рік Служба внутрішнього аудиту надає Наглядовій раді Банку незалежну узагальнену оцінку системи внутрішнього контролю, яка базується на результатах окремих перевірок і консультацій, здійснених протягом звітного періоду.

Діяльність Служби внутрішнього аудиту ПУМБ реалізується на основі Міжнародних Професійних Стандартів Внутрішнього Аудиту, розроблених Інститутом Внутрішніх Аудиторів і прийнятих як внутрішні стандарти. Стратегія розвитку та Програма гарантії якості внутрішнього аудиту на період з 2010 по 2013 рік передбачають безперервне вдосконалювання організації роботи Служби, впровадження спеціалізованого програмного забезпечення Autoaudit (постачальник – Thomson Reuters Governance, Risk & Compliance (GRC)), планове підвищення кваліфікації внутрішніх аудиторів, поліпшення комунікацій з підрозділами, що перевіряються, й інші заходи, спрямовані на збільшення користі для бізнесу Банку від внутрішнього аудиту.

Статутний капітал Банку

Статутний капітал Банку становить 3 294 492 400,00 (три мільярди двісті дев'яносто чотири мільйони чотириста дев'яносто дві тисячі чотириста) гривень і складається з 14 323 880,00 (чотирнадцяти мільйонів трьохсот двадцяти трьох тисяч восьмисот вісімдесяти) простих іменних акцій номінальною вартістю 230,00 (двісті тридцять) гривень кожна, випущених у бездокументарній формі.

Привілейовані акції Банку відсутні. Посадові особи та керівництво Банку не володіють його акціями.

У зв'язку з реорганізацією ПАТ «Донгорбанк» шляхом приєднання до ПУМБ розмір статутного капіталу ПУМБ, який становив 2 522 842 400,00 (два мільярди п'ятсот двадцять два міль-

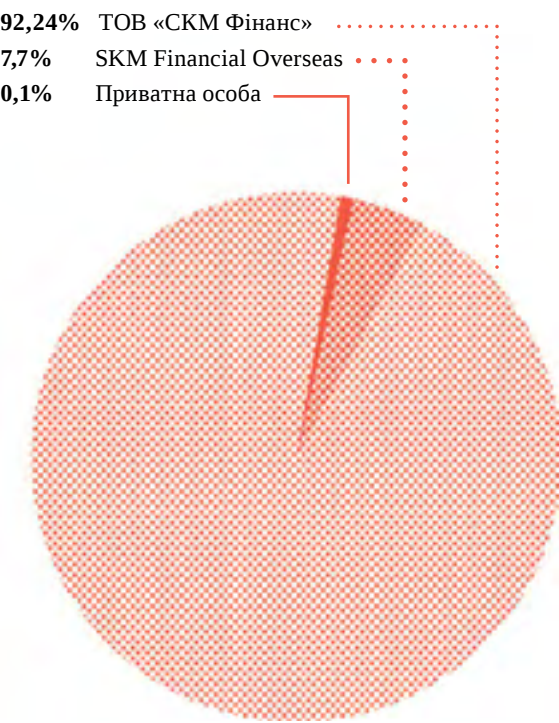
йони вісімсот сорок дві тисячі чотириста) гривень, у 2011 році був збільшений на розмір статутного капіталу ПАТ «Донгорбанк», 771 650 000,00 (сімсот сімдесят один мільйон шістсот п'ятдесят тисяч) гривень, і в результаті склав 3 294 492 400,00 (три мільярди двісті дев'яносто чотири мільйони чотириста дев'яносто дві тисячі чотириста) гривень.

Корпоративна структура

Власником ТОВ «СКМ ФІНАНС» є приватне акціонерне товариство «СИСТЕМ КЕПІТАЛ МЕНЕДЖМЕНТ» (СКМ). Обидві компанії є резидентами України.

СКМ – найбільша українська багатогалузева Група. До складу Групи СКМ входять підприємства гірського, металургійного, енергетичного, машинобудівного, фінансового, телекомунікаційного, медіа й інших секторів економіки. У цілому Група СКМ об'єднує більше 100 компаній. З моменту заснування в 2000 році СКМ пройшла шлях від компанії регіонального масштабу до провідної національної фінансово-промислової Групи, що активно розширює свій бізнес в Україні та за кордоном. Її головний офіс розташований у м. Донецьк (Україна).

Перелік акціонерів Банку
(станом на 31.12.2011 р.)

Фінансова звітність ПУМБ і звіт незалежних аудиторів

відповідно до Міжнародних стандартів
фінансової звітності

31 грудня 2011

Зміст

Звіт незалежних аудиторів

Звіт про фінансовий стан	83
Звіт про фінансові результати	84
Звіт про сукупні доходи.....	85
Звіт про рух грошових коштів	86
Звіт про зміни капіталу	87

Примітки до фінансової звітності

1. Основна діяльність	88
2. Економічне середовище, в якому Банк здійснює діяльність	89
3. Основа підготовки інформації	90
4. Основні принципи облікової політики	96
5. Суттєві облікові оцінки та судження, що використовувались при застосуванні облікової політики	113
6. Грошові кошти та їх еквіваленти	114
7. Кошти на рахунках в Національному банку України	115
8. Кошти в інших банках.....	116
9. Кредити клієнтам.....	119
10. Інвестиційні цінні папери, наявні для продажу.....	129
11. Основні засоби, інвестиційна власність та нематеріальні активи	131
12. Інші активи.....	134
13. Заборгованість перед Національним банком України.....	135
14. Заборгованість перед іншими банками.....	136
15. Коштиклієнтів.....	136
16. Випущені єврооблігації.....	138
17. Випущеніоблігації.....	138
18. Інші позикові кошти.....	139
19. Інші зобов’язання.....	140
20. Субординований борг.....	140
21. Похідні фінансові інструменти.....	141
22. Акціонерний капітал.....	142
23. Сегментний аналіз.....	143
24. Процентні доходи та витрати.....	152
25. Комісійні доходи та витрати.....	153
26. Інші доходи.....	153
27. Операційні витрати.....	154
28. Податок на прибуток.....	155
29. Управління ризиками.....	158
30. Справедлива вартість фінансових інструментів.....	171
31. Умовні та інші зобов’язання.....	174
32. Операції з пов’язаними сторонами	177
33. Капітал.....	180

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНИХ АУДИТОРІВ

Акціонерам та Правлінню ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»:

1 Ми провели аудит поданої нижче фінансової звітності ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК» (далі – «Банк»), що складається із звіту про фінансовий стан на 31 грудня 2011 року та звіту про фінансові результати, звіту про сукупні доходи, звіту про зміни капіталу і звіту про рух грошових коштів за 2011 фінансовий рік, а також опису основних принципів облікової політики та інших пояснювальних приміток до фінансової звітності.

Відповідальність керівництва за фінансову звітність

2 Керівництво Банку несе відповідальність за підготовку та достовірне подання цієї звітності відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності, а також за функціонування внутрішнього контролю у тому обсязі, в якому керівництво вважає за необхідне для забезпечення підготовки фінансової звітності, яка не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилок.

Відповідальність аудиторів

3 Ми відповідаємо за надання висновку щодо цієї фінансової звітності на підставі проведеного нами аудиту. Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту. Ці стандарти вимагають від нас дотримання вимог етики, а також планування і проведення аудиту для отримання достатньої впевненості стосовно відсутності у фінансовій звітності суттєвих викривлень.

4 Аудит передбачає проведення процедур для отримання аудиторських доказів щодо сум та розкриття інформації у фінансовій звітності. Вибір процедур залежить від професійного судження аудитора, в тому числі від оцінки ризиків суттєвих викривлень у фінансовій звітності внаслідок помилки або шахрайства. При здійсненні оцінки ризиків аудитор розглядає систему внутрішнього контролю, що стосується підготовки і достовірного представлення організацією фінансової звітності, з метою розробки аудиторських процедур, доцільних за існуючих обставин, а не з метою надання висновку стосовно ефективності внутрішнього контролю організації. Аудит також включає оцінку відповідності застосування облікової політики та обґрунтованості облікових оцінок, здійснених керівництвом, а також оцінку загального представлення фінансової звітності.

5 Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми та відповідними і надають підстави для аудиторського висновку.

Висновок

6 На нашу думку, подана нижче фінансова звітність достовірно відображає, в усіх суттєвих аспектах, фінансовий стан Банку на 31 грудня 2011 року та результати його діяльності і рух грошових коштів за 2011 фінансовий рік відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності.

LLC AF PricewaterhouseCoopers (Audit)

21 березня 2012 року
м. Київ, Україна

ТОВ Аудиторська фірма «ПрайсвотерхаусКуперс (Аудит)», вул. Жилинська 75, м.Київ 01032, Україна
Т: +380 44 490 6777, Ф: +380 44 490 6738, www.pwc.com/ua

	Прим.	2011 рік	2010 рік
Активи			
Грошові кошти в касі та в дорозі	6	78 964	75 660
Кошти на рахунках в Національному банку України	7	263 271	139 598
Заборгованість інших банків	8	585 358	619 144
Кредити клієнтам	9	2 055 754	1 819 005
Інвестиційні цінні папери, наявні для продажу	10	522 909	382 230
Поточний актив з податку на прибуток		38	-
Інші активи	12	37 252	17 933
Основні засоби	11	158 534	150 531
Інвестиційна власність	11	8 845	9 816
Нематеріальні активи	11	7 465	5 160
Відстрочений податковий актив	28	2 498	-
Всього активів		3 720 888	3 219 077
Зобов’язання			
Заборгованість перед Національним банком України	13	127 182	174 414
Заборгованість перед іншими банками	14	65 228	72 929
Кошти клієнтів	15	2 531 250	1 939 886
Випущені єврооблігації	16	245 230	243 804
Випущені облігації	17	14	14
Інші позикові кошти	18	48 320	158 749
Поточне зобов’язання з податку на прибуток		-	6 059
Інші зобов’язання	19	13 428	10 242
Субординований борг	20	85 305	84 430
Відстрочене податкове зобов’язання	28	-	1 439
Всього зобов’язань		3 115 957	2 691 966
Капітал			
Акціонерний капітал	22	428 966	333 560
Емісійний дохід		7 109	7 134
Резерв об’єднання	22	4 288	101 224
Резерв переоцінки будівель		77 258	57 318
Резерв переоцінки інвестиційних цінних паперів, наявних для продажу		5 024	3 288
Резерв переоцінки іноземної валюти		(280 715)	(278 676)
Інший резерв	22	259 000	257 142
Нерозподілений прибуток		104 001	46 121
Всього капіталу		604 931	527 111
Всього зобов’язань та капіталу		3 720 888	3 219 077

Підписано від імені Правління 21 березня 2012 року.

К. М. Вайсман (Голова Правління)

О. М. Мошкалова (Головний бухгалтер)

Примітки на стор. 88-181 є невід’ємною частиною цієї фінансової звітності.

	Прим.	2011 рік	2010 рік
Процентні доходи	3,24	301 289	332 366
Процентні витрати	24	(178 610)	(226 257)
Чисті процентні доходи	24	122 679	106 109
Резерв на знецінення кредитів	3,8,9	(8 074)	24 517
Чистий процентний дохід після вирахування резерву на знецінення кредитів		114 605	130 626
Комісійні доходи	25	48 216	39 497
Комісійні витрати	25	(15 751)	(11 486)
Чистий комісійний дохід	25	32 465	28 011
Чистий прибуток від операцій з іноземною валютою		3 649	1 819
Результат від переоцінки іноземної валюти		(1 216)	2 009
Чистий (збиток) / прибуток від інвестиційних цінних паперів, наявних для продажу		(144)	910
Розформування резерву / (резерв) на покриття збитків за зобов’язаннями, пов’язаними з кредитуванням	31	418	(437)
Прибуток за вирахуванням збитків / (збитки за вирахуванням прибутку) від переоцінки інвестиційної власності		1 336	(2 344)
(Резерв на знецінення) / розформування резерву на знецінення інвестиційних цінних паперів, наявних для продажу	10	(2 379)	10 188
Прибуток за вирахуванням збитків від похідних фінансових інструментів		12 757	5 782
Інші доходи	26	3 877	2 275
Операційний дохід		165 368	178 839
Операційні витрати	27	(96 894)	(87 765)
Прибуток до оподаткування		68 474	91 074
Витрати з податку на прибуток	28	(12 093)	(19 862)
Чистий прибуток за рік		56 381	71 212

	Прим.	2011 рік	2010 рік
Чистий прибуток за рік		56 381	71 212
Інший сукупний дохід:			
Переоцінка інвестиційних цінних паперів, наявних для продажу		2 253	4 791
Рекласифікація прибутку / (збитків), віднесених на звіт про фінансові результати		144	(910)
Вплив податку на прибуток	28	(482)	(792)
Всього іншого сукупного доходу від інвестиційних цінних паперів, наявних для продажу		1 915	3 089
Переоцінка будівель	11	5 064	1 993
Вплив податку на прибуток при переоцінці будівель	28	(815)	(497)
Вплив податку на прибуток внаслідок змін у податковому законодавстві	28	17 314	896
Всього іншого сукупного доходу від переоцінки будівель		21 563	2 392
Курсові різниці		(2 039)	1 287
Інші сукупні доходи за рік, за вирахуванням податку		21 439	6 768
Всього сукупних доходів за рік, за вирахуванням податку		77 820	77 980

	2011 рік	2010 рік
<i>Грошові потоки від операційної діяльності:</i>		
Процентні доходи отримані	289 264	323 109
Процентні витрати сплачені	(167 335)	(216 603)
Комісійні доходи отримані	47 918	39 639
Комісійні витрати сплачені	(15 793)	(11 446)
Дохід, отриманий від торгівлі іноземною валютою	3 649	1 819
Прибуток за вирахуванням збитків від похідних фінансових інструментів	11 202	1 409
Інші доходи отримані	1 508	939
Операційні витрати сплачені	(87 123)	(68 569)
Податок на прибуток сплачений	(6 106)	(11 207)
Грошові потоки, отримані від операційної діяльності до зміни операційних активів та зобов’язань	77 184	59 090
<i>Чисте (збільшення)/зменшення операційних активів:</i>		
Обов’язковий резерв у Національному банку України	(15 460)	9 072
Заборгованість інших банків	(4 332)	72 482
Кредити клієнтам	(250 789)	123 964
Інші активи	(12 090)	12 927
<i>Чисте збільшення/(зменшення) операційних зобов’язань:</i>		
Заборгованість перед Національним банком України	(46 756)	(71 942)
Заборгованість перед іншими банками	(7 509)	5 990
Кошти клієнтів	591 112	584 502
Інші зобов’язання	3 191	4 552
Чисті грошові кошти, отримані від операційної діяльності	334 551	800 637
<i>Грошові потоки від інвестиційної діяльності</i>		
Придбання основних засобів та нематеріальних активів	(16 251)	(9 688)
Надходження від продажу основних засобів	116	31
Придбання інвестиційних цінних паперів, наявних для продажу	(1 290 146)	(2 441 668)
Надходження від реалізації та погашення інвестиційних цінних паперів, наявних для продажу	1 166 417	2 095 397
Чисті грошові кошти, використані в інвестиційній діяльності	(139 864)	(355 928)
<i>Грошові потоки від фінансової діяльності</i>		
Погашення випущених облігацій	-	(485)
Погашення інших позикових коштів	(119 510)	(149 310)
Чисті грошові кошти, використані у фінансовій діяльності	(119 510)	(149 795)
Вплив зміни курсів обміну на грошові кошти та їх еквіваленти	(3 866)	(7 846)
Чисте збільшення грошових коштів та їх еквівалентів	71 311	287 068
Грошові кошти та їх еквіваленти на початок року	731 070	444 002
Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець року (Примітка 6)	802 381	731 070

Інвестиційні операції, які не потребували використання грошових коштів та їх еквівалентів, були виключені зі звіту про рух грошових коштів та описані у Примітці 6.

	Акціо- нерний капітал	Резерв об’єд- нання	Емі- сійний дохід	Резерв переоцінки інвестиційних цінних паперів, наявних для продажу	Резерв пере- оцінки буді- вель	Резерв пере- оцінки валют	Інший резерв	Нерозпо- ділений прибуток/ (накопиче- ний дефіцит)	Всього капіталу
Залишок на 1 січня 2010 р. відповідно до попередньої звітності	332 587	-	7 114	34	45 617	(279 807)	258 317	11 792	375 654
Ефект від застосування методу попередніх залишків (Примітка 3)	-	100 928	-	157	10 094	(156)	156	(37 702)	73 477
Залишок на 1 січня 2010 р. за методом попередніх залишків	332 587	100 928	7 114	191	55 711	(279 963)	258 473	(25 910)	449 131
Чистий прибуток за рік	-	-	-	-	-	-	-	71 212	71 212
Інші сукупні доходи за рік	-	-	-	3 089	2 392	1 287	-	-	6 768
Всього сукупних доходів за рік	-	-	-	3 089	2 392	1 287	-	71 212	77 980
Амортизація переоцінки будівель	-	-	-	-	(947)	-	-	947	-
Перерахунок у валюту представлення	973	296	20	8	162	-	(1 331)	(128)	-
Залишок на 31 грудня 2010 р.	333 560	101 224	7 134	3 288	57 318	(278 676)	257 142	46 121	527 111
Чистий прибуток за рік	-	-	-	-	-	-	-	56 381	56 381
Інші сукупні доходи/(збитки) за рік	-	-	-	1 915	21 563	(2 039)	-	-	21 439
Всього сукупних доходів за рік	-	-	-	1 915	21 563	(2 039)	-	56 381	77 820
Випуск акцій	96 585	(96 585)	-	-	-	-	-	-	-
Амортизація переоцінки будівель	-	-	-	-	(1 499)	-	-	1 499	-
Перерахунок у валюту представлення	(1 179)	(351)	(25)	(179)	(124)	-	1 858	-	-
Залишок на 31 грудня 2011р.	428 966	4 288	7 109	5 024	77 258	(280 715)	259 000	104 001	604 931

1. Основна діяльність

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК» (далі – «Банк») було засновано 20 листопада 1991 року, і Банк розпочав свою діяльність у квітні 1992 року. Банк надає повний спектр банківських послуг, включаючи залучення депозитів та надання кредитів, інвестування в цінні папери, платіжне обслуговування в Україні та переказ коштів за кордон, операції з обміну валют і випуск та процесінг платіжних карток.

Банк є учасником Фонду гарантування вкладів фізичних осіб з 2 вересня 1999 року (реєстраційне свідоцтво № 102 від 29 вересня 2009 року), що діє відповідно до Закону № 2740-III «Про фонд гарантування вкладів фізичних осіб». Фонд гарантування вкладів фізичних осіб забезпечує повернення вкладникам депозитів до 150 тисяч гривень або 19 тисяч доларів США на одну особу (у 2010 році – 150 тисяч гривень або 19 тисяч доларів США).

Юридична адреса Банку: вул. Університетська, 2-А, м.Донецьк, Україна. Станом на 31 грудня 2011 року Банк мав 10 філій в Україні. Станом на 31 грудня 2011 року в Банку працювало 3 872 особи (у 2010 році – 3 252 особи).

10 листопада 2010 року загальні збори акціонерів ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК» та ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ДОНГОРБАНК» (ПАТ «ДОНГОРБАНК») прийняли рішення про об'єднання обох банків шляхом приєднання ПАТ «ДОНГОРБАНК» до Банку. Переведення залишків з рахунків ПАТ «ДОНГОРБАНК» в облікову систему Банку було здійснено 15 липня 2011 року. У результаті об'єднання був здійснений обмін акцій ПАТ «ДОНГОРБАНК» на додатково випущені акції Банку із розрахунку 230 акцій за 1 акцію Банку (Примітка 22).

Станом на 31 грудня 2011 року акціонерами Банку є «СКМ ФІНАНС» (92,2% акціонерного капіталу), SCM FINANCIAL OVERSEAS LIMITED (7,7% акціонерного капіталу) та фізична особа (0,1% акціонерного капіталу) (на 31 грудня 2010 року – «СКМ ФІНАНС» (89,9% акціонерного капіталу), SCM FINANCIAL OVERSEAS LIMITED (10% акціонерного капіталу) та фізична особа (0,1% акціонерного капіталу)). Фактичний контроль Банку здійснює громадянин України пан Р.Л. Ахметов.

2. Економічне середовище, в якому Банк здійснює діяльність

Незважаючи на те, що економіку України визнано ринковою, вона продовжує демонструвати деякі особливості, які більшою мірою властиві перехідній економіці. Такі особливості включають, крім іншого, валюту, що не є вільно конвертованою за межами країни, обмеження та контроль у валютній сфері, відносно високу інфляцію та високі процентні ставки. Стабільність економіки України в значній мірі залежатиме від політики та дій уряду, спрямованих на реформування адміністративної й правової систем, а також економіки в цілому. Як наслідок, операціям в Україні властиві ризики, не типові для країн з розвинутою економікою.

На українську економіку впливають ринкові коливання і зниження темпів економічного розвитку у світовій економіці. Світова фінансова криза призвела до нестабільності на ринках капіталу, суттєвого погіршення ліквідності в банківському секторі та більш жорстких умов кредитування (за наявності такого), а також суттєвого знецінення національної валюти по відношенню до основних валют. Позичальники Банку також відчули наслідки кризи, що в свою чергу вплинуло на їх здатність погашати борги. Оскільки значна частина кредитів була надана в іноземних валютах, девальвація гривні відносно цих валют у 2008-2009 роках мала значний негативний вплив на спроможність позичальників обслуговувати ці кредити.

У 2010-2011 роках в українській економіці спостерігалось помірне відновлення. Це відновлення супроводжувалось поступовим зниженням процентних ставок рефінансування та стабілізацією обмінного курсу гривні відносно основних іноземних валют. Підвищення рівня ліквідності на міжбанківському ринку відбувалось у 2010 році та у першій половині 2011 року, проте у другій половині 2011 року банківський сектор знову зазнав труднощів з ліквідністю.

Податкове, валютне та митне законодавство України дозволяє різні тлумачення та часто змінюється. До труднощів, з якими стикаються банки в Україні, відносяться також необхідність подальшого розвитку законодавства з питань банкрутства, типових процедур реєстрації та використання застави, а також інші недоліки законодавчого та фіскального характеру.

У грудні 2010 року Верховна Рада України прийняла новий Податковий кодекс (Примітка 28). Новий кодекс вступив у дію з 1 січня 2011 року, а в частині регулювання податку на прибуток підприємств – з 1 квітня 2011 року. Серед інших змін податковий кодекс передбачає суттєве зниження ставки податку на прибуток підприємств: 23% у період з 1 квітня по 31 грудня 2011 року, 21% – у 2012 році, 19% – у 2013 році та 16% – починаючи з 2014 року.

Податковий кодекс встановив нові підходи до визначення доходу та витрат, нові правила податкової амортизації для основних засобів та нематеріальних активів, новий підхід до визнання результатів операцій в іноземній валюті, що призводить до зближення податкового і фінансового обліку. Проте нові правила оподаткування ще не перевірені на практиці та не підтверджені рішеннями судів або роз'ясненнями податкових органів, тому існує невизначеність відносно їх тлумачення та практичного застосування.

Майбутній економічний розвиток України залежить як від зовнішніх факторів, так і від дій уряду, спрямованих на підтримку зростання і впровадження необхідних змін у податковій, правовій та регулятивній сферах. Керівництво вважає, що воно здійснює всі необхідні заходи для підтримки стабільної діяльності та розвитку Банку.

3. Основа підготовки інформації

Загальна інформація

Ця фінансова звітність підготовлена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) на основі принципу первісної вартості, за винятком визнання фінансових інструментів за справедливою вартістю, переоцінки інвестиційної власності, будівель, похідних фінансових інструментів та інвестицій, наявних для продажу, які оцінюються за справедливою вартістю. Зазначені основні принципи облікової політики застосовувались Банком послідовно протягом всіх представлених звітних періодів, якщо не було зазначено інше.

Українська гривня є функціональною валютою Банку. Проте ця фінансова звітність представлена у тисячах доларів США, якщо не зазначено інше. Див. Примітку 4.

Зміни в обліку процентних доходів

У 2011 році Банк змінив підхід до обліку доходів за знеціненими кредитами та резервів під їх знецінення. Відповідно до цього підходу процентні доходи визнаються тільки в межах тієї суми, яка очікується до отримання, що, в свою чергу, зменшує суму резерву під ці кредити, створеного для зменшення їхньої балансової вартості до вартості очікуваного відшкодування. Порівняльна інформація станом на 31 грудня 2010 року та за 2010 фінансовий рік була трансформована для відображення цієї зміни в обліковому підході. На думку керівництва Банку, цей новий підхід є більш наочним способом надання користувачам інформації про процентний дохід. Вказана зміна не вплинула на розмір чистого прибутку Банку за 2010 рік у звіті про фінансові результати чи балансову вартість кредитів у звіті про фінансовий стан Банку станом на 31 грудня 2010 року.

Вплив цих змін на звіт про фінансові результати Банку за 2010 рік показаний нижче у таблиці.

Звіт про фінансові результати	Дані відповідно до попередньої звітності	Ефект від зміни методу обліку	Дані після зміни методу обліку
Процентні доходи	279 085	(37 612)	241 473
Чисті процентні доходи	126 223	(37 612)	88 611
Резерв на знецінення кредитів	(21 259)	37 612	16 353

Вхідний звіт про фінансовий стан на початок найбільш раннього представленого періоду та відповідна інформація у примітках.

Переглянутий МСБО 1, який вступив у силу з 1 січня 2009 року, вимагає включати звіт про фінансовий стан на початок найбільш раннього представленого періоду («вхідний звіт про фінансовий стан») у випадку ретроспективного застосування облікових політик, коригувань та змін у підходах до представлення даних у фінансовій звітності. Таким чином, при застосуванні ретроспективних змін, як правило, фінансова звітність включає три звіти про фінансовий стан і по два для кожного з інших звітів, а також відповідні примітки.

3. Основа підготовки інформації (продовження)

У 2011 році Банк трансформував порівняльні дані, що не мало впливу на звіт про фінансовий стан, як зазначено вище. МСБО 1 передбачає, що вхідний звіт про фінансовий стан повинен бути представлений навіть у випадку, якщо зміни торкнулись тільки інших основних форм звітності. Третій звіт про фінансовий стан станом на 1 січня 2010 року не представлений у цій фінансовій звітності, оскільки зміни не вплинули на статті звіту про фінансовий стан. За таких обставин керівництво Банку визначило, чи буде відсутність вхідного звіту про фінансовий стан на 1 січня 2010 року суттєвим упущенням інформації. На думку керівництва Банку, відсутність вхідного звіту про фінансовий стан при тому, що зміни у підходах до представлення інформації не торкнулись жодної зі статей звіту про фінансовий стан (і цей факт розкритий у звітності), є несуттєвою і, відповідно, припустимою. На думку керівництва Банку, суттєвість упущення інформації оцінюється здатністю його вплинути на економічні рішення користувачів фінансової звітності.

У 2011 році Банк удосконалив формат представлення інформації по сегментах для більш наочного представлення користувачам фінансової звітності інформації про аналіз результатів діяльності. Банк додав класифікацію активів та зобов'язань і процентних доходів за видами банківських продуктів, а також об'єднав в одному рядку статті операційних витрат, які раніше представлялись окремо.

Об'єднання за методом попередніх залишків

У зв'язку з тим, що ПАТ «ДОНГОРБАНК» та Банк входили до складу групи СКМ, яку контролює пан Р.Л. Ахметов, об'єднання банків було визначене як операція придбання під спільним контролем. Об'єднання відображене у фінансовій звітності Банку із застосуванням методу «попередніх залишків» («predecessor values method») відповідно до облікової політики Банку (Примітка 4). Статті активів, зобов'язань і капіталу (крім акціонерного капіталу), а також результат діяльності ПАТ «ДОНГОРБАНК» при об'єднанні були визнані за балансовою вартістю, відображеною у фінансовій звітності ПАТ «ДОНГОРБАНК» відповідно до вимог МСФЗ (за балансовою вартістю, відображеною щодо ПАТ «ДОНГОРБАНК» у консолідованій звітності на рівні групи СКМ). Дані ПАТ «ДОНГОРБАНК» відображені у фінансовій звітності Банку з найбільш раннього звітного періоду, представленого у звітності, нібито об'єднання відбулось на початок цього періоду.

При формуванні фінансової звітності після об'єднання використовувалась облікова політика Банку, у зв'язку з чим була виконана відповідна синхронізація облікових політик обох банків.

3. Основа підготовки інформації (продовження)

Ефект об’єднання відображений у таблиці нижче:

Звіт про фінансовий стан (у тисячах доларів США)	Банк перед об’єднанням відповідно до попередньої звітності станом на 31 грудня 2010 року	Ефект об’єднання		Банк після об’єднання станом на 31 грудня 2010 року
		Дані ПАТ «ДОНГОРБАНК» відповідно до уніфікованої облікової політики	Вплив внутрішньо-групових залишків та оборотів	
Активи				
Грошові кошти	49 922	25 738	-	75 660
Кошти на рахунках в Національному банку України	75 557	64 041	-	139 598
Заборгованість інших банків	336 766	436 717	(154 339)	619 144
Кредити клієнтам	1 408 679	410 326	-	1 819 005
Інвестиційні цінні папери, наявні для продажу	213 665	168 565	-	382 230
Інші активи	12 604	5 329	-	17 933
Основні засоби	115 259	35 272	-	150 531
Інвестиційна власність	4 692	5 124	-	9 816
Нематеріальні активи	5 031	129	-	5 160
Всього активів	2 222 175	1 151 241	(154 339)	3 219 077
Зобов’язання				
Заборгованість перед Національним банком України	174 414	-	-	174 414
Заборгованість перед іншими банками	160 713	66 555	(154 339)	72 929
Кошти клієнтів	1 005 812	934 074	-	1 939 886
Випущені єврооблігації	243 804	-	-	243 804
Випущені облігації	14	-	-	14
Інші позикові кошти	158 749	-	-	158 749
Поточне зобов’язання з податку на прибуток	5 940	119	-	6 059
Інші зобов’язання	9 075	1 167	-	10 242
Субординований борг	27 844	56 586	-	84 430
Відстрочене податкове зобов’язання	1 032	407	-	1 439
Всього зобов’язань	1 787 397	1 058 908	(154 339)	2 691 966
Капітал				
Акціонерний капітал	333 560	-	-	333 560
Емісійний дохід	7 134	-	-	7 134
Резерв об’єднання	-	101 224	-	101 224
Резерв переоцінки будівель	45 700	11 618	-	57 318
Резерв переоцінки інвестиційних цінних паперів, наявних для продажу	2 744	544	-	3 288
Резерв переоцінки іноземної валюти	(278 676)	-	-	(278 676)
Інший резерв	257 142	-	-	257 142
Нерозподілений прибуток	67 174	(21 053)	-	46 121
Всього капіталу	434 778	92 333	-	527 111
Всього зобов’язань та капіталу	2 222 175	1 151 241	(154 339)	3 219 077

3. Основа підготовки інформації (продовження)

Звіт про фінансові результати Банку за 2010 рік до та після об’єднання представлений у таблиці нижче. Ефект змін в обліку доходів за знеціненими кредитами та резервів під їх знецінення, що передбачає зменшення суми процентного доходу на відповідну суму сформованого резерву для даних ПАТ «ДОНГОРБАНК», показаний у стовпчику «ефект від змін в обліку процентних доходів».

Звіт про фінансові результати (у тисячах доларів США)	Банк перед об’єднанням	Ефект об’єднання			Банк після об’єднання
		Дані ПАТ «ДОНГОР-БАНК» відповідно до уніфікованої облікової політики	Вплив внутрішньо-групових залишків та оборотів	Ефект від змін в обліку процентних доходів	
Процентні доходи	241 473	106 095	(202)	(15 000)	332 366
Процентні витрати	(152 862)	(73 597)	202	-	(226 257)
Чисті процентні доходи	88 611	32 498	-	(15 000)	106 109
Резерв на знецінення кредитів	16 353	(6 836)	-	15 000	24 517
Чистий процентний дохід після вирахування резерву на знецінення кредитів	104 964	25 662	-	-	130 626
Комісійні доходи	30 452	10 361	(1 316)	-	39 497
Комісійні витрати	(10 876)	(1 926)	1 316	-	(11 486)
Чистий комісійний дохід	19 576	8 435	-	-	28 011
Чистий прибуток від операцій з іноземною валютою	901	918	-	-	1 819
Результат від переоцінки іноземної валюти	2 614	(605)	-	-	2 009
Чистий прибуток / (збиток) від інвестиційних цінних паперів, наявних для продажу	937	(27)	-	-	910
Резерв на покриття збитків за зобов’язаннями, пов’язаними з кредитуванням	(437)	-	-	-	(437)
Збитки за вирахуванням прибутку від переоцінки інвестиційної власності	(2 290)	(54)	-	-	(2 344)
Розформування резерву на знецінення інвестиційних цінних паперів, наявних для продажу	9 593	595	-	-	10 188
Прибуток за вирахуванням збитків від похідних фінансових інструментів	3 946	1 836	-	-	5 782
Інші доходи	1 225	1 050	-	-	2 275
Операційний дохід	141 029	37 810	-	-	178 839
Операційні витрати	(69 543)	(18 222)	-	-	(87 765)
Прибуток до оподаткування	71 486	19 588	-	-	91 074
Витрати з податку на прибуток	(17 089)	(2 773)	-	-	(19 862)
Чистий прибуток за рік	54 397	16 815	-	-	71 212

3.Основа підготовки інформації (продовження)

Звіт про сукупні доходи Банку за 2010 рік до та після об’єднання представлений у таблиці нижче.

	Банк перед об’єднанням	Ефект об’єднання	Банк після об’єднання
Чистий прибуток за рік	54 397	16 815	71 212
Інший сукупний дохід:			
Переоцінка інвестиційних цінних паперів, наявних для продажу	4 300	491	4 791
Рекласифікація збитків, віднесених до звіту про фінансові результати	(937)	27	(910)
Вплив податку на прибуток	(663)	(129)	(792)
Всього іншого сукупного доходу від інвестиційних цінних паперів, наявних для продажу	2 700	389	3 089
Переоцінка будівель	-	1 993	1 993
Вплив податку на прибуток при переоцінці будівель	-	(497)	(497)
Вплив податку на прибуток внаслідок змін у податковому законодавстві	896	-	896
Всього іншого сукупного доходу від переоцінки будівель	896	1 496	2 392
Курсові різниці	1 131	156	1 287
Інші сукупні доходи за рік, за вирахуванням податку	4 727	2 041	6 768
Всього сукупних доходів за рік	59 124	18 856	77 980

3. Основа підготовки інформації (продовження)

Облік інфляції

Україна вважалася країною з гіперінфляційною економікою протягом десятирічного періоду, що закінчився 31 грудня 2000 року. Тому Банк застосовував МСБО 29 “Фінансова звітність в умовах гіперінфляції”. Вплив застосування МСБО 29 полягає в тому, що немонетарні статті були перераховані в одиниці виміру, які були дійсні на 31 грудня 2000 року, із застосуванням індексу споживчих цін, і ці перераховані показники були покладені в основу облікових записів в наступних облікових періодах.

4. Основні принципи облікової політики

У звітному році Банк застосовував наведені нижче змінені МСФЗ та тлумачення IFRIC.

Зміни МСБО 24 «Розкриття інформації про пов’язані сторони» (опубліковані у листопаді 2009 року і набували чинності для річних періодів, що починаються 1 січня 2011 року або після цієї дати)

До МСБО 24 були внесені такі зміни:

- було спрощено визначення пов’язаної сторони та уточнено його значення, а також усунені суперечності у визнанні пов’язаної сторони; та
- було надане часткове звільнення від застосування вимог до надання інформації для державних компаній.

Ця зміна не мала суттєвого впливу на фінансову звітність Банку.

Удосконалення МСФЗ (випущені у травні 2010 року та вступили в силу з 1 січня 2011 року)

Переглянутий МСФЗ 7 уточнює деякі вимоги до розкриття інформації, зокрема:

- більш чітко викладені принципи взаємозв’язку якісних та кількісних показників при розкритті інформації про характер та рівень фінансових ризиків;
- скасовується вимога до розкриття балансової вартості фінансових активів, умови яких були переглянуті та які в іншому випадку були б простроченими або знеціненими;
- вимога до розкриття справедливої вартості забезпечення замінюється більш загальною вимогою до розкриття його фінансового впливу; та
- роз’яснюється, що компанія повинна розкривати суму забезпечення на звітну дату, а не суму, що отримана протягом звітного періоду.

До МСБО 1 були внесені зміни, щоб роз’яснити вимоги до представлення та змісту звіту про зміни капіталу.

Крім того, удосконалення були внесені до МСФЗ 1, МСФЗ 3, МСБО 27, МСБО 34 та IFRIC 13.

4. Основні принципи облікової політики (продовження)

Ці зміни не мали суттєвого впливу на фінансову звітність Банку, проте викликали певні зміни у розкритті інформації. Фінансовий вплив забезпечення, розкриття якого необхідне відповідно до змін МСФЗ 7, представлений у цій фінансовій звітності шляхом окремого розкриття вартості забезпечення для:

- фінансових активів, заставне забезпечення та інші інструменти підвищення кредитної якості яких дорівнюють балансовій вартості активу чи перевищують її («активи з надлишковим заставним забезпеченням»);
- фінансових активів, заставне забезпечення та інші інструменти підвищення кредитної якості яких менше балансової вартості активу («активи з недостатнім заставним забезпеченням»).

Інші переглянуті стандарти та тлумачення, які діють відносно поточного періоду

Тлумачення IFRIC 19 «Погашення фінансових зобов'язань власними інструментами капіталу», зміни МСБО 32 щодо класифікації прав на придбання нових акцій, роз'яснення у тлумаченні IFRIC 14 «МСБО 19 – Обмеження щодо вартості активу за пенсійним планом із встановленими виплатами, мінімальні вимоги до фінансування та їхній взаємозв'язок», які стосуються передплати мінімальних вимог до фінансування, та зміни МСФЗ 1 «Перше застосування МСФЗ» не мали впливу на цю фінансову звітність.

Фінансові активи

Основні терміни оцінки

Фінансові інструменти відображаються за справедливою вартістю або амортизованою вартістю залежно від їх класифікації. Нижче описано ці методи оцінки.

Справедлива вартість – це сума, на яку можна обміняти актив або за допомогою якої можна врегулювати зобов'язання під час здійснення угоди на загальних умовах між добре обізнаними непов'язаними сторонами, що діють на добровільних засадах. Справедлива вартість являє собою поточну ціну пропозиції для фінансових активів та ціну попиту для фінансових зобов'язань, що котируються на активному ринку. Стосовно активів та зобов'язань із ринковими ризиками, що взаємно компенсуються, Банк може використовувати середні ринкові ціни для визначення справедливої вартості позиції із ризиками, що взаємно компенсуються, та застосовувати до чистої відкритої позиції відповідну ціну попиту або ціну пропозиції. Фінансовий інструмент вважається таким, що котирується на активному ринку, якщо котирування цього фінансового інструменту є вільно та регулярно доступними на фондовій біржі чи в іншій організації та якщо ці котирування відображають фактичні та регулярні ринкові операції, що здійснюються на загальних умовах.

Для визначення справедливої вартості певних фінансових інструментів, щодо яких відсутня інформація про ринкові ціни із зовнішніх джерел, використовуються такі методики оцінки, як модель дисконтування грошових потоків, оціночні моделі, що базуються на даних про останні угоди, здійснені між непов'язаними сторонами, або аналіз фінансової інформації про об'єкти інвестування. Застосування методик оцінки може вимагати припущень, що не підкріплені ринковими даними. У цій фінансовій звітності інформація розкривається у тих випадках, коли заміна будь-якого такого припущення можливим альтернативним варіантом може призвести до суттєвої зміни суми прибутку, доходів, загальної суми активів чи зобов'язань.

4. Основні принципи облікової політики (продовження)

Витрати на проведення операції – це притаманні витрати, що безпосередньо пов'язані із придбанням, випуском або вибуттям фінансового інструмента. Притаманні витрати – це витрати, що не були б понесені, якби операція не здійснювалась. Витрати на проведення операції включають виплати та комісійні, сплачені агентам (у тому числі співробітникам, які виступають як агенти), консультантам, брокерам та дилерам; збори, які сплачуються регулюючим органам та фондовим біржам, а також податки та збори, що стягуються при перереєстрації права власності. Витрати на проведення операції не включають премій або дисконтів за борговими зобов'язаннями, витрат на фінансування, внутрішніх адміністративних витрат чи витрат на зберігання.

Амортизована вартість – це вартість при первісному визнанні фінансового інструмента мінус погашення основного боргу плюс нараховані проценти, а для фінансових активів – мінус будь-яке зменшення вартості щодо понесених збитків від знецінення. Нараховані проценти включають амортизацію відстрочених витрат за угодою при первісному визнанні та будь-яких премій або дисконту від суми погашення із використанням методу ефективної процентної ставки. Нараховані процентні доходи та нараховані процентні витрати, в тому числі нарахований купонний дохід та амортизований дисконт або премія (у тому числі відстрочені комісії при первісному визнанні, якщо такі є), не відображаються окремо, а включаються до балансової вартості відповідних статей звіту про фінансовий стан.

Метод ефективної процентної ставки – це метод визнання процентних доходів або процентних витрат протягом відповідного періоду з метою отримання постійної процентної ставки (ефективної процентної ставки) від балансової вартості інструмента. Ефективна процентна ставка – це процентна ставка, за якою розрахункові майбутні грошові виплати або надходження (без урахування майбутніх збитків за кредитами) точно дисконтуються протягом очікуваного терміну дії фінансового інструмента або, у відповідних випадках, протягом коротшого терміну до чистої балансової вартості фінансового інструмента. Ефективна процентна ставка використовується для дисконтування грошових потоків по інструментах із плаваючою ставкою до наступної дати зміни процентної ставки, за винятком премії чи дисконту, які відображають кредитний спред понад плаваючу ставку, встановлену для даного інструмента, або інших змінних факторів, які не змінюються залежно від ринкових ставок. Такі премії або дисконти амортизуються протягом всього очікуваного терміну дії інструмента. Розрахунок поточної вартості включає всі комісійні та виплати, сплачені або отримані сторонами договору, та складають невід'ємну частину ефективної процентної ставки.

Первісне визнання активів

Згідно з положеннями МСБО 39, фінансові активи класифікуються як фінансові активи за справедливою вартістю з відображенням переоцінки як прибутку або збитку, кредити і дебіторська заборгованість, інвестиції, утримувані до погашення, або фінансові активи, наявні для продажу. При первісному визнанні фінансові активи оцінюються за справедливою вартістю плюс (у випадку, якщо інвестиції не класифікуються як фінансові активи за справедливою вартістю з відображенням переоцінки як прибутку або збитку) витрати, безпосередньо пов'язані зі здійсненням операції. Під час первісного визнання фінансових активів Банк відносить їх до відповідної категорії.

4. Основні принципи облікової політики (продовження)

Дата визнання

Всі стандартні операції з купівлі-продажу фінансових активів визнаються на дату розрахунку, тобто на дату, коли Банк отримує або передає актив. До стандартних операцій з купівлі-продажу відносяться операції з купівлі або продажу фінансових активів, в межах яких передбачається передача активів у строки, встановлені законодавством або прийняті на ринку.

Оцінка на звітну дату

Фінансові активи за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат, та фінансові активи, наявні для продажу, оцінюються за справедливою вартістю; інші фінансові активи оцінюються за амортизованою вартістю.

Знецінення фінансових активів

У кінці кожного звітного періоду Банк визначає, чи існують об’єктивні ознаки знецінення фінансового активу або групи фінансових активів. Вважається, що фінансовий актив або група фінансових активів зазнали знецінення тільки в разі наявності об’єктивних ознак знецінення в результаті однієї або більше подій, що відбулись після первісного визнання фінансового активу (“збиткова подія”), і така подія (чи події) впливає на суму або час очікуваних майбутніх грошових потоків від фінансового активу або групи фінансових активів, які можна достовірно визначити. Об’єктивна ознака знецінення може включати свідчення, що позичальник або група позичальників зазнає суттєвих фінансових труднощів, несплату або прострочення сплати процентів чи основної суми, ймовірність визнання їх банкрутами або призначення іншої фінансової реорганізації, і коли наявна інформація свідчить про вимірне зменшення очікуваних майбутніх грошових потоків, наприклад, зміни у простроченій заборгованості чи економічній ситуації, що пов’язують з неспроможністю погасити зобов’язання (дефолт).

Класифікація фінансових активів

Кредити та дебіторська заборгованість

Кредити та дебіторська заборгованість – це непохідні фінансові активи з фіксованими або визначеними платежами, що не котируються на активному ринку. Угоди за ними не укладаються з метою негайного або короткострокового перепродажу та не класифікуються як фінансові активи за справедливою вартістю з відображенням переоцінки як прибутку або збитку або фінансові активи, наявні для продажу. Такі активи відображаються за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної процентної ставки. Прибутки та збитки за такими активами відображаються у звіті про фінансові результати при списанні або зменшенні корисності кредитів та дебіторської заборгованості, доходи визнаються у процесі амортизації.

4. Основні принципи облікової політики (продовження)

Інвестиційні цінні папери, наявні для продажу

Фінансові активи, наявні для продажу, являють собою непохідні фінансові активи, класифіковані як наявні для продажу або ті, що не включені до категорії фінансових активів за справедливою вартістю з відображенням переоцінки як прибуток або збиток, фінансові активи, утримувані до погашення або кредити і дебіторська заборгованість. Після первісного відображення в обліку фінансові активи, наявні для продажу, оцінюються за справедливою вартістю, при цьому прибутки та збитки відображаються у складі іншого сукупного доходу до моменту вибуття або знецінення інвестиції. У цьому випадку сукупний прибуток або збиток, раніше відображений у складі іншого сукупного доходу, включається до фінансового результату. При цьому проценти, що розраховуються за методом ефективної процентної ставки, відображаються у звіті про фінансові результати.

Грошові кошти та їх еквіваленти

Еквіваленти грошових коштів утримуються з метою виконання короткострокових грошових зобов’язань, а не для інвестиційних або інших цілей. Для того, щоб інвестиція кваліфікувалась як еквівалент грошових коштів, вона повинна вільно конвертуватись у відому грошову суму і мати незначний ризик зміни вартості. Грошові кошти та їх еквіваленти включають залишки на кореспондентських рахунках та депозити “овернайт”, розміщені в інших банках, грошові кошти в касі та в дорозі та кошти на рахунках в Національному банку України (НБУ), за винятком обов’язкових резервів. Залишки грошових коштів обов’язкового резерву в НБУ обліковуються за амортизованою вартістю і являють собою обов’язкові резервні депозити, які не можуть використовуватись для фінансування повсякденних операцій Банку і, відповідно, не вважаються компонентами грошових коштів та їх еквівалентів для цілей складання звіту про рух грошових коштів.

Договори «репо»

Договори продажу та зворотного викупу цінних паперів (договори “репо”) відображаються у звітності як забезпечені операції фінансування. Цінні папери, продані за договорами “репо”, продовжують відображатись у звіті про фінансовий стан. Цінні папери не рекласифікуються у звіті про фінансовий стан, якщо у продавця немає права на продаж або повторну заставу цих цінних паперів за умовами договору або загальноприйнятої практики. За наявності таких прав, вони рекласифікуються в цінні папери, передані у заставу за договорами “репо”.

Відповідні зобов’язання включаються до складу заборгованості перед іншими банками або інших позикових коштів. Придбання цінних паперів за договорами зворотного продажу (зворотного “репо”) відображається в складі заборгованості кредитних установ або кредитів клієнтам, залежно від ситуації. Різниця між ціною продажу та ціною зворотної покупки розглядається як процент і нараховується протягом строку дії договорів “репо” за методом ефективної доходності.

4. Основні принципи облікової політики (продовження)

Цінні папери, надані контрагентам як кредити, відображаються у звіті про фінансовий стан. Цінні папери, отримані Банком як кредити, не визнаються у звіті про фінансовий стан, крім випадків, коли вони реалізуються третім особам. В таких випадках фінансовий результат від придбання та продажу таких цінних паперів показується у складі прибутку за вирахуванням збитків від операцій з торговими цінними паперами у звіті про фінансовий результати. Зобов’язання щодо їх повернення відображається за справедливою вартістю як зобов’язання за торговими операціями.

Векселі

Векселі включаються до складу інвестиційних цінних паперів, наявних для продажу, або до складу кредитів клієнтам, в залежності від цілей та умов їх придбання, та визнаються і у подальшому переоцінюються у відповідності до облікової політики, яка застосовується до цих категорій активів.

Знецінення фінансових активів

Заборгованість інших банків та кредити клієнтам

Що стосується заборгованості інших банків та кредитів клієнтам, які відображаються за амортизованою вартістю, Банк спочатку визначає, чи існують об’єктивні ознаки знецінення фінансових активів, кожен з яких окремо є суттєвим, а також сукупні ознаки знецінення фінансових активів, кожен з яких окремо не є суттєвим. У випадку, якщо об’єктивні ознаки знецінення розглянутого окремо фінансового активу (суттєвого або несуттєвого) відсутні, цей актив включається до групи фінансових активів зі схожими характеристиками кредитного ризику. Така група фінансових активів оцінюється в сукупності на предмет знецінення. Активи, що оцінюються окремо на предмет знецінення, і стосовно яких визнається або продовжує визнаватися збиток від знецінення, не включаються до колективної оцінки на предмет знецінення.

За наявності об’єктивних ознак понесення збитку в результаті знецінення фінансових активів, сума збитку визначається як різниця між балансовою вартістю активів та поточною вартістю очікуваних майбутніх грошових потоків за винятком майбутніх очікуваних збитків за кредитом, які ще не були понесені. Балансова вартість активу зменшується на суму резерву. Сума збитку визнається у звіті про фінансові результати. Нарахування процентного доходу продовжується на зменшену балансову вартість за первісною ефективною процентною ставкою активу. Кредити і відповідний резерв списуються, коли немає реальних перспектив майбутнього повернення активу, а вся застава була реалізована або передана Банку. Якщо в наступному році сума збитку від знецінення збільшується або зменшується у зв’язку з подією, що відбулася після визнання збитку від знецінення, то раніше визнаний збиток від знецінення збільшується або зменшується шляхом коригування резерву під збитки від знецінення. Подальше відшкодування активу, який був списаний, кредитується на рахунок збитку від знецінення у звіті про фінансові результати.

Поточна вартість очікуваних майбутніх грошових потоків дисконтується за первісною ефективною процентною ставкою фінансового активу. Якщо кредит має змінну процентну ставку, ставкою дисконтування для оцінки будь-якого збитку від знецінення є поточна ефективна процентна ставка.

4. Основні принципи облікової політики (продовження)

Розрахунок поточної вартості очікуваних майбутніх грошових потоків забезпеченого заставою фінансового активу відображає грошові потоки, що можуть виникнути в результаті звернення стягнення на предмет застави за вирахуванням витрат на отримання та продаж забезпечення, незалежно від вірогідності звернення стягнення на предмет застави.

Для цілей колективної оцінки знецінення фінансові активи групуються на підставі внутрішньої системи класифікації кредитів Банку, яка враховує характеристики кредитного ризику, наприклад, вид активу, галузь, категорія забезпечення, строк прострочення та інші відповідні чинники.

Майбутні грошові потоки від групи фінансових активів, які колективно оцінюються на предмет знецінення, визначають на підставі минулого досвіду збитків за активами з характеристиками кредитного ризику, який схожий з ризиком, притаманним групі. Минулий досвід збитків коригується на підставі поточної наявної інформації для відображення впливу поточних умов, які не вплинули на минулі періоди, на яких ґрунтується минулий досвід збитків, та для усунення впливу умов, які в даний час не існують. Оцінки змін майбутніх грошових потоків відображають і безпосередньо пов’язані зі змінами у відповідній наявній інформації кожного року (наприклад, зміни у рівні безробіття, цінах на нерухомість, товарних цінах, платіжному статусі та інших чинниках, що свідчать про понесені збитки в групі активів та їх розмір). Методологія та припущення, які використовуються для оцінки майбутніх грошових потоків, регулярно переглядаються з метою зменшення будь-яких різниць між оцінкою збитків та фактично понесеними збитками.

Заставне майно, що перейшло у власність Банку

Заставне майно, що перейшло у власність Банку, — це фінансові та нефінансові активи, отримані Банком при врегулюванні прострочених кредитів. Ці активи спочатку визнаються за справедливою вартістю та включаються до будівель та обладнання, інших фінансових активів чи товарно-матеріальних запасів у складі інших активів в залежності від їх природи, а також намірів Банку щодо відшкодування вартості цих активів, а в подальшому переоцінюються і обліковуються відповідно до облікової політики для цих категорій активів.

Фінансові інвестиції, наявні для продажу

На кожну дату звіту про фінансовий стан Банк визначає наявність об’єктивних ознак знецінення інвестиції або групи інвестицій.

Значне або тривале зменшення справедливої вартості дольової інвестиції, наявної для продажу, до рівня нижче первісної вартості, свідчить про те, що ця інвестиція знецінена. В разі наявності ознак знецінення, кумулятивний збиток, що визначається як різниця між вартістю придбання та поточною справедливою вартістю, за вирахуванням будь-якого збитку від знецінення цієї інвестиції, визнаного раніше у звіті про фінансові результати, виключається з іншого сукупного доходу і визнається у звіті про фінансові результати. Збитки від знецінення дольових інвестицій не сторнуються у звіті про фінансові результати. Збільшення їх справедливої вартості після знецінення визнається у складі іншого сукупного доходу.

4. Основні принципи облікової політики (продовження)

Що стосується інвестицій в боргові зобов’язання, класифікованих як наявні для продажу, знецінення оцінюються на підставі аналогічних критеріїв, що і для фінансових активів, відображених за амортизованою вартістю. Майбутній процентний дохід ґрунтується на зменшеній балансовій вартості і нараховується за процентною ставкою, що використовувалась для дисконтування майбутніх грошових потоків з метою оцінки збитку від знецінення. Якщо у наступному році справедлива вартість інвестиції в боргові зобов’язання збільшується і таке збільшення може бути об’єктивно пов’язане з подією, що відбулася після визнання збитку від знецінення у звіті про фінансові результати, збиток від знецінення сторнується у звіті про фінансові результати.

Кредити, умови яких переглянуто

В усіх можливих випадках, Банк намагається реструктуризувати кредити, а не вступати в права володіння заставою, задля чого подовжуються строки погашення та погоджуються нові умови надання кредиту. Як тільки умови надання кредиту переглянуті, кредит більше не вважається простроченим. Керівництво постійно переглядає реструктуризовані кредити для отримання впевненості в тому, що всі критерії задовольняються і майбутнє погашення ймовірно відбудеться. Кредити підлягають індивідуальній або сукупній оцінці на предмет знецінення, яка розраховується з використанням первісної ефективної процентної ставки за кредитом.

Припинення визнання фінансових активів

Банк припиняє визнання фінансового активу (або, якщо стосовно, частини фінансового активу або частини групи аналогічних фінансових активів) у разі (i) закінчення дії прав на отримання грошових надходжень від такого активу або (ii) коли Банк передав належні йому права на отримання грошових надходжень від фінансового активу або зберіг права на отримання грошових надходжень від фінансового активу з одночасним прийняттям на себе зобов’язання виплатити їх у повному обсязі третій особі без суттєвих затримок, і (iii) при цьому Банк або (а) передав практично всі ризики й вигоди, пов’язані з таким активом, або (б) ані передав, ані зберіг за собою практично всі ризики та вигоди, пов’язані з ним, але при цьому не зберіг контроль над активом. Контроль зберігається, коли контрагент не має практичної можливості повністю продати актив непов’язаній стороні, не встановлюючи при цьому обмежень на продаж.

Фінансові зобов’язання

Первісне визнання

Згідно з положеннями МСБО 39 фінансові зобов’язання класифікуються, відповідно, як фінансові зобов’язання за справедливою вартістю з відображенням переоцінки як прибутку або збитку та інші фінансові зобов’язання. При первісному визнанні фінансові зобов’язання оцінюються за справедливою вартістю за вирахованням витрат, безпосередньо пов’язаних зі здійсненням операції, якщо зобов’язання не належать до категорії фінансових зобов’язань за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат. Під час первісного визнання фінансових зобов’язань Банк відносить їх до відповідної категорії.

4. Основні принципи облікової політики (продовження)

Класифікація фінансових зобов’язань

Позикові кошти

Випущені фінансові інструменти або їх компоненти класифікуються як зобов’язання, якщо суть договірних домовленостей полягає в тому, що Банк має зобов’язання передати кошти або інші фінансові активи контрагенту або виконати зобов’язання в інший спосіб, ніж обмін фіксованої суми грошових коштів або інших фінансових активів на фіксовану кількість власних дольових інструментів. Такі інструменти включають заборгованість перед НБУ, заборгованість перед іншими банками, кошти клієнтів, субординований борг, випущені єврооблігації, випущені облігації та інші позикові кошти. Після первісного визнання позикові кошти оцінюються за амортизованою вартістю за методом ефективної процентної ставки. Прибутки та збитки, пов’язані з вказаними зобов’язаннями, відображаються у звіті про фінансові результати при припиненні визнання позикових коштів, витрати визнаються у процесі амортизації.

Субординований борг

Субординований борг являє собою довгострокові угоди про надання позикових коштів, які у випадку невиконання Банком своїх зобов’язань є вторинними по відношенню до основних боргових зобов’язань Банку. Субординований борг обліковується за амортизованою вартістю.

Фінансові гарантії

Фінансові гарантії – це безвідкличні гарантії здійснення платежу у випадку, якщо клієнт виявиться неспроможним виконати свої зобов’язання перед третіми особами. Їм притаманний однаковий з кредитами ризик. Фінансові гарантії спочатку визнаються за справедливою вартістю, яка зазвичай ґрунтується на сумі отриманої комісії. Амортизація на цю суму нараховується лінійним методом протягом строку існування зобов’язання. На кожную звітну дату фінансові гарантії оцінюються за більшою з двох сум: (i) неамортизованим залишком відповідної суми при первісному визнанні або (ii) найкращим чином розрахованих витрат, необхідних для погашення зобов’язання на звітну дату. Будь-яке збільшення зобов’язання за фінансовими гарантіями відображається у звіті про фінансові результати.

Інші зобов’язання, пов’язані з кредитуванням

В ході звичайної діяльності Банк бере на себе інші зобов’язання, пов’язані з кредитуванням, включаючи зобов’язання з надання кредитів та акредитиви. У разі якщо збиток вважається ймовірним, нараховується резерв під інші зобов’язання, пов’язані з кредитуванням.

Оцінка на звітну дату

Фінансові зобов’язання за справедливою вартістю з відображенням переоцінки як прибутку або збитку оцінюються за справедливою вартістю, а інші фінансові зобов’язання – за амортизованою вартістю.

Припинення визнання фінансових зобов’язань

Визнання фінансового зобов’язання припиняється в разі погашення, анулювання або закінчення строку дії відповідного зобов’язання.

4. Основні принципи облікової політики (продовження)

При заміні одного існуючого фінансового зобов’язання іншим зобов’язанням перед тим самим кредитором на суттєво відмінних умовах або у випадку внесення суттєвих змін до умов існуючого зобов’язання, визнання первісного зобов’язання припиняється, а нове зобов’язання відображається в обліку з визнанням різниці в балансовій вартості зобов’язань у звіті про фінансові результати.

Взаємозалік

Взаємозалік фінансових активів та зобов’язань з відображенням підсумку у звіті про фінансовий стан здійснюється тільки за наявності юридично закріпленого права здійснювати взаємозалік і наміру реалізувати актив одночасно з погашенням зобов’язання.

Похідні фінансові інструменти

У ході своєї звичайної діяльності Банк використовує різні похідні фінансові інструменти, включаючи форвардні контракти і угоди валютного свопу на валютних ринках і ринках капіталу. Ці фінансові інструменти утримуються для торгівлі та відображаються за справедливою вартістю. Справедлива вартість визначається на основі ринкових котирувань або моделей оцінки, що ґрунтуються на поточній ринковій і договірній вартості відповідних інструментів та інших факторах. Похідні фінансові інструменти з позитивною справедливою вартістю відображаються в складі активів, а з від’ємною справедливою вартістю – у складі зобов’язань. Доходи та витрати від операцій із зазначеними інструментами відображаються у звіті про фінансові результати як прибуток мінус збитки від похідних фінансових інструментів.

Банківські метали

У ході своєї діяльності Банк здійснює прийняття банківських металів та їх продаж протягом короткого періоду часу після прийняття з метою отримання прибутку від короткострокових коливань ціни чи маржі дилера. Банківські метали обліковуються за справедливою вартістю, а прибуток чи збитки визнаються у складі прибутку чи збитку.

Основні засоби

Основні засоби, крім будівель, придбані після 31 грудня 2000 року, обліковуються за первісною вартістю, за вирахуванням накопиченої амортизації та будь-якого резерву під знецінення, у разі необхідності. Основні засоби, крім будівель, придбані до 31 грудня 2000 року, обліковуються за первісною вартістю, перерахованою в еквівалент купівельної спроможності гривні на 31 грудня 2000 року, за вирахуванням накопиченої амортизації та будь-якого резерву під знецінення, у разі необхідності.

Після первісного визнання за первісною вартістю будівлі Банку відображаються за переоціненою вартістю, яка є справедливою вартістю на дату переоцінки, за вирахуванням будь-якої накопиченої амортизації та будь-якого накопиченого резерву під знецінення. Переоцінка проводиться достатньо регулярно для того, щоб балансова вартість суттєво не відрізнялася від тієї, що була б визначена із застосуванням справедливої вартості.

4. Основні принципи облікової політики (продовження)

Збільшення балансової вартості від переоцінки визнається у складі іншого сукупного доходу, за винятком сум сторнування попереднього зменшення вартості даного активу, визнаного у звіті про фінансові результати. В цьому разі сума збільшення вартості активу відноситься на фінансовий результат. Зменшення балансової вартості активу в результаті переоцінки визнається у звіті про фінансові результати, за винятком безпосереднього заліку такого зменшення проти попереднього приросту вартості за тим самим активом, визнаним у складі резерву переоцінки будівель і відображеним в інших сукупних доходах.

Коли об’єкт будівель переоцінюється, накопичена до дати переоцінки амортизація перераховується пропорційно зміні загальної балансової вартості активу таким чином, щоб балансова вартість активу після переоцінки дорівнювала переоціненій вартості.

Резерв переоцінки відноситься безпосередньо до нерозподіленого прибутку в тому випадку, якщо сума переоцінки реалізована, тобто коли актив реалізується або списується чи в процесі використання цього активу Банком. В останньому випадку реалізована переоцінка являє собою різницю між амортизацією на основі переоціненої балансової вартості активу та амортизацією на основі його первісної вартості.

Незавершене будівництво обліковується за первісною вартістю за вирахуванням резерву під знецінення. Після завершення активу, готові до використання, переводяться до категорії будівель або удосконалень орендованого майна за їх балансовою вартістю. Амортизація на незавершене будівництво не нараховується до введення активу в експлуатацію.

На кожную звітну дату балансова вартість основних засобів переглядається на предмет знецінення у разі виникнення події чи обставин, які вказують на ймовірність того, що балансову вартість цього активу буде неможливо відшкодувати. Якщо ознаки знецінення існують, керівництво Банку розраховує вартість відшкодування, яка дорівнює справедливій вартості активу мінус витрати на продаж або вартості використання, залежно від того, яка з цих сум більша. Балансова вартість активу зменшується до суми відшкодування, а збиток від знецінення визнається у прибутку чи збитку за рік. Збиток від знецінення, відображений щодо будь-якого активу у минулих періодах, сторнується, якщо мали місце зміни в розрахунках, що використовувались для визначення вартості використання активу або його справедливої вартості за мінусом витрат на продаж.

Прибуток або збитки від вибуття активів, визначені шляхом порівняння суми надходжень від вибуття та балансової вартості активу, визнаються у прибутку чи збитку за рік (у складі інших операційних доходів чи витрат).

Витрати на ремонтно-відновлювальні роботи відображаються по мірі їх здійснення у складі інших операційних витрат, крім випадків, коли такі витрати можна капіталізувати.

Амортизація розраховується за лінійним методом протягом строків корисної експлуатації активів за таким річними нормами:

4. Основні принципи облікової політики (продовження)

Будівлі	2%-5%	
Удосконалення орендованого майна	20%	або протягом строку оренди, якщо він менший за 5 років
Комп'ютери та інше обладнання	20-33%	

Ліквідаційна вартість, строки корисної експлуатації активів та метод нарахування амортизації переглядаються і, за необхідності, коригуються на кінець кожного звітного року.

Нематеріальні активи

Всі нематеріальні активи Банку мають кінцевий строк корисної служби і включають капіталізоване програмне забезпечення та ліцензії.

Придбані ліцензії на комп'ютерне програмне забезпечення капіталізуються виходячи з витрат на придбання програмного забезпечення та введення його в експлуатацію. Витрати, безпосередньо пов'язані з розробкою унікальних програмних продуктів, які можуть бути ідентифіковані та контролюються Банком, відображаються у складі нематеріальних активів, якщо ймовірно надходження економічних вигод, що перевищують витрати. Капіталізовані витрати включають витрати на персонал, який займається розробкою програмного забезпечення, та відповідну частину накладних витрат. Всі інші витрати, пов'язані з програмним забезпеченням, наприклад, його обслуговуванням, відносяться на витрати по мірі їх здійснення. Капіталізоване програмне забезпечення та ліцензії амортизуються лінійним методом протягом очікуваного строку їх використання, який становить від 3 до 10 років.

Інвестиційна власність

Інвестиційна власність – це нерухоме майно, яким володіє Банк для отримання прибутку від надання його в оренду або від збільшення його вартості і яке сам Банк не займає.

Інвестиційна власність спочатку визнається за первісною вартістю і в подальшому визнається за справедливою вартістю, яка відображає кон'юнктуру ринку на звітну дату. Прибуток та збитки в результаті зміни справедливої вартості інвестиційної власності відображаються у звіті про фінансові результати як прибутки мінус збитки від переоцінки інвестиційної власності в тому році, в якому вони виникли.

Кредиторська заборгованість за основною діяльністю та інша кредиторська заборгованість

Кредиторська заборгованість за основною діяльністю визнається, якщо контрагент виконав свої зобов'язання за угодою, і обліковується за амортизованою вартістю.

Акціонерний капітал

Прості акції класифікуються як капітал. Емісійний дохід являє собою перевищення внесків у капітал над номінальною вартістю випущених акцій. Прибуток або збитки від продажу викуплених власних акцій відображаються як коригування емісійного доходу.

4. Основні принципи облікової політики (продовження)

Перерахунок іноземної валюти

Українська гривня є функціональною валютою Банку, оскільки це валюта основного економічного середовища, в якому Банк здійснює свою діяльність. Операції в інших валютах розглядаються як операції в іноземній валюті. Монетарні активи та зобов'язання, деноміновані в іноземних валютах, перераховуються у функціональну валюту за офіційним обмінним курсом НБУ на звітну дату. Прибуток або збитки від перерахунку операцій в іноземній валюті визнаються у звіті про фінансові результати як результат від переоцінки іноземної валюти. Немонетарні статті, які оцінюються за історичною вартістю в іноземній валюті, перераховуються за обмінним курсом, що діяв на дату відповідної операції.

Банк використовує долар США як валюту представлення фінансової звітності. Це означає, що статті звіту про фінансовий стан перераховуються в долари США за обмінним курсом на кінець року. Статті звіту про фінансові результати перераховуються за обмінним курсом на дату відповідної операції. Статті капіталу, крім чистого прибутку або збитку за рік, який включається до нерозподіленого прибутку, перераховуються за обмінними курсами на дату кожного представленого звіту про фінансовий стан. Всі курсові різниці, що виникають в результаті перерахунку статей звіту про фінансовий стан та звіту про фінансові результати, визнаються у складі іншого сукупного доходу.

Долар США був вибраний в якості валюти представлення Банку з таких причин:

- значна частина операцій Банку деномінована в доларах США;
- долар США являє собою валюту, в якій керівництво Банку управляє бізнес-ризиками та оцінює результати діяльності Банку.

Станом на 31 грудня 2011 року курси обміну української гривні, встановлені НБУ, складали: 1 долар США = 7,9898 гривні (у 2010 році – 1 долар США = 7,9617 гривні) та 1 євро = 10,298053 гривні (у 2010 році – 1 євро = 10,573138 гривні).

Визнання доходів та витрат

Процентні та аналогічні доходи та витрати

Проценти доходи та витрати визнаються у звіті про фінансові результати стосовно всіх фінансових інструментів, які відображаються за амортизованою вартістю, та процентних цінних паперів, класифікованих як наявні для продажу, із застосуванням методу ефективної процентної ставки. Ефективна процентна ставка – це процентна ставка, за якою розрахункові майбутні грошові виплати або надходження (без урахування майбутніх кредитних збитків) точно дисконтуються протягом очікуваного терміну дії фінансового інструмента або, у відповідних випадках, протягом коротшого терміну до чистої балансової вартості фінансового інструмента. При визначенні ефективної процентної ставки Банк розраховує грошові потоки з урахуванням усіх договірних умов фінансового інструменту (наприклад, можливість дострокового погашення), але не враховує майбутні кредитні збитки. Розрахунок включає всі комісійні, отримані чи сплачені учасниками договору, які є невід'ємною частиною ефективної процентної ставки, витрати на здійснення операції та всі інші премії або дисконти.

4. Основні принципи облікової політики (продовження)

Коли відображена вартість фінансового активу чи групи аналогічних фінансових активів зменшується внаслідок знецінення, визнання процентного доходу продовжується з використанням первісної ефективної процентної ставки на основі нової балансової вартості.

Комісійні доходи

Виплати, комісійні та інші статті доходів та витрат, включаючи плату за надання гарантій, як правило, обліковуються за методом нарахування залежно від ступеня завершеності конкретної операції, що визначається як частка фактично наданої послуги в загальному обсязі послуг, що мають бути надані. Винагорода за кредитні зобов'язання або за позиковими коштами, які, ймовірно, будуть використані, відноситься на майбутні періоди (разом із відповідними прямими витратами) і відображаються як коригування ефективної процентної ставки за кредитом чи позиковими коштами. Винагороди та комісійні, що виникають в результаті переговорів або участі у переговорах про здійснення операції для третьої сторони (наприклад, придбання кредитів, акцій або інших цінних паперів, та придбання або продаж компаній), відображаються після завершення відповідної операції.

Податок на прибуток

Податок на прибуток відображений у фінансовій звітності згідно з українським законодавством, яке набуло чинності або повинне набути чинності станом на кінець звітного періоду. Витрати з податку на прибуток включають поточний податок та відстрочений податок і визнаються у звіті про фінансові результати, за винятком випадку, коли вони визнаються безпосередньо у складі іншого сукупного доходу, оскільки стосуються операцій, які також визнаються, в тому ж самому або іншому періоді, безпосередньо у складі іншого сукупного доходу.

Поточний податок - це сума, що, як очікується, має бути сплачена податковим органам або відшкодована ними стосовно оподатковуваного прибутку чи збитку в поточний та попередні періоди. Інші податки, крім податку на прибуток, відображаються у складі операційних витрат.

Відстрочений податок на прибуток розраховується за методом балансових зобов'язань стосовно податкових збитків, перенесених на наступні періоди, та тимчасових різниць, що виникають між податковою базою активів та зобов'язань та їх балансовою вартістю для цілей фінансової звітності. Згідно з виключенням при первісному визнанні, відстрочений податок не розраховується стосовно тимчасових різниць при первісному визнанні активу чи зобов'язання щодо іншої, ніж об'єднання компаній, операції, якщо операція, при її первісному визнанні, не впливає ані на фінансовий, ані оподатковуваний прибуток. Сума відстроченого податку на прибуток визначається за податковими ставками, прийнятими на звітну дату, що, як очікується, будуть застосовуватись у періоді, в якому тимчасові різниці будуть сторновані або буде зарахований податковий збиток, перенесений на наступні періоди. Відстрочені податкові активи стосовно тимчасових різниць, що зменшують базу оподаткування, та податкових збитків, перенесених на наступні періоди, відображаються, лише якщо існує ймовірність отримання майбутнього оподатковуваного доходу, відносно якого можна буде реалізувати тимчасові різниці.

4. Основні принципи облікової політики (продовження)

Операції довірчого управління

Активи та зобов'язання Банку, які він утримує від свого імені, але за рахунок третіх осіб, не відображаються у звіті про фінансовий стан. Комісії, отримані від такої діяльності, відображаються як комісійні доходи у звіті про фінансові результати.

Резерви умовних зобов'язань

Ці резерви визнаються, коли Банк має теперішнє юридичне або добровільно взяте на себе зобов'язання у результаті минулих подій і коли існує імовірність того, що для погашення такого зобов'язання потрібне буде відволікання ресурсів, які забезпечують економічні вигоди, а суму цього зобов'язання можна розрахувати з достатнім рівнем точності.

Зобов'язання з пенсійних та інших виплат працівникам

Банк сплачує єдиний соціальний внесок та внески до фондів соціального страхування у державний бюджет відносно своїх робітників. Суми внесків відносяться на витрати по мірі їх здійснення. Банк не має будь-яких додаткових зобов'язань з пенсійних виплат.

Операційна оренда

Оренда майна, за якої орендодавець фактично зберігає за собою ризики й вигоди, пов'язані з правом власності на об'єкт оренди, класифікується як операційна оренда. Платежі за договором операційної оренди рівномірно списуються на витрати протягом строку оренди й обліковуються в складі інших операційних витрат.

Банк відображає у звіті про фінансовий стан активи, що є предметом операційної оренди, відповідно до виду активу. Орендний дохід за договорами операційної оренди рівномірно відображається у звіті про фінансові результати протягом строку оренди в складі інших доходів. Прямі витрати, понесені у зв'язку з модернізацією, збільшують балансову вартість активу, який орендується. Банк оцінив відповідність умов діючої оренди землі критеріям фінансової оренди згідно із змінами у МСБО 17 та зробив висновок про її невідповідність вказаним критеріям.

Звітність за сегментами

Звітність за сегментами складається у відповідності до внутрішньої звітності, яка надається Правлінню Банку, відповідальному за прийняття операційних рішень. Сегменти, доходи, фінансові результати й активи яких перевищують 10% від загальних показників за всіма сегментами, розкриваються окремо. Географічні сегменти Банку показані у цій фінансовій звітності виходячи з резидентності клієнта. Доходи, отримані від офшорних компаній українських клієнтів, показані як доходи, отримані в Україні.

Об'єднання компаній, які знаходяться під спільним контролем

Об'єднання компаній, які знаходяться під спільним контролем, відображаються у фінансовій звітності за методом «попередніх залишків (predecessor values method)». Відповідно до цього методу після об'єднання компаній дані у звітності представляються у вигляді об'єднаних даних обох компаній, починаючи з самого раннього періоду, що розкривається у звітності. Активи та зобов'язання приєднаної компанії відображаються у звітності об'єднаної компанії аналогічно консолідації відповідних статей дочірньої компанії у звітності материнської компанії після виключення внутрішньогрупових залишків та оборотів. Різниця між отриманим результатом об'єднання та консолідованими сумами активів і зобов'язань, визначеними із використанням методу «попередніх залишків», визнається у звітності як зміна капіталу у вигляді окремого резерву. У результаті об'єднання компаній, які знаходяться під спільним контролем, із використанням цього методу гудвіл не виникає.

4. Основні принципи облікової політики (продовження)

Зміни у фінансовій звітності після її випуску

Акціонери Банку мають право вносити зміни у фінансову звітність після її випуску.

Нові положення бухгалтерського обліку

Були опубліковані окремі нові стандарти та тлумачення, що будуть обов'язковими для застосування Банком у звітних періодах, починаючи з 1 січня 2012 року та пізніших періодах. Банк не застосовував ці стандарти та тлумачення до початку їх обов'язкового застосування.

МСФЗ 9 «Фінансові інструменти, частина 1: класифікація та оцінка».

МСФЗ 9, опублікований у листопаді 2009 року, замінює ті розділи МСБО 39, які стосуються класифікації та оцінки фінансових активів. Додаткові зміни були внесені до МСФЗ 9 у жовтні 2010 року щодо класифікації та оцінки фінансових зобов'язань і в грудні 2011 року щодо:

- зміни дати набуття чинності, яка встановлена як річні періоди, що починаються 1 січня 2015 року або після цієї дати;
- додавання вимоги до розкриття інформації про перехід на цей стандарт.

Основні особливості стандарту описані нижче:

- фінансові активи повинні відноситися до двох категорій оцінки: фінансові активи, які у подальшому оцінюються за справедливою вартістю, та фінансові активи, які у подальшому оцінюються за амортизованою вартістю. Відповідне рішення приймається при первісному визнанні фінансових інструментів. Класифікація залежить від бізнес-моделі суб'єкта господарювання, яку він використовує для управління своїми фінансовими інструментами, та від характеристик грошових потоків від інструмента відповідно до договору;
- інструмент у подальшому оцінюється за амортизованою вартістю, тільки якщо цей інструмент є борговим інструментом і якщо:
 - мета бізнес-моделі суб'єкта господарювання полягає в утриманні активу для одержання грошових потоків відповідно до договору;
 - грошові потоки від активу відповідно до договору – це виключно виплати основної суми боргу та процентів (тобто він має лише базові характеристики кредиту). Всі інші боргові інструменти оцінюються за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат;
- усі інструменти капіталу у подальшому оцінюються за справедливою вартістю. Інструменти капіталу, які утримуються для торгівлі, оцінюватимуться за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат. При початковому визнанні всіх інших інвестицій в інструменти капіталу суб'єкти господарювання можуть зробити остаточний вибір щодо визнання нереалізованого та реалізованого прибутку і збитку від зміни справедливої вартості у складі інших сукупних доходів, а не у складі прибутку чи збитку. Перенесення прибутку або збитків від зміни справедливої вартості на фінансовий результат припиняється. Цей вибір можна робити відносно кожного окремого інструменту. Дивіденди відображаються у складі прибутку чи збитку, якщо вони являють собою прибуток на інвестований капітал;

4. Основні принципи облікової політики (продовження)

- більшість вимог МСБО 39 щодо класифікації та оцінки фінансових зобов'язань були перенесені до МСФЗ 9 без змін. Основна відмінність полягає у тому, що суб'єкт господарювання буде зобов'язаний показувати у складі іншого сукупного доходу вплив змін у власному кредитному ризику фінансових зобов'язань, віднесених до категорії за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат.

Застосування МСФЗ 9 є обов'язковим з 1 січня 2015 року, дозволяється його дострокове застосування.

МСФЗ 13 «Оцінка за справедливою вартістю» (випущений у травні 2011 року та вступає в силу для річних періодів, які починаються 1 січня 2013 року або після цієї дати). Стандарт спрямований на покращення порівнянності та підвищення якості розкриття інформації про справедливу вартість, оскільки вимагає застосування єдиного для МСФЗ визначення справедливої вартості, вимог до розкриття інформації та джерел оцінки справедливої вартості.

Зміни МСБО 1 «Представлення фінансової звітності (випущені у червні 2011 року та вступають в силу для річних періодів, які починаються з 1 липня 2012 року або після цієї дати) вносять зміни у розкриття статей, представлених у складі іншого сукупного доходу. Відповідно до цих змін компанії зобов'язані підрозділяти статті, представлені у складі іншого сукупного доходу, на дві категорії, виходячи з того, чи можуть ці статті бути перекласифіковані у прибутки та збитки у майбутньому. Запропоновану в МСБО 1 назву звіту тепер змінено на «Звіт про прибутки та збитки та інший сукупний дохід».

Зміни МСФЗ 7 у частині розкриття інформації про передачу фінансових активів (випущені у жовтні 2010 року та вступають в силу для річних періодів, які починаються 1 липня 2011 року або після цієї дати). Ця зміна вимагає додаткового розкриття розміру ризику, який виникає при передачі фінансових активів. Зміна включає вимогу розкриття за класами фінансових активів, переданих контрагенту, які при цьому залишаються на балансі компанії, такої інформації: характер, вартість, опис ризиків та вигод, пов'язаних з активом. Також необхідним є розкриття, яке дозволяє користувачу зрозуміти розмір пов'язаного з активом фінансового зобов'язання, а також взаємозв'язок між фінансовим активом та пов'язаним з ним фінансовим зобов'язанням. У тому випадку, якщо визнання активу було припинене, однак компанія все ще наражається на певні ризики і здатна отримувати певні вигоди, пов'язані з переданим активом, вимагається додаткове розкриття для розуміння користувачем розміру такого ризику.

Зміни МСФЗ 7 у частині розкриття інформації про взаємозалік фінансових активів та фінансових зобов'язань (випущені у грудні 2011 року та вступають в силу для річних періодів, які починаються 1 січня 2013 року або після цієї дати). Ця зміна вимагає розкриття, яке дозволить користувачам фінансової звітності компанії оцінити вплив чи потенційний вплив угод про взаємозалік, включаючи право на залік.

Зміни МСБО 12 «Відшкодування вартості базових активів» (випущені у грудні 2010 року; застосовується до річних періодів, які починаються з 1 січня 2012 року або після цієї дати). Ця зміна запровадила спростовне припущення, що вартість інвестиційної власності, яка обліковується за справедливою вартістю, відшкодовується за рахунок продажу. Це припущення спростовне у тому випадку, якщо інвестиційна власність утримується та використовується у моделі ведення бізнесу з метою отримання практично всіх економічних вигод, пов'язаних з цією інвестиційною власністю, з плином часу, а не у результаті продажу. На думку керівництва Банку, ці зміни не матимуть суттєвого впливу на його фінансову звітність.

4. Основні принципи облікової політики (продовження)

Зміни МСБО 32 у частині взаємозаліку фінансових активів та фінансових зобов'язань (випушені у грудні 2011 року та вступають в силу для річних періодів, які починаються 1 січня 2014 року або після цієї дати). Ця зміна вводить керівництво із застосування стандарту з метою усунення протиріч, виявлених при застосуванні певних критеріїв взаємозаліку. Це включає роз'яснення значення виразу «у теперішній час має законодавчо встановлене право на залік» і того, що деякі системи із розрахунком на валовій основі можуть вважатись еквівалентними системам із розрахунком на нетто основі.

Наразі керівництво аналізує вплив нових стандартів, змін стандартів та тлумачень на фінансову звітність Банку.

Були випущені інші нові стандарти, у тому числі МСФЗ 10 «Консолідована фінансова звітність», МСФЗ 11 «Угоди про спільну діяльність» та МСФЗ 12 «Розкриття інформації про частки участі в інших компаніях». Ці нові стандарти не матимуть впливу на фінансову звітність Банку.

Інші змінені стандарти та тлумачення, у тому числі зміни МСФЗ 1 «Перше застосування МСФЗ», що стосуються сильної гіперінфляції та усувають посилення на фіксовані дати для деяких обов'язкових та добровільних виключень, зміни МСБО 19 «Виплати працівникам», МСБО 27 «Окрема фінансова звітність», МСБО 28 «Інвестиції в асоційовані компанії та спільні підприємства» та тлумачення IFRIC 20 «Витрати на розкривні роботи при відкритій розробці на етапі видобування» не матимуть впливу на цю фінансову звітність.

5. Суттєві облікові оцінки та судження, що використовувались при застосуванні облікової політики

Банк використовує оцінки та судження, які впливають на суми, що відображені у фінансовій звітності, та на балансову вартість активів та зобов'язань в наступному фінансовому році. Розрахунки та судження регулярно переглядаються й ґрунтуються на досвіді керівництва та інших факторах, включаючи очікування майбутніх подій, що за наявних умов вважаються обґрунтованими. Крім суджень, які передбачають облікові оцінки, керівництво Банку також використовує професійні судження при застосуванні облікової політики. Професійні судження, які найсуттєвіше впливають на суми, що відображаються у фінансовій звітності, та оцінки, результатом яких можуть бути значні коригування балансової вартості активів та зобов'язань протягом наступного фінансового року, включають:

Втрати від знецінення кредитів та дебіторської заборгованості

Банк регулярно перевіряє свої кредитні портфелі на предмет знецінення. При визначенні того, чи потрібно визнати збиток від знецінення у складі прибутку чи збитку за рік, Банк робить судження стосовно того, чи є наявна інформація, яка свідчила б про зменшення очікуваних майбутніх грошових потоків від кредитного портфелю, яке можна визначити, до того, як таке зменшення можна співставити з конкретним активом у цьому портфелі. При розрахунку майбутніх грошових потоків керівництво використовує оцінки на основі минулого досвіду збитків за активами з подібними характеристиками кредитного ризику та об'єктивними ознаками знецінення, подібними до тих, що притаманні портфелю. Методика та припущення, що застосовуються для розрахунку як сум, так і строків майбутніх грошових потоків, регулярно переглядаються, з тим щоб зменшити різницю між розрахунковими та фактично понесеними збитками.

Банк регулярно оцінює активи, які знаходяться у забезпеченні по індивідуально знецінених позиках, з метою оцінки суми ймовірно очікуваних збитків. При цьому на величину майбутнього грошового потоку від реалізації активів впливає як вартість самого активу, так і строки можливої експозиції (реалізації). Одночасне зменшення вартості активів, отриманих Банком у заставу, на 10% та збільшення строку експозиції цих активів на 50% призвело б до збільшення величини очікуваних збитків від індивідуально знецінених кредитів на 33 584 тисячі доларів США (у 2010 році – на 30 917 тисяч доларів США). Збільшення вартості забезпечення по знецінених кредитах на 10% призвело б до зменшення величини очікуваних збитків на 19 995 тисяч доларів США (у 2010 році – 22 309 тисяч доларів США).

Щодо портфелю кредитів юридичним особам, резерв під які розраховується на колективній основі, на величину очікуваних збитків можуть впливати показники ймовірності дефолту позичальника (PD) та коефіцієнт відновлення (Cure Rate, CR), що являє собою статистичну інформацію про відшкодування знецінених кредитів. У разі одночасного збільшення PD на 10% та зменшення CR на 10% сума збитків від знецінення збільшилася би на 1 265 тисяч доларів США (у 2010 році – на 2 620 тисяч доларів США). Одночасне зменшення показника PD на 10% та збільшення CR на 10% призвело б до зменшення суми збитків від знецінення на 1 148 тисяч доларів США (у 2010 році – на 826 тисяч доларів США).

Щодо масового портфелю кредитів роздрібного бізнесу, на величину очікуваних збитків можуть впливати показники ймовірності дефолту позичальника (PD) та коефіцієнт відновлення (повернення з дефолту – Recovery Rate, RR). У разі одночасного збільшення розміру PD на 10% та зменшення RR на 10% сума збитків від знецінення збільшилася би на 6 684 тисячі доларів США (у 2010 році – на 8 093 тисячі доларів США). Одночасне зменшення показника PD на 10% та збільшення RR на 10% призвело б до зменшення суми збитків від знецінення на 11 244 тисячі доларів США (у 2010 році – на 12 812 тисяч доларів США).

5. Суттєві облікові оцінки та судження, що використовувались при застосуванні облікової політики (продовження).

Справедлива вартість власних будівель, які використовує Банк, та інвестиційної власності
Як зазначено у Примітці 4, Банк проводить регулярну переоцінку будівель та інвестиційної власності. Переоцінка проводиться на основі результатів оцінки, яку виконують незалежні оцінювачі. Основою оцінки є метод ринкових аналогів, ціна за квадратний метр яких знаходиться у діапазоні від 698 доларів США до 6 639 доларів США залежно від розташування об’єкту; результати застосування методу ринкових аналогів підтверджуються доходним методом. У ході переоцінки незалежні оцінювачі використовують професійні судження та оцінки для визначення аналогів будівель, що використовуються при застосуванні методу ринкових аналогів, строків експлуатації активів, які переоцінюються, та норм капіталізації, що використовуються при застосуванні доходного методу. Якби ціна за квадратний метр коливалась у діапазоні 5%, справедлива вартість власних будівель, які використовує Банк, була б більше або менше на 6 905 тисяч доларів США, відповідно, і справедлива вартість інвестиційної власності була б більше або менше на 442 тисячі доларів США, відповідно.

Операції з пов’язаними сторонами
У ході звичайної діяльності Банк здійснює операції з пов’язаними сторонами. МСБО 39 вимагає обліковувати фінансові інструменти при первісному визнанні за справедливою вартістю. За сутності активного ринку таких операцій, для того щоб визначити, чи здійснювались такі операції за ринковими або неринковими процентними ставками, використовуються професійні судження. Підставою для таких суджень є ціноутворення щодо подібних операцій з непов’язаними сторонами та аналіз ефективної процентної ставки. Умови операцій з пов’язаними сторонами розкрито у Примітці 32.

6. Грошові кошти та їх еквіваленти

Для цілей складання звіту про рух грошових коштів грошові кошти та їх еквіваленти включають такі статті:

	2011 рік	2010 рік
Грошові кошти в касі та в дорозі	78 964	75 660
Поточний рахунок у Національному банку України (Примітка 7)	233 136	110 934
Поточний рахунок у Національному банку України –обов’язковий резерв (Примітка 7)	(16 645)	-
Поточні рахунки та депозити “овернайт” в інших банках (Примітка 8)	506 982	544 484
Поточні рахунки та депозити “овернайт” в інших банках – нарахований процентний дохід (Примітка 8)	(56)	(8)
Всього грошових коштів та їх еквівалентів	802 381	731 070

Випуск простих акцій Банку в обмін на прості акції ПАТ «Донгорбанк» не потребував використання грошових коштів та їх еквівалентів і був виключений зі звіту про рух грошових коштів.

7. Кошти на рахунках в Національному банку України

	2011 рік	2010 рік
Поточний рахунок у Національному банку України, у тому числі:	233 136	110 934
- частина обов’язкового резерву	16 645	-
Рахунок, використання якого обмежене	26 857	28 015
Рахунок, використання якого обмежене (інший обов’язковий резерв)	3 278	649

Всього коштів на рахунках у Національному банку України	263 271	139 598
--	----------------	----------------

Відповідно до вимог НБУ Банк зобов’язаний утримувати суму обов’язкового резерву, який розраховується як відсоток від певних зобов’язань Банку за попередній період резервування та становить за грудень 2011 року 66 579 тисяч доларів США (у 2010 році – 67 730 тисяч доларів США). Станом на 31 грудня 2011 року залишок коштів у розмірі 70% від суми обов’язкового резерву за попередній місяць (у 2010 році – 100% від суми обов’язкового резерву за попередній місяць) повинен утримуватись на окремому рахунку в НБУ. На цей залишок нараховуються проценти у розмірі 30% від облікової ставки НБУ, що на 31 грудня 2011 року становить 2,325% річних (у 2010 році – у розмірі 30% від облікової ставки НБУ, що становило 2,325% річних). Станом на 31 грудня 2011 року сума процентів, нарахованих на залишок коштів на цьому рахунку, становила 52 тисячі доларів США (у 2010 році – 25 тисяч доларів США). Відповідно до вимог НБУ, українським банкам для покриття обов’язкових резервів дозволяється зараховувати кошти, розміщені на окремому рахунку в НБУ, а також облігації внутрішньої державної позики України для залучення коштів з метою фінансування заходів, пов’язаних з проведенням чемпіонату Європи 2012 року по футболу, у розмірі 50% від їхньої номінальної вартості (у 2010 році – залишок коштів на окремому рахунку в НБУ та облігації ЄВРО 2012 у розмірі 100% від їхньої номінальної вартості). Станом на 31 грудня 2011 року вартість облігацій внутрішньої державної позики України, використаних Банком для покриття обов’язкових резервів, становила 19 800 тисяч доларів США (у 2010 році – 39 740 тисяч доларів США).

Додатково до розміщення коштів на окремому рахунку в НБУ, Банк зобов’язаний щодня забезпечувати наявність залишку на початок дня на поточному рахунку в НБУ у розмірі 25% від суми обов’язкового резерву.

Таким чином, станом на 31 грудня 2011 року кошти у розмірі 95% від суми обов’язкового резерву (у 2010 році – у розмірі 100% від суми обов’язкового резерву) недоступні Банку для щоденного використання та виключаються з суми грошових коштів та їх еквівалентів для цілей формування звіту про рух грошових коштів.

Крім того, починаючи з 2009 року, українські банки зобов’язані підтримувати на окремому рахунку в НБУ суму іншого обов’язкового резерву:

- на знецінення кредитів (визначеного відповідно до вимог НБУ), сформованого по кредитах, виданих в іноземній валюті позичальникам, у яких відсутні джерела валютних надходжень;
- по операціях залучення депозитів, кредитів в іноземній валюті від нерезидента на строк, що не перевищує 183 календарних дні.

8. Кошти в інших банках

	2011 рік	2010 рік
Поточні рахунки та депозити “овернайт” в інших банках		
- у банках країн ОЕСР	472 354	518 277
- в українських банках	27 595	9 944
- в інших країнах	7 033	16 263
Всього поточних рахунків та депозитів «овернайт» в інших банках	506 982	544 484
у т. ч. нарахований процентний дохід	56	8
Строкові депозити в інших банках, у тому числі:		
- в українських банках	31 172	34 836
- у банках країн ОЕСР	22 283	15 573
- в інших країнах	40	-
Договори «зворотного репо»	25 785	25 198
Резерв під знецінення	(904)	(947)
Всього строкових депозитів в інших банках	78 376	74 660
Всього коштів в інших банках	585 358	619 144

Кошти розміщені в українських та закордонних банках. Нижче наведений аналіз строкових депозитів в інших банках за кредитною якістю станом на 31 грудня 2011 року:

	Поточні рахунки та депозити “овернайт” в інших банках	Строкові депозити в інших банках	Договори «зворотного репо»	Всього
<i>Не прострочені і не знецінені</i>				
- з рейтингом від AA- до AA+	101 594	-	-	101 594
- з рейтингом від A- до A+	368 900	22 283	-	391 183
- з рейтингом від BBB- до BBB+	3 694	-	-	3 694
- з рейтингом від BB- до BB+	3 337	-	-	3 337
- з рейтингом від B- до B+	12 568	18 548	-	31 116
- без рейтингу	16 889	11 760	25 785	54 434
Всього не прострочених та не знецінених	506 982	52 591	25 785	585 358
<i>Індивідуально знецінені</i>				
- із затримкою платежу понад 360 днів	-	904	-	904
Всього індивідуально знецінених	-	904	-	904
За вирахуванням резерву під знецінення	-	(904)	-	(904)
Всього коштів в інших банках	506 982	52 591	25 785	585 358

Кредитний рейтинг оснований на рейтингу агентств Fitch, Moody’s, S&P. Контрагенти, які вказані вище у таблиці у рядку «без рейтингу», - це переважно українські банки, які вважаються середніми або малими банками з точки зору суми загальних активів.

8. Кошти в інших банках (продовження)

Нижче наведений аналіз коштів в інших банках за кредитною якістю станом на 31 грудня 2010 року:

	Поточні рахунки та депозити “овернайт” в інших банках	Строкові депозити в інших банках	Договори «зворотного репо»	Всього
<i>Не прострочені і не знецінені</i>				
- з рейтингом від AA- до AA+	55 476	8 355	-	63 831
- з рейтингом від A- до A+	351 773	7 218	-	358 991
- з рейтингом від BBB- до BBB+	3 575	-	-	3 575
- з рейтингом від BB- до BB+	12 474	-	-	12 474
- з рейтингом від B- до B+	10 079	28 859	-	38 938
- з рейтингом від CCC- до CCC+	-	-	3 335	3 335
- без рейтингу	111 107	5 029	21 864	138 000
Всього не прострочених та не знецінених	544 484	49 461	25 199	619 144
<i>Індивідуально знецінені</i>				
- із затримкою платежу понад 360 днів	-	947	-	947
Всього індивідуально знецінених	-	947	-	947
За вирахуванням резерву під знецінення	-	(947)	-	(947)
Всього коштів в інших банках	544 484	49 461	25 199	619 144

Станом на 31 грудня 2011 року справедлива вартість інвестицій, наявних для продажу, отриманих у забезпечення за договорами «зворотного репо», становить 29 196 тисяч доларів США (на 31 грудня 2010 року – 25 385 тисяч доларів США).

Нижче наведений аналіз змін резерву під знецінення коштів в інших банках протягом року:

	2011 рік	2010 рік
	Строкові депозити в інших банках	Строкові депозити в інших банках
Резерв на знецінення на 1 січня	947	1 114
Розформування резерву	-	(167)
Активи, списані протягом року як безнадійні	(39)	-
Вплив зміни обмінного курсу	(4)	-
Резерв на знецінення на 31 грудня	904	947

8. Кошти в інших банках (продовження)

У 2011 році Банк розміщував в українських банках і залучав короткострокові кошти українських банків у різних валютах. Станом на 31 грудня 2011 року Банк розмістив на депозитах в українських банках суму, еквівалентну 569 583 тисячам доларів США, і отримав від тих самих банків суму, еквівалентну 568 549 тисячам доларів США, у різних валютах (у 2010 році – кошти розміщені на суму, еквівалентну 231 480 тисячам доларів США, і отримані на суму, еквівалентну 227 424 тисячам доларів США). Для цілей цієї фінансової звітності зазначені депозити обліковувались як валютні свопи і відображені на нетто-основі в сумі 3 077 тисяч доларів США в складі інших активів та 2 043 тисячі доларів США в складі інших зобов’язань (у 2010 році – 4 343 тисячі доларів США у складі інших активів та 287 тисяч доларів США у складі інших зобов’язань) (Примітки 12, 19 та 21).

Станом на 31 грудня 2011 року строкові депозити, розміщені в банках країн ОЕСР та інших країн, які не є членами ОЕСР, загальною сумою 22 322 тисячі доларів США (у 2010 році – 15 573 тисячі доларів США в банках країн ОЕСР) являють собою гарантійні депозити для забезпечення імпорتنих акредитивів та гарантій, які Банк надав на користь своїх клієнтів.

9. Кредити клієнтам

	2011 рік	2010 рік
Кредити корпоративним клієнтам	1 816 157	1 613 050
Договори «зворотного репо»	260	10 649
За вирахуванням резерву під знецінення	(213 895)	(251 111)
Всього кредитів корпоративним клієнтам	1 602 522	1 372 588
Кредити фізичним особам:		
Іпотечне кредитування	419 010	441 097
Автокредитування	90 786	115 019
Споживчі кредити	91 594	16 655
Інші кредити	4 878	10 497
За вирахуванням резерву під знецінення	(153 036)	(136 851)
Всього кредитів фізичним особам	453 232	446 417
Всього кредитів клієнтам	2 055 754	1 819 005

Загальна сума кредитів клієнтам станом на 31 грудня 2011 року включає кредити з фіксованою процентною ставкою на суму 2 383 640 тисяч доларів США (у 2010 році – 2 152 577 тисяч доларів США) та кредити з плаваючою процентною ставкою на суму 39 045 тисяч доларів США (у 2010 році – 54 390 тисяч доларів США).

9. Кредити клієнтам (продовження)

Зміни резерву під знецінення

Нижче наведений аналіз змін резерву під знецінення кредитного портфелю протягом 2011 року:

	Кредити корпоративним клієнтам	Договори «зворотного репо»	Іпотечне кредитування	Автокредитування	Споживчі кредити	Інші кредити фізичним особам	Всього
Резерв під знецінення кредитного портфелю на 1 січня 2011 року	245 235	5 876	116 808	9 299	7 381	3 363	387 962
Відрахування у резерв під знецінення/ (сторнування резерву) протягом року	228	(5 616)	19 010	4 634	(4 306)	(2 700)	11 250
Кредити, списані протягом року як безнадійні	(28 052)	-	-	(25)	-	(1)	(28 078)
Сторнування резерву по кредитах, права та вимоги за якими передані	(3 176)	-	-	-	-	-	(3 176)
Ефект перерахунку у валюту представлення	(600)	-	(246)	(94)	(48)	(39)	(1 027)
Резерв під знецінення кредитного портфелю на 31 грудня 2011 року	213 635	260	135 572	13 814	3 027	623	366 931

У 2011 році Банк продав юридичній особі кредит корпоративному клієнту за балансовою вартістю кредиту до вирахування резерву під знецінення. У результаті цієї операції резерв під знецінення, визнаний у сумі 3 176 тисяч доларів США до продажу, був сторнований. Частина суми, отриманої від продажу цього кредиту, була визнана у складі дебіторської заборгованості з кінцевою датою погашення у 2015 році. Див. Примітку 12.

9. Кредити клієнтам (продовження)

Нижче поданий аналіз резерву під знецінення кредитного портфелю у розрізі його видів та процента резервування станом на 31 грудня 2011 року:

	Кредити корпора- тивним клієнтам	Договори «зворот- ного репо»	Іпотечне кредиту- вання	Авто- креди- тування	Споживчі кредити	Інші кредити фізичним особам	Всього
Резерв на знецінення кредитів, розрахований на індивідуальній основі	184 081	260	80 880	524	-	-	265 745
Резерв на знецінення кредитів, розрахований на колективній основі	24 320	-	53 147	12 721	1 838	596	92 622
Резерв на знецінення, розрахований на портфельній основі, щодо кредитів без індивідуальних ознак знецінення	5 234	-	1 545	569	1 189	27	8 564
Всього визнано резерву під знецінення	213 635	260	135 572	13 814	3 027	623	366 931
Загальна сума індивідуально знецінених кредитів до вирахування суми резерву на їх знецінення	383 175	260	177 437	931	-	-	561 803
Загальна сума колективно знецінених кредитів до вирахування суми резерву на їх знецінення	48 451	-	107 292	22 952	3 097	617	182 409
Загальна сума кредитів без індивідуальних ознак знецінення до вирахування суми резерву на їх знецінення	1 384 531	-	134 281	66 903	88 497	4 261	1 678 473
Загальна сума кредитів до вирахування суми резерву на їх знецінення	1 816 157	260	419 010	90 786	91 594	4 878	2 422 685
Процент резервування індивідуально знецінених кредитів	48%	100%	46%	56%	-	-	47%
Процент резервування колективно знецінених кредитів	50%	-	50%	55%	59%	97%	51%
Процент резервування кредитів без індивідуальних ознак знецінення	0%	-	1%	1%	1%	1%	1%

9. Кредити клієнтам (продовження)

Нижче наведений аналіз змін резерву під знецінення кредитного портфелю протягом 2010 року:

	Кредити корпора- тивним клієнтам	Договори «зворотного репо»	Іпотечне кредиту- вання	Авто- креди- тування	Споживчі кредити	Інші кредити фізичним особам	Всього
Резерв під знецінення кредитного портфелю на 1 січня 2010 року	268 096	4 832	103 275	9 881	15 467	14 083	415 634
Відрахування у резерв під знецінення/ (сторнування резерву) протягом року	(19 444)	1 045	13 451	(597)	(8 084)	(10 721)	(24 350)
Кредити, списані протягом року як безнадійні	(345)	-	-	-	-	-	(345)
Ефект перерахунку у валюту представлення	(3 072)	(1)	82	15	(2)	1	(2 977)
Резерв під знецінення кредитного портфелю на 31 грудня 2010 року	245 235	5 876	116 808	9 299	7 381	3 363	387 962

9. Кредити клієнтам (продовження)

Нижче поданий аналіз резерву під знецінення кредитного портфелю у розрізі його видів та процента резервування станом на 31 грудня 2010 року:

	Кредити корпора- тивним клієнтам	Договори «зворот- ного репо»	Іпотечне кредиту- вання	Авто- креди- тування	Споживчі кредити	Інші кредити фізич- ним особам	Всього
Резерв на знецінення кредитів, розрахований на індивідуальній основі	215 273	5 876	77 585	983	7 102	2 610	309 429
Резерв на знецінення кредитів, розрахований на колективній основі	19 157	-	37 846	7 891	275	745	65 914
Резерв на знецінення, розрахований на портфельній основі, щодо кредитів без індивідуальних ознак знецінення	10 805	-	1 377	425	4	8	12 619
Всього визнано резерву під знецінення	245 235	5 876	116 808	9 299	7 381	3 363	387 962
Загальна сума індивідуально знецінених кредитів до вирахування суми резерву на їх знецінення	405 106	6 099	171 962	4 132	14 242	4 124	605 665
Загальна сума колективно знецінених кредитів до вирахування суми резерву на їх знецінення	39 837	-	98 299	28 082	285	877	167 380
Загальна сума кредитів без індивідуальних ознак знецінення до вирахування суми резерву на їх знецінення	1 168 107	4 550	170 836	82 805	2 128	5 496	1 433 922
Загальна сума кредитів до вирахування суми резерву на їх знецінення	1 613 050	10 649	441 097	115 019	16 655	10 497	2 206 967
Процент резервування індивідуально знецінених кредитів	53%	96%	45%	24%	50%	63%	51%
Процент резервування колективно знецінених кредитів	48%	-	39%	28%	96%	85%	39%
Процент резервування кредитів без індивідуальних ознак знецінення	1%	0%	1%	1%	0%	0%	1%

9. Кредити клієнтам (продовження)

Забезпечення та інші засоби підвищення кредитного рейтингу

Сума та види забезпечення, що вимагається Банком, залежать від оцінки кредитного ризику контрагента. Запроваджені процедури щодо прийнятності різних видів застави та параметрів оцінки.

Нижче зазначені основні види отриманого забезпечення:

- за операціями кредитування цінними паперами та договорами «зворотного репо» – грошові кошти або цінні папери;
- за операціями кредитування корпоративних клієнтів – об’єкти нерухомого майна, товарно-матеріальні запаси, дебіторська заборгованість за основною діяльністю та майнові права на депозити;
- за операціями кредитування фізичних осіб – майнові права на рухоме і нерухоме майно, майнові права на депозити.

Банк також отримує гарантії від материнських компаній за кредитами, що надаються їх дочірнім підприємствам.

Керівництво здійснює моніторингринкової вартостізабезпечення, вимагає додатковогозабезпечення згідно з базовими угодами, а також здійснює моніторинг ринкової вартості забезпечення при перевірці достатності резерву на знецінення кредитів.

Станом на 31 грудня 2011 року кредити, забезпечені розміщеними у Банку депозитами клієнтів, становили 49 021 тисячу доларів США (у 2010 році – 40 572 тисячі доларів США) (Примітка 15).

9. Кредити клієнтам (продовження)

Кредитна якість портфелю

Управління кредитною якістю кредитів здійснюється шляхом використання Банком системи внутрішніх кредитних рейтингів позичальників. Політика Банку передбачає ведення точних та уніфікованих кредитних рейтингів щодо всього кредитного портфелю. Це забезпечує цілеспрямоване управління відповідними ризиками та порівняння кредитних ризиків за всіма напрямками діяльності, географічними регіонами та продуктами. Система рейтингів ґрунтується на різних видах фінансового аналізу, та в поєднанні з обробленою ринковою інформацією вони являють собою основу для оцінки ризику контрагента. Всі внутрішні рейтинги ризиків формуються спеціально для різних категорій і створюються згідно з рейтинговою політикою Банку. Відповідні рейтинги ризиків регулярно аналізуються та оновлюються.

Нижче наведений опис внутрішніх кредитних рейтингів, які використовує Банк для корпоративних позичальників.

Високий рейтинг присвоюється організаціям зі зростаючим обсягом операційної діяльності, стабільним фінансовим станом (достатній акціонерний капітал, низька залежність від зовнішніх джерел фінансування) та високоефективною моделлю ведення бізнесу. Організації з високим кредитним рейтингом – це лідери ринку або компанії, які мають стабільний стан на ринку. Управлінська та організаційна структура – сильна. Ризик погіршення кредитної якості позичальника – мінімальний, кредитна історія – відмінна.

Стандартний рейтинг присвоюється організаціям зі стабільними обсягами операційної діяльності та ефективністю бізнесу на середньогалузевому рівні чи вище. Залежність від зовнішніх джерел фінансування не є критичною. Організації зі стандартним рейтингом мають стабільний ринковий стан на регіональному та національному рівнях. Управлінська та організаційна структура – належної якості. Ризик дефолту – незначний. Кредитна історія – позитивна з несуттєвими технічними затримками при погашенні позикових коштів.

Рейтинг нижче стандартного присвоюється організаціям із нестабільними обсягами операційної діяльності або такими, що скорочуються, низькою ефективністю бізнесу та високою залежністю від зовнішніх джерел фінансування. Ринковий стан – нестабільний, можливе скорочення чи втрата частки ринку. Ризик дефолту слід розглядати у випадку зменшення наявних грошових потоків від операційної діяльності. Кредитна історія характеризується значними затримками при погашенні позикових коштів.

Нижче наведений опис внутрішніх кредитних рейтингів, які використовує Банк для фізичних осіб.

Високий рейтинг присвоюється позичальникам із досить стійким фінансовим станом. Показники кредитоспроможності та платоспроможності значною мірою перевищують рівень, достатній для обслуговування кредиту. Ризик погіршення кредитоспроможності позичальника з високим рейтингом – мінімальний.

Стандартний рейтинг присвоюється позичальникам зі стабільним фінансовим станом. Показники кредитоспроможності та платоспроможності відповідають рівню, достатньому для обслуговування кредиту. Ризик погіршення кредитоспроможності позичальника незначний.

Рейтинг нижче стандартного присвоюється позичальникам із нестабільним фінансовим станом чи таким, що погіршується. Показники кредитоспроможності та платоспроможності досягли граничного рівня. Ризик дефолту зростає у зв’язку з негативним впливом зовнішніх факторів на грошові потоки, наявні для погашення кредиту.

9. Кредити клієнтам (продовження)

Нижче наведений аналіз кредитів за кредитною якістю станом на 31 грудня 2011 року:

	Кредити корпора- тивним клієнтам	Договори «зворот- ного репо»	Іпотечне кредиту- вання	Авто- кредиту- вання	Споживчі кредити	Інші кредити фізичним особам	Всього
<i>Не прострочені і не знецінені</i>							
високий рейтинг	508 027	-	84 073	42 440	15 551	1 917	652 008
стандартний рейтинг	547 214	-	32 119	19 094	68 593	2 186	669 206
рейтинг нижче стандартного	312 919	-	7 765	1 114	10	18	321 826
Всього не прострочених та не знецінених	1 368 160	-	123 957	62 648	84 154	4 121	1 643 040
<i>Прострочені, але не знецінені</i>							
- із затримкою платежу менше 30 днів	10 725	-	7 541	2 807	4 323	102	25 498
- із затримкою платежу від 30 до 90 днів	3 543	-	2 783	1 448	20	38	7 832
- із затримкою платежу від 91 до 180 днів	1 982	-	-	-	-	-	1 982
- із затримкою платежу понад 360 днів	121	-	-	-	-	-	121
Всього прострочених, але не знецінених	16 371	-	10 324	4 255	4 343	140	35 433
<i>Знецінені на індивідуальній чи колективній основі</i>							
- із затримкою платежу менше 30 днів	194 506	-	74 849	117	-	-	269 472
- із затримкою платежу від 30 до 90 днів	6 580	-	3 306	8	1 567	-	11 461
- із затримкою платежу від 91 до 180 днів	22 185	-	6 816	860	815	32	30 708
- із затримкою платежу від 181 до 360 днів	18 851	-	17 559	2 035	172	9	38 626
- із затримкою платежу понад 360 днів	189 504	260	182 199	20 863	543	576	393 945
Знецінені на індивідуальній чи колективній основі	431 626	260	284 729	23 883	3 097	617	744 212
За вирахуванням резерву під знецінення	(213 635)	(260)	(135 572)	(13 814)	(3 027)	(623)	(366 931)
Всього кредитів клієнтам	1 602 522	-	283 438	76 972	88 567	4 255	2 055 754

9. Кредити клієнтам (продовження)

Нижче наведений аналіз кредитів за кредитною якістю станом на 31 грудня 2010 року:

	Кредити корпора- тивним клієнтам	Договори «зворот- ного репо»	Іпотечне кредиту- вання	Авто- кредиту- вання	Споживчі кредити	Інші кредити фізичним особам	Всього
Не прострочені і не знецінені							
високий рейтинг	209 199	-	99 091	52 551	1 687	2 620	365 148
стандартний рейтинг	306 734	-	49 220	28 155	430	1 936	386 475
рейтинг нижче стандартного	596 384	4 550	19 802	1 729	11	926	623 402
Всього не прострочених та не знецінених	1 112 317	4 550	168 113	82 435	2 128	5 482	1 375 025
Прострочені, але не знецінені							
- із затримкою платежу менше 30 днів	53 757	-	1 334	370	-	14	55 475
- із затримкою платежу від 30 до 90 днів	2 033	-	768	-	-	-	2 801
- із затримкою платежу від 91 до 180 днів	-	-	621	-	-	-	621
Всього прострочених, але не знецінених	55 790	-	2 723	370	-	14	58 897
Знецінені на індивідуальній чи колективній основі							
- із затримкою платежу менше 30 днів	150 416	-	78 947	5 144	14 251	115	248 873
- із затримкою платежу від 30 до 90 днів	10 653	-	5 975	2 807	2	54	19 491
- із затримкою платежу від 91 до 180 днів	20 231	604	5 977	1 915	2	11	28 740
- із затримкою платежу від 181 до 360 днів	38 044	-	18 755	4 301	14	648	61 762
- із затримкою платежу понад 360 днів	225 599	5 495	160 607	18 047	258	4 173	414 179
Знецінені на індивідуальній чи колективній основі	444 943	6 099	270 261	32 214	14 527	5 001	773 045
За вирахуванням резерву під знецінення	(245 235)	(5 876)	(116 808)	(9 299)	(7 381)	(3 363)	(387 962)
Всього кредитів клієнтам	1 367 815	4 773	324 289	105 720	9 274	7 134	1 819 005

9. Кредити клієнтам (продовження)

Концентрація кредитів клієнтам

Станом на 31 грудня 2011 року сукупна сума кредитів у розмірі 653 533 тисячі доларів США, виданих 20 найбільшим позичальникам Банку, становила 27% кредитного портфелю до вирахування резервів (у 2010 році – сукупна сума кредитів у розмірі 525 483 тисячі доларів США, виданих 20 найбільшим позичальникам Банку, становила 24% кредитного портфелю до вирахування резервів).

Нижче представлений кредитний портфель Банку за секторами економіки:

	2011 рік	2010 рік
Фізичні особи	606 268	583 268
Торгівля та агентські послуги	506 680	588 607
Будівництво та нерухомість	366 186	207 381
Харчова промисловість та сільське господарство	338 575	249 095
Металургія	131 310	160 780
Транспорт, послуги зв’язку та інфраструктура	104 148	114 812
Машинобудування	100 194	96 835
Переробка деревини	66 561	28 193
Небанківські фінансові установи	58 881	49 889
Гірничо-видобувна галузь	46 765	18 495
Хімічна галузь	20 798	68 985
Інше	76 319	40 627
Всього кредитів клієнтам (загальна сума)	2 422 685	2 206 967

Банк проводить операції кредитування в Україні. Здатність позичальників погасити заборгованість за кредитами залежить від ряду факторів, у тому числі від загального фінансового стану позичальника та стану української економіки.

Станом на 31 грудня 2011 року до складу кредитів клієнтам включені кредити балансовою вартістю 115 554 тисячі доларів США (у 2010 році – 255 495 тисяч доларів США), які були надані в забезпечення по кредитах, отриманих від НБУ (Примітка 13).

Станом на 31 грудня 2011 року до складу кредитів клієнтам включені кредити балансовою вартістю 8 552 тисячі доларів США (у 2010 році – 7 833 тисячі доларів США), які були надані в забезпечення заборгованості перед іншими банками (Примітка 14).

Фінансовий ефект забезпечення представлений шляхом розкриття вартості забезпечення окремо для:

- фінансових активів, заставне забезпечення та інші інструменти підвищення кредитної якості яких дорівнюють балансовій вартості активу чи перевищують її («активи з надлишковим заставним забезпеченням»);
- фінансових активів, заставне забезпечення та інші інструменти підвищення кредитної якості яких менше балансової вартості активу («активи з недостатнім заставним забезпеченням»).

9. Кредити клієнтам (продовження)

Ефект забезпечення станом на 31 грудня 2011 року:

	Активи з надлишковим заставним забезпеченням		Активи з недостатнім заставним забезпеченням	
	Балансова вартість активів за вирахуванням резерву	Справедлива вартість застави	Балансова вартість активів за вирахуванням резерву	Справедлива вартість застави
Кредити корпоративним клієнтам	1 281 774	2 561 489	320 748	211 421
Договори «зворотного репо»	-	-	-	-
Іпотечне кредитування	173 829	284 214	109 609	96 479
Автокредитування	36 519	67 226	40 453	26 723
Споживчі кредити	22	45	88 545	-
Інші кредити (овердрафти)	-	-	4 255	-

Ефект забезпечення станом на 31 грудня 2010 року:

	Активи з надлишковим заставним забезпеченням		Активи з недостатнім заставним забезпеченням	
	Балансова вартість активів за вирахуванням резерву	Справедлива вартість застави	Балансова вартість активів за вирахуванням резерву	Справедлива вартість застави
Кредити корпоративним клієнтам	1 108 375	2 324 333	259 440	170 042
Договори «зворотного репо»	4 773	5 070	-	-
Іпотечне кредитування	170 649	269 132	153 640	93 085
Автокредитування	23 984	37 493	81 736	53 848
Споживчі кредити	7 222	9 067	2 052	-
Інші кредити (овердрафти)	1 963	3 918	5 171	725

10. Інвестиційні цінні папери, наявні для продажу

	2011 рік	2010 рік
Державні боргові цінні папери	259 343	351 322
Депозитні сертифікати НБУ	250 087	12 576
Корпоративні облігації	12 596	17 447
Всього боргових цінних паперів	522 026	381 345
Акції	883	885
Всього інвестиційних цінних паперів, наявних для продажу	522 909	382 230

Нижче наведений аналіз боргових цінних паперів за кредитною якістю станом на 31 грудня 2011 року:

	Державні боргові цінні папери	Депозитні сертифікати НБУ	Корпоративні облігації	Всього
Не прострочені і не знецінені				
– з рейтингом від В- до В+	259 343	250 087	-	509 430
– без рейтингу	-	-	12 374	12 374
Всього не прострочених та не знецінених	259 343	250 087	12 374	521 804
Індивідуально знецінені				
- із затримкою платежу понад 360 днів	-	-	222	222
Всього індивідуально знецінених цінних паперів	-	-	222	222
Всього боргових цінних паперів	259 343	250 087	12 596	522 026

10. Інвестиційні цінні папери, наявні для продажу (продовження)

Нижче наведений аналіз боргових цінних паперів за кредитною якістю станом на 31 грудня 2010 року:

	Державні боргові цінні папери	Депозитні сертифікати НБУ	Корпора- тивні облігації	Всього
Не прострочені і не знецінені				
– з рейтингом від B- до B+	351 322	12 576	-	363 898
– без рейтингу	-	-	8 074	8 074
Всього не прострочених та не знецінених	351 322	12 576	8 074	371 972
Індивідуально знецінені				
- із затримкою платежу менше 30 днів	-	-	9 373	9 373
Всього індивідуально знецінених цінних паперів	-	-	9 373	9 373
Всього боргових цінних паперів	351 322	12 576	17 447	381 345

Кредитні рейтинги державних боргових цінних паперів та депозитних сертифікатів НБУ ґрунтуються на суверенному рейтингу України, а кредитний рейтинг корпоративних облігацій – на рейтингу міжнародних рейтингових агентств Fitch, Moody’s, S&P.

Основним фактором, який Банк враховує при розгляді питання про знецінення боргових цінних паперів, є їхній прострочений статус. На підставі цього фактору Банком вище наведений аналіз за строками прострочення платежу по боргових цінних паперах, які в індивідуальному порядку визначені як знецінені.

Станом на 31 грудня 2011 року державні боргові цінні папери включають облігації внутрішньої державної позики з кінцевими строками погашення з 7 березня 2012 року по 25 серпня 2015 року та ефективною процентною ставкою від 8% до 14% річних.

На 31 грудня 2011 року депозитні сертифікати НБУ включають депозитні сертифікати з датою погашення 4 січня 2012 року та ефективною процентною ставкою 3% річних.

На 31 грудня 2011 року корпоративні облігації включають облігації підприємств з кінцевими строками погашення з 9 березня 2012 року по 9 лютого 2015 року, а також прострочені, та ефективною процентною ставкою від 5% до 13% річних.

У 2011 році Банк визнав знецінення боргових цінних паперів у сумі 2 379 тисяч доларів США (у 2010 році – відновив раніше визнане знецінення у сумі 10 188 тисяч доларів США).

11. Основні засоби, інвестиційна власність та нематеріальні активи

	Будівлі	Удоскона-лення орендова-ного майна	Комп’ю-тери та інше обладнання	Капітало-вкладення в основні засоби	Всього основних засобів	Немате-ріальні активи	Всього
Первісна або переоцінена вартість на 1 січня 2010 року	152 131	4 391	41 536	3 474	201 532	8 090	209 622
Накопичена амортизація	(20 542)	(2 299)	(25 006)	-	(47 847)	(4 931)	(52 778)
Балансова вартість на 1 січня 2010 року	131 589	2 092	16 530	3 474	153 685	3 159	156 844
Надходження	10	10	4 915	661	5 596	4 074	9 670
Вибуття/ списання	(4)	(30)	(19)	(6)	(59)	-	(59)
Переведення в іншу категорію	637	153	-	(790)	-	-	-
Переведення в інвестиційну власність	(2 398)	-	-	(119)	(2 517)	-	(2 517)
Переведення з інвестиційної власності	1 433	-	-	-	1 433	-	1 433
Переоцінка	1 993	-	-	-	1 993	-	1 993
Збиток від знецінення	(371)	-	-	-	(371)	-	(371)
Відновлення раніше визнаного знецінення через прибуток та збиток	453	-	-	-	453	-	453
Амортизаційні відрахування	(3 423)	(694)	(6 119)	-	(10 236)	(1 607)	(11 843)
Ефект перерахунку у валюту представлення	525	(35)	(95)	159	554	(466)	88
Балансова вартість на 31 грудня 2010 року	130 444	1 496	15 212	3 379	150 531	5 160	155 691
Первісна або переоцінена вартість на 31 грудня 2010 року	153 956	4 491	45 799	3 379	207 625	11 625	219 250
Накопичена амортизація	(23 512)	(2 995)	(30 587)	-	(57 094)	(6 465)	(63 559)
Балансова вартість на 31 грудня 2010 року	130 444	1 496	15 212	3 379	150 531	5 160	155 691
Надходження	223	206	9 098	2 243	11 770	4 144	15 914
Вибуття/ списання	(61)	(120)	(352)	(14)	(547)	(290)	(837)
Переведення в іншу категорію	4 037	3	-	(4 040)	-	-	-
Переведення в інвестиційну власність	(1 944)	-	-	-	(1 944)	-	(1 944)
Переведення з інвестиційної власності	4 204	-	-	-	4 204	-	4 204
Переоцінка	5 064	-	-	-	5 064	-	5 064
Збиток від знецінення	(1 345)	-	-	-	(1 345)	-	(1 345)
Відновлення раніше визнаного знецінення через прибуток та збиток	988	-	-	-	988	-	988
Амортизаційні відрахування	(3 053)	(672)	(5 930)	-	(9 655)	(1 530)	(11 185)
Ефект перерахунку у валюту представлення	(465)	(7)	(52)	(8)	(532)	(19)	(551)
Балансова вартість на 31 грудня 2011 року	138 092	906	17 976	1 560	158 534	7 465	165 999
Первісна або переоцінена вартість на 31 грудня 2011 року	167 083	3 901	52 053	1 560	224 597	14 306	238 903
Накопичена амортизація	(28 991)	(2 995)	(34 077)	-	(66 063)	(6 841)	(72 904)
Балансова вартість на 31 грудня 2011 року	138 092	906	17 976	1 560	158 534	7 465	165 999

11. Основні засоби, інвестиційна власність та нематеріальні активи (продовження)

Станом на 31 грудня 2011 року власні будівлі, меблі, обладнання та банкомати Банку залишковою вартістю 104 634 тисячі доларів США (у 2010 році – 106 692 тисячі доларів США) були застраховані від ризиків стихійних лих, пограбування, пожежі та незаконних дій третіх осіб.

Станом на 31 грудня 2011 року будівлі Банку балансовою вартістю 94 838 тисяч доларів США (у 2010 році – 88 013 тисяч доларів США) та інвестиційна власність балансовою вартістю 2 372 тисячі доларів США (у 2010 році – 2 982 тисячі доларів США) були надані в забезпечення під кредити від НБУ (Примітка 13).

Станом на 31 грудня 2011 року балансова вартість приміщень становила б 59 522 тисячі доларів США (у 2010 році – 55 413 тисяч доларів США), якби ці активи оцінювались за первісною вартістю. Далі наведене вивірення цієї суми з балансовою вартістю будівель:

	31 грудня 2011 р.	31 грудня 2010 р.
Будівлі за переоціненою вартістю у звіті про фінансовий стан	138 092	130 444
Резерв переоцінки, представлений у капіталі, за вирахуванням податку	(77 258)	(57 318)
Відстрочений податок при переоцінці будівель	(1 312)	(17 713)
Будівлі за первісною вартістю за вирахуванням накопиченої амортизації та знецінення	59 522	55 413

Будівлі та інвестиційна власність Банку були переоцінені станом на 1 грудня 2011 року для цілей підготовки цієї фінансової звітності. Оцінка була проведена незалежним оцінювачем. Оцінка проводилась із застосуванням методу ринкових аналогів, підтвердженого результатами доходного методу. Аналіз чутливості справедливої вартості будівель до змін основних припущень, використаних при оцінці, представлений у Примітці 5.

Далі показані зміни у сумі інвестиційної власності:

	2011 рік	2010 рік
Справедлива вартість інвестиційної власності на 1 січня	9 816	10 997
Надходження	-	41
Переведення в категорію будівель, які займає власник	(4 204)	(1 433)
Переведення з категорії будівель, які займає власник	1 944	2 517
Прибутки/(збитки) від переоцінки за справедливою вартістю	1 336	(2 344)
Вплив перерахунку у валюту подання	(47)	38
Справедлива вартість інвестиційної власності на 31 грудня	8 845	9 816

Орендний дохід, отриманий від інвестиційної власності за 2011 фінансовий рік, становив 883 тисячі доларів США (у 2010 році – 780 тисяч доларів США) (Примітка 26). Операційні витрати та витрати на утримання інвестиційної власності за 2011 фінансовий рік становили 321 тисячу доларів США (у 2010 році – 280 тисяч доларів США).

Прибуток мінус збитки від зміни справедливої вартості інвестиційної власності у сумі 1 336 тисяч доларів США (у 2010 році – збитки мінус прибуток у сумі 2 344 тисячі доларів США) були визнані у звіті про фінансові результати.

12. Інші активи

	2011 рік	2010 рік
Фінансові активи		
Кошти у розрахунках банківськими картками	4 565	2 821
Похідні фінансові активи (Примітки 8, 21)	4 255	4 366
Дебіторська заборгованість за операціями продажу прав вимоги за кредитами	2 912	-
Дебіторська заборгованість за операціями з цінними паперами	1 102	2 532
Інші фінансові активи	1 180	1 027
Резерв під знецінення	(1 268)	(2 752)
Всього фінансових активів	12 746	7 994
Нефінансові активи		
Передоплата за основні засоби та нематеріальні активи	3 899	6 891
Банківські метали	4 656	3 421
Дебіторська заборгованість за придбані банківські метали	2 891	849
Заставне майно, що перейшло у власність Банку		
– нерухоме майно, прийняте у погашення кредитів	7 827	1 251
– інше майно, прийняте у погашення кредитів	249	249
Інше	5 083	1 928
Резерв під знецінення	(99)	(4 650)
Всього нефінансових активів	24 506	9 939
Всього інших активів	37 252	17 933

Заставне майно, що перейшло у власність Банку, - це активи, отримані Банком при врегулюванні прострочених кредитів. Банк планує продати ці активи у найближчому майбутньому. Ці активи не відповідають визначенню необоротних активів, що утримуються для продажу, та класифіковані як запаси відповідно до МСБО 2 «Запаси». Первісне визнання активів було здійснено за справедливою вартістю на момент придбання.

У сумі резерву на знецінення інших фінансових активів за рік відбулися такі зміни:

	2011 рік	2010 рік
Резерв під знецінення на 1 січня	2 752	1 384
(Зменшення знецінення)/збиток від знецінення за рік	(1 469)	1 372
Активи, списані протягом року як безнадійні	(9)	-
Ефект перерахунку у валюту представлення	(6)	(4)
Резерв під знецінення на 31 грудня	1 268	2 752

У сумі резерву на знецінення інших нефінансових активів за рік відбулися такі зміни:

	2011 рік	2010 рік
Резерв під знецінення на 1 січня	4 650	148
(Відновлення знецінення)/збиток від знецінення за рік	(4 496)	4 681
Активи, списані протягом року як безнадійні	-	(136)
Ефект перерахунку у валюту представлення	(55)	(43)
Резерв під знецінення на 31 грудня	99	4 650

13. Заборгованість перед Національним банком України

Станом на 31 грудня 2011 року Банк мав заборгованість перед Національним банком України за двома кредитами.

10 грудня 2008 року Банк отримав кредит рефінансування у сумі 520 000 тисяч гривень (69 986 тисяч доларів США за обмінним курсом гривні до долара США на дату отримання кредиту). Процентна ставка за кредитом – 18,5% річних, строк повернення кредиту – грудень 2009 року. У грудні 2009 року цей кредит було подовжено до грудня 2012 року зі зміною процентної ставки до офіційної облікової ставки НБУ + 2% річних, тобто 9,75% річних станом на звітну дату. Станом на 31 грудня 2011 року кредит був повністю погашений (балансова вартість на 31 грудня 2010 року – 20 405 тисяч доларів США).

У січні 2009 року Банк отримав від НБУ кредит для підтримки ліквідності в розмірі 500 000 тисяч гривень (64 935 тисяч доларів США за обмінним курсом гривні до долара США на дату отримання кредиту). Процентна ставка за кредитом – 18,5% річних, строк повернення кредиту – грудень 2009 року. У грудні 2009 року цей кредит було подовжено до грудня 2012 року зі зміною процентної ставки до офіційної облікової ставки НБУ + 2% річних, тобто 9,75% річних станом на звітну дату. Станом на 31 грудня 2011 року балансова вартість цього кредиту становила 43 805 тисяч доларів США (у 2010 році – 50 241 тисяча доларів США).

У березні 2009 року Банк отримав від НБУ додатковий кредит для підтримки ліквідності в розмірі 1 336 900 тисяч гривень (171 306 тисяч доларів США за обмінним курсом гривні до долара США на дату отримання кредиту). Процентна ставка за кредитом – 16,5% річних, строк повернення кредиту – березень 2010 року. У грудні 2009 року цей кредит було подовжено до квітня 2013 року зі зміною процентної ставки до офіційної облікової ставки НБУ + 2% річних, тобто 9,75% річних станом на звітну дату. Станом на 31 грудня 2011 року балансова вартість цього кредиту становила 83 377 тисяч доларів США (у 2010 році – 103 768 тисяч доларів США).

Вказані зміни, внесені до кредитних договорів в грудні 2009 року, значно змінили умови кредитування, що призвело до списання первісних фінансових інструментів з одночасним визнанням нових фінансових інструментів.

Ці кредити забезпечені кредитами клієнтам Банку балансовою вартістю 115 554 тисячі доларів США (Примітка 9) та будівлями і інвестиційною власністю Банку справедливою вартістю 94 838 тисяч доларів США та 2 372 тисячі доларів США, відповідно (Примітка 11) (у 2010 році – кредит був забезпечений кредитами балансовою вартістю 255 495 тисяч доларів США та будівлями і інвестиційною власністю Банку справедливою вартістю 88 013 тисяч доларів США та 2 982 тисячі доларів США, відповідно).

14. Заборгованість перед іншими банками

	2011 рік	2010 рік
<i>Поточні рахунки інших банків</i>		
- Україна	25 190	32 151
- Країни, що не входять до ОЕСР	51	38
Всього поточних рахунків інших банків	25 241	32 189
<i>Строкові депозити інших банків</i>		
- Україна	39 987	40 117
Всього строкових депозитів інших банків	39 987	40 117
<i>Договори «репо» з іншими банками</i>		
- Україна	-	623
Всього заборгованості перед іншими банками	65 228	72 929

Станом на 31 грудня 2011 року до складу строкових депозитів інших банків включені 66 тисяч доларів США (у 2010 році – 66 тисяч доларів США), які являють собою забезпечення зобов’язань за імпортними акредитивами та гарантіями (Примітка 31).

Як описано у Примітці 9, довгострокові розміщення коштів інших банків у сумі 8 546 тисяч доларів США (у 2010 році – 7 853 тисячі доларів США) були забезпечені кредитами та авансами клієнтів у сумі 8 552 тисячі доларів США (у 2010 році – 7 833 тисячі доларів США).

15. Кошти клієнтів

	2011 рік	2010 рік
Юридичні особи		
- Поточні рахунки	1 144 345	710 943
- Строкові депозити	303 034	237 642
Фізичні особи		
- Поточні рахунки	193 555	157 088
- Строкові депозити	890 316	834 213
Всього коштів клієнтів	2 531 250	1 939 886

Станом на 31 грудня 2011 року розміщені в Банку депозити 10 найбільших клієнтів у сумі 843 200 тисяч доларів США становили 33% коштів клієнтів (у 2010 році – розміщені в Банку депозити 10 найбільших клієнтів у сумі 416 804 тисячі доларів США становили 21% коштів клієнтів).

15. Кошти клієнтів (продовження)

Станом на 31 грудня 2011 року до складу коштів клієнтів входять депозити у сумі 49 021 тисяча доларів США (у 2010 році – 40 572 тисячі доларів США), які являють собою забезпечення кредитів клієнтам у сумі 80 391 тисяча доларів США (у 2010 році – 55 477 тисяч доларів США) (Примітка 9) та зобов’язань з надання кредитів у сумі 3 242 тисячі доларів США (у 2010 році – 1 260 тисяч доларів США). Крім того, 20 979 тисяч доларів США (у 2010 році – 8 757 тисяч доларів США) утримуються в якості забезпечення зобов’язань за імпортними акредитивами, гарантіями та авалюванням векселів (Примітка 31).

Відповідно до законодавства України Банк зобов’язаний повертати строкові депозити фізичним особам на вимогу вкладника. Якщо строковий депозит повертається на вимогу вкладника до настання строку погашення, проценти виплачуються за ставкою, передбаченою для депозитів до запитання, якщо у договорі не зазначена інша процентна ставка.

Розподіл коштів клієнтів за галузями економіки наведено далі:

	2011 рік	2010 рік
Фізичні особи	1 083 871	991 301
Небанківські фінансові установи	592 728	161 577
Торгівля та агентські послуги	278 535	137 311
Металургія	154 074	61 583
Транспорт та інфраструктура	123 758	102 159
Машинобудування	112 712	66 988
Будівництво та нерухомість	52 987	33 640
Гірничо-видобувна галузь та енергетика	39 975	276 554
Хімічна галузь	19 869	14 643
Харчова промисловість та сільське господарство	12 787	10 224
Переробка деревини	3 869	1 867
Інше	56 085	82 039
Всього коштів клієнтів	2 531 250	1 939 886

16. Випущені єврооблігації

У лютому і травні 2007 року Банк отримав кредит у сумі 275 000 тисяч доларів США від Standard Bank Plc. Цей кредит з первісним строком погашення у лютому 2010 року був профінансований за рахунок випуску облігацій участі у кредиті («єврооблігацій») з процентною ставкою 9,75% річних, емітованих Standard Bank Plc без права регресу з єдиною метою фінансування кредиту Банку.

У грудні 2009 року в результаті реструктуризації позикових коштів Банку кредит був замінений кредитом з процентною ставкою 11% річних та остаточним строком погашення у грудні 2014 року. У листопаді 2010 року були підписані зміни до договору з урахуванням майбутнього об’єднання двох банків (Примітка 1). Зміна умов договору не призвела до припинення визнання зобов’язань, оскільки різниця між поточною вартістю майбутніх грошових потоків, дисконтованих із використанням початкової ефективної процентної ставки, та балансовою вартістю позикових коштів на дату підписання змін становила 0,34%. У 2010 році Банк погасив частину кредиту в сумі 22 512 тисяч доларів США (включаючи 4 936 тисяч доларів США відповідно до змінених умов кредиту). Станом на 31 грудня 2011 року балансова вартість цього кредиту становила 245 230 тисяч доларів США (у 2010 році – 243 804 тисячі доларів США).

17. Випущені облігації

У квітні 2008 року Банк випустив облігації серії В у гривнях загальною номінальною вартістю 300 000 тисяч гривень (61 870 тисяч доларів США за обмінним курсом на дату випуску). Процентна ставка за цими облігаціями спочатку була встановлена на рівні 13,5% річних та переглянута у 2010 році до 17% річних.

У 2009 році Банк достроково погасив облігації серії В номінальною вартістю 284 566 тисяч гривень (36 938 тисяч доларів США за обмінним курсом на дату погашення), у 2010 році – загальною номінальною вартістю 1 915 тисяч гривень (242 тисячі доларів США за обмінним курсом на дату погашення).

Спостережною радою Банку у 2011 році прийняте рішення про подовження строків обігу та погашення облігацій серії В та встановлені нові дати викупу та погашення. Строк обігу встановлено до 4 квітня 2014 року включно. Процентну ставку за вказаними облігаціями встановлено з квітня 2011 року на рік на рівні 13,75%, на подальші процентні періоди ставку буде встановлено залежно від ринкової кон’юнктури, але не менше 3% річних.

	2011 рік		2010 рік	
	Номінальна вартість	Балансова вартість	Номінальна вартість	Балансова вартість
Облігації серії В в обігу	13	14	13	14
Всього облігацій в обігу	13	14	13	14

18. Інші позикові кошти

	2011 рік	2010 рік
HSBC Bank Plc	29 081	130 446
Landesbank Berlin AG	10 021	14 685
Deutsche Bank	5 726	8 241
Інші кредити	3 492	5 377
Всього інших позикових коштів	48 320	158 749

22 грудня 2009 року Банк підписав з рядом кредиторів договір про реструктуризацію заборгованості Банку балансовою вартістю 242 468 тисяч доларів США. Договір набув чинності 4 лютого 2010 року. За умовами договору заборгованість Банку перед Standard Bank London Limited у сумі 149 000 тисяч доларів США, VTB Bank Europe Plc у сумі 50 000 тисяч доларів США, HSBC Bank Plc у сумі 20 000 тисяч доларів США та Black Sea Trade and Development Bank у сумі 18 000 тисяч доларів США була об’єднана в один кредит з процентною ставкою LIBOR+2,5% річних. Провідним банком за цим кредитом є HSBC Bank Plc.

У 2010 році умови кредиту були переглянуті з урахуванням майбутнього об’єднання двох Банків (Примітка 1). Зміна умов кредиту не призвела до припинення визнання позикових коштів, оскільки різниця між поточною вартістю майбутніх грошових потоків, дисконтованих з використанням початкової ефективної процентної ставки, та балансовою вартістю позикових коштів на дату підписання змін склала 6,72%. Станом на 31 грудня 2011 року балансова вартість цього кредиту становила 29 081 тисячу доларів США (у 2010 році – 130 446 тисяч доларів США). Процентна ставка за кредитом становить LIBOR + 3,25% річних, а строк погашення – вересень 2012 року.

Кредити від Landesbank Berlin AG деноміновані в євро та видані під середньозважену процентну ставку EURIBOR+0,6% річних зі строками погашення з 28 червня 2013 року по 30 листопада 2014 року. Проценти нараховуються на непогашену суму кредитів. Кредити були отримані з метою фінансування придбання імпортного обладнання клієнтами Банку.

Кредити від Deutsche Bank деноміновані в євро та видані під середньозважену процентну ставку EURIBOR+0,7% річних зі строками погашення 12 лютого 2014 року. Проценти нараховуються на непогашену суму кредитів. Кредити були отримані з метою фінансування придбання імпортного обладнання клієнтами Банку.

Інші кредити являють собою кошти, отримані від інших банків з метою фінансування придбання імпортного обладнання клієнтами Банку. Ці позикові кошти деноміновані в доларах США та видані під середньозважену процентну ставку LIBOR+5,1% річних зі строками погашення з 12 грудня 2013 року по 17 лютого 2014 року. Проценти нараховуються на непогашену суму позикових коштів.

19. Інші зобов’язання

	2011 рік	2010 рік
<i>Фінансові зобов’язання</i>		
Похідні фінансові зобов’язання (Примітки 8, 21)	2 479	311
Вартість програмного забезпечення до сплати за ліцензійними угодами	959	1 072
Кредиторська заборгованість за операціями з пластиковими картками	570	297
Резерв під зобов’язання з кредитування (Примітка 31)	205	654
Кошти в розрахунках	289	352
Інші фінансові зобов’язання	574	62
Всього фінансових зобов’язань	5 076	2 748
<i>Нефінансові зобов’язання</i>		
Суми до виплати працівникам	6 732	5 403
Інші податки до сплати	1 620	1 344
Інші нарахування та доходи майбутніх періодів	-	747
Всього нефінансових зобов’язань	8 352	7 494
Всього інших зобов’язань	13 428	10 242

20. Субординований борг

Субординований борг Банку залучений у гривні та доларах США від двох різних компаній.

Субординований борг у сумі 25 000 тисяч доларів США був залучений ПАТ «ДОНГОРБАНК» від компанії-нерезидента у 2007 році з процентною ставкою 6,3% річних та строком погашення у грудні 2012 року. Станом на 31 грудня 2011 року балансова вартість залучення становила 24 374 тисячі доларів США (у 2010 році – 23 641 тисяча доларів США). У момент початкового визнання субординованого боргу за ставкою нижче ринкової у звіті про фінансові результати був визнаний прибуток у розмірі 3 278 тисяч доларів США.

Субординований борг у гривні був залучений ПАТ «ДОНГОРБАНК» від української компанії у 2009 році у сумі 127 300 тисяч гривень (15 899 тисяч доларів США за обмінним курсом на дату отримання боргу) з процентною ставкою 12,75% та строком погашення у листопаді 2014 року. Станом на 31 грудня 2011 року балансова вартість залучення становила 16 105 тисяч доларів США (у 2010 році – 15 990 тисяч доларів США). Крім того, субординований борг у гривні був залучений ПАТ «ДОНГОРБАНК» у 2009 році у української компанії у сумі 135 000 тисяч гривень (16 854 тисячі доларів США за обмінним курсом на дату отримання боргу) балансовою вартістю 17 080 тисяч доларів США станом на 31 грудня 2011 року (у 2010 році – балансовою вартістю 16 955 тисяч доларів США) з процентною ставкою 12,75% річних та строком погашення у листопаді 2014 року.

Також субординований борг у гривні був залучений Банком від української компанії у 2009 році на таких умовах: у сумі 220 000 тисяч гривень (27 491 тисяча доларів США за обмінним курсом на дату отримання боргу) балансовою вартістю 27 746 тисячі доларів США станом на 31 грудня 2011 року (у 2010 році – балансовою вартістю 27 844 тисячі доларів США) з процентною ставкою 9% річних та строком погашення у жовтні 2015 року.

21. Похідні фінансові інструменти

Нижче у таблиці показана справедлива вартість похідних фінансових інструментів, облікованих у складі активів або зобов’язань.

Станом на 31 грудня 2011 року та 31 грудня 2010 року Банк мав такі валютні контракти з банками:

	2011 рік		2010 рік	
	Контракти з позитивною справедливою вартістю	Контракти з негативною справедливою вартістю	Контракти з позитивною справедливою вартістю	Контракти з негативною справедливою вартістю
Форвардні валютні контракти: справедлива вартість станом на кінець звітного періоду				
- дебіторської заборгованості в євро при розрахунку (+)	-	64 729	13 280	-
- дебіторської заборгованості в доларах США при розрахунку (+)	114 497	-	-	14 028
- кредиторської заборгованості в доларах США при розрахунку (-)	-	(62 883)	(13 257)	-
- кредиторської заборгованості в євро при розрахунку (-)	(113 319)	-	-	(13 280)
- кредиторської заборгованості в інших валютах при розрахунку (-)	-	(2 282)	-	(772)
Чиста справедлива вартість валютних форвардних контрактів	1 178	(436)	23	(24)
Договори валютного свопу: справедлива вартість станом на кінець звітного періоду				
- дебіторської заборгованості в доларах США при розрахунку (+)	48 851	124 020	50 241	16 483
- кредиторської заборгованості в доларах США при розрахунку (-)	(273 631)	(115 284)	(98 108)	(31 400)
- дебіторської заборгованості в євро при розрахунку (+)	-	111 754	7 968	-
- кредиторської заборгованості в євро при розрахунку (-)	(48 387)	-	(49 826)	(33 579)
- дебіторської заборгованості в гривнях при розрахунку (+)	281 668	1 000	94 068	62 720
- кредиторської заборгованості в гривнях при розрахунку (-)	(5 000)	(124 470)	-	(14 511)
- дебіторської заборгованості в інших валютах при розрахунку (+)	-	937	-	-
- кредиторської заборгованості в інших валютах при розрахунку (-)	(469)	-	-	-
Чиста справедлива вартість договорів валютного свопу	3 032	(2 043)	4 343	(287)

21. Похідні фінансові інструменти (продовження)

Крім зазначених у таблиці вище валютних контрактів, Банком був укладений товарний своп з українським банком на постачання банківських металів (золота) справедливою вартістю 1 308 тисяч доларів США (у 2010 році – нуль) в обмін на долари США у сумі 1 353 тисячі (у 2010 році – нуль). Банк очікує здійснення розрахунків за контрактом грошовими коштами і тому відобразив їх у звіті про фінансовий стан як актив, справедлива вартість якого станом на 31 грудня 2011 року становила 45 тисяч доларів США (у 2010 році – нуль).

Відповідний чистий прибуток або збиток від зміни справедливої вартості цих інструментів був відображений як прибуток мінус збитки від похідних фінансових інструментів.

22. Акціонерний капітал

Станом на 31 грудня 2011 року затверджений до випуску акціонерний капітал Банку складається з 14 323 880 простих акцій номінальною вартістю 230 гривень (28,79 долара США станом на 31 грудня 2011 року за обмінним курсом 7,9898 гривні за 1 долар США) за акцію. Усі акції мають рівні права при голосуванні.

Станом на 31 грудня 2010 року акціонерний капітал ПУМБ складався з 10 968 880 простих акцій номінальною вартістю 230 гривень (28,89 доларів США за курсом 7,9617 гривні за 1 долар США) за акцію. Акціонерний капітал ПАТ «ДОНГОРБАНК» станом на 31 грудня 2010 року складався з 771 650 000 простих акцій номінальною вартістю 1 гривня (0,13 доларів США за курсом 7,9617 гривні за 1 долар США) за акцію. У цій фінансовій звітності сума акціонерного капіталу ПАТ «ДОНГОРБАНК», скоригована на інфляцію, на 31 грудня 2010 року відображена у рядку «Резерв об’єднання».

13 грудня 2011 року було отримане свідоцтво Державної комісії з цінних паперів та фондовому ринку з реєстрації акціонерного капіталу об’єданого банку. Різниця між балансовою вартістю акціонерного капіталу ПАТ «ДОНГОРБАНК» та його номінальною вартістю станом на 31 грудня 2011 року відображена у рядку «Резерв об’єднання» у сумі 4 288 тисяч доларів США.

	Кількість акцій	Номінальна сума	Сума, скоригована на інфляцію
На 1 січня 2010 р.	10 968 880	315 948	332 587
Перерахунок у валюту представлення	-	924	973
На 31 грудня 2010 р.	10 968 880	316 872	333 560
Нова емісія акцій	3 355 000	96 585	96 585
Перерахунок у валюту представлення	-	(1 120)	(1 179)
На 31 грудня 2011 р.	14 323 880	412 337	428 966

Станом на 31 грудня 2011 року всі акції були повністю оплачені та зареєстровані.

Характер та призначення інших резервів

Інші резерви використовуються для обліку накопичених курсових різниць в результаті перерахунку статей капіталу в валюту представлення Банку за обмінним курсом на звітну дату.

23. Сегментний аналіз

Операційні сегменти – це компоненти суб’єкту господарської діяльності, що беруть участь у комерційній діяльності, в результаті якої суб’єкт господарської діяльності може отримувати доходи та нести витрати, чиї операційні результати регулярно аналізує особа, відповідальна за прийняття операційних рішень, та для яких є в наявності окрема фінансова інформація. Особа, відповідальна за прийняття операційних рішень, – це особа (або група осіб), яка розподіляє ресурси та оцінює результати діяльності організації. Функції особи, відповідальної за прийняття операційних рішень, виконує Правління Банку.

Діяльність Банку ґрунтується на трьох основних сегментах:

- Послуги фізичним особам (Роздрібний бізнес) – цей сегмент включає банківські послуги клієнтам-фізичним особам з відкриття та ведення поточних та ощадних рахунків, залучення депозитів, інвестиційно-ощадні продукти, послуги зі зберігання цінностей, обслуговування дебетових та кредитних карток, споживче та іпотечне кредитування.
- Послуги корпоративним клієнтам (Корпоративний бізнес) – цей сегмент включає послуги прямого дебетування рахунків, обслуговування поточних рахунків юридичних осіб, залучення депозитів, надання кредитних ліній у формі “овердрафт”, надання кредитів та інших видів фінансування, операції з іноземною валютою та операції з похідними фінансовими інструментами.
- Інвестиційна діяльність та казначейські операції (Інвестиційний бізнес) – цей бізнес-сегмент включає в себе проведення операцій на фондових та грошових ринках, проведення торгових операцій та надання брокерських послуг з цінними паперами, здійснення інвестицій у ліквідні активи, такі як розміщувані на короткий строк грошові кошти, випуск боргових цінних паперів та структуроване фінансування.

Операції між операційними сегментами здійснюються на звичайних комерційних умовах. Кошти зазвичай перерозподіляються між сегментами, в результаті чого виникають трансфертні витрати, які показані у складі операційних доходів. Проценти, що стягуються за ці кошти, визначаються відповідно до розрахунків вартості капіталу Банку. Інші суттєві статі доходів та витрат за операціями між операційними сегментами відсутні. Активи та зобов’язання сегментів включають в себе операційні активи та зобов’язання, що складають більшу частину звіту про фінансовий стан, але виключають оподаткування. Коригування на внутрішні розрахунки та трансфертне ціноутворення були відображені в результатах діяльності кожного операційного сегмента.

23. Сегментний аналіз (продовження)

Сегментна інформація за основними сегментами банківської діяльності Банку станом на 31 грудня 2011 року представлена нижче:

2011 рік	Роздрібний бізнес	Корпора- тивний бізнес	Інвестицій- ний бізнес	Нерозподілені статті	Всього
Активи сегментів	621 520	1 737 500	1 356 740	(265)	3 715 495
у т.ч.					
Грошові кошти	41 803	43 677	-	-	85 480
Кошти на рахунках в Національному банку України	13 867	9 751	239 652	-	263 270
Кошти в інших банках, нетто	-	-	549 574	-	549 574
Кредити клієнтам, нетто	452 738	1 604 677	-	-	2 057 415
- кредити клієнтам, бруто	605 774	1 814 529	-	-	2 420 303
- резерв	(153 036)	(209 852)	-	-	(362 888)
Інвестиційні цінні папери, наявні для продажу	-	-	551 036	-	551 036
Інші статті фінансової звітності	113 112	79 395	16 478	(265)	208 720
Зобов’язання сегментів	1 091 192	1 444 724	360 188	210 721	3 106 825
у т.ч.					
Заборгованість перед Національним банком України	-	-	-	127 182	127 182
Заборгованість перед іншими банками	-	-	65 247	-	65 247
Кошти клієнтів	1 087 022	1 439 202	-	-	2 526 224
Випущені єврооблігації та інші позикові кошти	-	-	293 550	-	293 550
Випущені облігації	-	-	14	-	14
Субординований борг	-	-	-	86 067	86 067
Інші статті фінансової звітності	4 170	5 522	1 377	(2 528)	8 541

23. Сегментний аналіз (продовження)

Сегментну інформацію про прибуток та збитки звітних сегментів Банку за 2011 фінансовий рік подано далі:

2011 рік	Роздріб- ний бізнес	Корпора- тивний бізнес	Інвести- ційний бізнес	Нероз- поділені статті	Всього
Кредити клієнтам	57 664	201 118	-	-	258 782
Кошти в інших банках	-	87	24 831	-	24 918
Інвестиційні цінні папери, наявні для продажу	-	-	36 314	-	36 314
Процентні доходи	57 664	201 205	61 145	-	320 014
Кошти клієнтів	(76 169)	(29 536)	(3 000)	-	(108 705)
Заборгованість перед НБУ	-	-	-	(14 541)	(14 541)
Заборгованість перед іншими банками	(136)	(588)	(10 105)	-	(10 829)
Кредити міжнародних організацій	-	(686)	(41 358)	-	(42 044)
Цінні папери, емітовані банком	-	-	(2)	-	(2)
Субординований борг	-	-	-	(8 275)	(8 275)
Процентні витрати	(76 305)	(30 810)	(54 465)	(22 816)	(184 396)
Трансферт	57 341	(101 870)	16 735	27 794	-
Чисті процентні доходи	38 700	68 525	23 415	4 978	135 618
Комісійні доходи	30 804	15 270	4 209	-	50 283
Комісійні витрати	(15 773)	(1 202)	(196)	-	(17 171)
Чистий комісійний дохід	15 031	14 068	4 013	-	33 112
Чистий прибуток від операцій з іноземною валотою, результат від переоцінки	1 144	-	1 143	-	2 287
Чистий збиток від інвестиційних цінних паперів, наявних для продажу	-	-	(241)	-	(241)
Торговий дохід	1 144	-	902	-	2 046
Інший дохід/(витрати)	(290)	(772)	982	208	128
Операційний дохід	54 585	81 821	29 312	5 186	170 904
Операційні витрати	(55 164)	(37 073)	(7 200)	-	(99 437)
Резерви на покриття збитків за зобов’язаннями, пов’язаними з кредитуванням	-	436	-	-	436
Резерв на знецінення кредитів та цінних паперів	(15 976)	5 684	3 429	-	(6 863)
Резерв під передоплати	-	-	1 778	4 170	5 948
Результат сегменту	(16 555)	50 868	27 319	9 356	70 988
Податок на прибуток					(13 842)
Прибуток/збиток за рік					57 146

23. Сегментний аналіз (продовження)

Сегментну інформацію про активи та зобов’язання звітних сегментів Банку станом на 31 грудня 2010 року, подану згідно з інформацією, аналізованою керівництвом Банку до об’єднання, подано далі:

	Роздрібний бізнес	Корпора- тивний бізнес	Інвестиційний бізнес	Нероз- поділені статті	Всього
2010 рік					
Активи сегментів	464 317	1 141 632	621 599	(4 805)	2 222 743
у т.ч.					
Грошові кошти	38 774	12 339	-	-	51 113
Кошти на рахунках в Національному банку України	5 917	4 396	65 243	-	75 556
Кошти в інших банках, нетто	-	-	319 519	-	319 519
Кредити клієнтам, нетто	333 376	1 075 080	-	-	1 408 456
- кредити клієнтам, брутто	420 915	1 289 817	-	-	1 710 732
- резерв	(87 539)	(214 737)	-	-	(302 276)
Інвестиційні цінні папери, наявні для продажу	-	-	230 151	-	230 151
Інші статті фінансової звітності	86 250	49 817	6 686	(4 805)	137 948
Зобов’язання сегментів	648 504	368 125	568 244	203 486	1 788 359
у т.ч.					
Заборгованість перед Національним банком України	-	-	-	174 414	174 414
Заборгованість перед іншими банками	-	-	160 090	-	160 090
Кошти клієнтів	642 128	364 506	-	-	1 006 634
Випущені єврооблігації та інші позикові кошти	-	-	402 553	-	402 553
Випущені облігації	-	-	14	-	14
Субординований борг	-	-	-	27 844	27 844
Інші статті фінансової звітності	6 376	3 619	5 587	1 228	16 810

23. Сегментний аналіз (продовження)

Сегментну інформацію про прибуток та збитки звітних сегментів Банку за 2010 рік, подану згідно з інформацією, аналізованою керівництвом Банку до об’єднання, подано далі:

	Роздріб- ний бізнес	Корпора- тивний бізнес	Інвести- ційний бізнес	Нероз- поділені статті	Всього
2010 рік					
Кредити клієнтам	60 423	193 215	1 044	-	254 682
Кошти в інших банках	-	57	14 810	-	14 867
Інвестиційні цінні папери, наявні для продажу	-	-	15 177	-	15 177
Процентні доходи	60 423	193 272	31 031	-	284 726
Кошти клієнтів	(61 069)	(22 419)	-	26	(83 462)
Заборгованість перед НБУ	-	-	-	(24 108)	(24 108)
Заборгованість перед іншими банками	(92)	(86)	(3 703)	-	(3 881)
Кредити міжнародних організацій	-	(899)	(39 516)	-	(40 415)
Цінні папери, емітовані банком	-	-	(16)	-	(16)
Субординований борг	-	-	-	(2 495)	(2 495)
Процентні витрати	(61 161)	(23 404)	(43 235)	(26 577)	(154 377)
Трансферт	30 557	(104 062)	32 011	41 494	-
Чисті процентні доходи	29 819	65 806	19 807	14 917	130 349
Комісійні доходи	20 587	8 107	1 783	(13)	30 464
Комісійні витрати	(9 797)	(618)	(388)	-	(10 803)
Чистий комісійний дохід	10 790	7 489	1 395	(13)	19 661
Чистий прибуток від операцій з іноземною валютою, результат від переоцінки	598	-	1 452	69	2 119
Доходи від торгівлі цінними паперами	-	-	131	812	943
Торговий дохід	598	-	1 583	881	3 062
Інший дохід/(витрати)	550	(52)	-	(511)	(13)
Операційний дохід	41 757	73 243	22 785	15 274	153 059
Операційні витрати	(37 457)	(21 738)	(4 481)	-	(63 676)
Резерв на покриття збитків за зобов’язаннями, пов’язаними з кредитуванням	-	(437)	-	-	(437)
Резерв на знецінення кредитів та цінних паперів	(14 749)	(3 757)	6 840	-	(11 666)
Резерв під передоплати	-	-	(1 436)	(4 637)	(6 073)
Результат сегменту	(10 449)	47 311	23 708	10 637	71 207
Податок на прибуток					(17 175)
Прибуток/збиток за рік					54 032

23. Сегментний аналіз (продовження)

Далі подано вивірення активів та зобов’язань звітних сегментів станом на 31 грудня 2010 року, поданих згідно з інформацією, аналізованою керівництвом Банку до об’єднання, з фінансовою звітністю Банку, поданою з використанням методу «попередніх залишків». Вплив об’єднання та змін у форматі подання інформації та принципу обліку процентних доходів показано окремо.

	Всього активів та зобов’язань звітних сегментів	Кори-гуван-ня 1	Кори-гуван-ня 2	Інші коригу-вання	Вплив злиття та зміни облікової політики	Подано у звітності за МСФЗ
2010 рік						
Активи	2 222 743	(874)	-	306	996 902	3 219 077
у т.ч.						
Грошові кошти	51 113	(874)	-	(317)	25 738	75 660
Кошти на рахунках в Національному банку України	75 556	-	-	2	64 040	139 598
Кошти в інших банках, нетто	319 519	-	16 486	761	282 378	619 144
Кредити клієнтам	1 408 456	-	-	223	410 326	1 819 005
- кредити клієнтам, бруто	1 710 732	-	-	3 625	492 610	2 206 967
- резерв	(302 276)	-	-	(3 402)	(82 284)	(387 962)
Інвестиційні цінні папери, наявні для продажу	230 151	-	(16 486)	(851)	169 416	382 230
Інші статті фінансової звітності	137 948	-	-	488	45 004	183 440
Зобов’язання	1 788 359	(874)	-	(88)	904 569	2 691 966
у т.ч.						
Заборгованість перед Національним банком України	174 414	-	-	-	-	174 414
Заборгованість перед іншими банками	160 090	-	-	623	(87 784)	72 929
Кошти клієнтів	1 006 634	(874)	-	52	934 074	1 939 886
Випущені єврооблігації та інші позикові кошти	402 553	-	-	-	-	402 553
Випущені облігації	14	-	-	-	-	14
Субординований борг	27 844	-	-	-	56 586	84 430
Інші статті фінансової звітності	16 810	-	-	(763)	1 693	17 740

Вказані у вищенаведеній таблиці коригування пов’язані:

- Коригування 1 – з операціями видачі грошових коштів через банкомати 31 грудня 2010 року, які не відображені у звітності за сегментами;
- Коригування 2 – з рекласифікацією залишків за операціями «репо», які у звітності за сегментами визнані як операції купівлі-продажу цінних паперів.

23. Сегментний аналіз (продовження)

Далі подано вивірення доходів, прибутку або збитку звітних сегментів станом на 31 грудня 2010 року, поданих згідно з інформацією, аналізованою керівництвом Банку до об’єднання, з фінансовою звітністю Банку, поданою з використанням методу «попередніх залишків». Вплив об’єднання та змін у форматі подання інформації та принципу обліку процентних доходів показано окремо.

	Всього доходів та витрат звітних сегментів	Коригу-вання 1	Кори-гуван-ня 2	Кори-гуван-ня 3	Інше	Вплив злиття та зміни облікової політики	Подано у звітності за МСФЗ
2010 рік							
Процентні доходи	284 726	-	(173)	(5 475)	7	53 281	332 366
Процентні витрати	(154 377)	-	-	1 509	6	(73 395)	(226 257)
Чисті процентні доходи	130 349	-	(173)	(3 966)	13	(20 114)	106 109
Резерв під знецінення активів	-	(21 259)	-	-	-	45 776	24 517
Чистий процентний дохід після вирахування резерву на знецінення кредитів	130 349	(21 259)	(173)	(3 966)	13	25 662	130 626
Комісійні доходи	30 464	-	-	-	(12)	9 045	39 497
Комісійні витрати	(10 803)	-	-	-	(73)	(610)	(11 486)
Чистий комісійний дохід	19 661	-	-	-	(85)	8 435	28 011
Чистий прибуток від операцій з іноземною валютою, результат від переоцінки	2 119	(700)	-	20	2 076	313	3 828
Доходи від торгівлі цінними паперами	943	-	-	-	(6)	(27)	910
Торговий дохід	3 062	(700)	-	20	2 070	286	4 738
Резерв на покриття збитків за зобов’язаннями, пов’язаними з кредитуванням	-	(437)	-	-	-	-	(437)
Збитки за вирахуванням прибутку від переоцінки інвестиційної власності	-	-	-	-	(2 290)	(54)	(2 344)
Резерв на знецінення інвестиційних цінних паперів, наявних для продажу	-	9 593	-	-	-	595	10 188
Прибуток за вирахуванням збитків від похідних фінансових інструментів	-	-	-	3 946	-	1 836	5 782
Інший дохід/(витрати)	(13)	308	-	-	930	1 050	2 275
Операційний дохід	153 059	(12 495)	(173)	-	638	37 810	178 839
Операційні витрати	(63 676)	(5 681)	-	-	(186)	(18 222)	(87 765)
Резерв на покриття збитків за зобов’язаннями, пов’язаними з кредитуванням	(437)	437	-	-	-	-	-
Резерв під знецінення активів	(11 666)	11 666	-	-	-	-	-
Резерв під дебіторську заборгованість	(6 073)	6 073	-	-	-	-	-
Результат сегменту / Прибуток до оподаткування	71 207	-	(173)	-	452	19 588	91 074
Витрати з податку на прибуток	(17 175)	-	-	-	86	(2 773)	(19 862)
Чистий прибуток за рік	54 032	-	(173)	-	538	16 815	71 212

23. Сегментний аналіз (продовження)

Вказані у вищенаведеній таблиці коригування пов’язані:

- Коригування 1 – з відмінностями у класифікації доходів та витрат в управлінській звітності та звітності за МСФЗ;
- Коригування 2 – з рекласифікацією операцій «репо», які визнані у звітності за сегментами як операції купівлі-продажу цінних паперів, та рекласифікацією результату від операцій з цінними паперами у процентні доходи за кредитами, відповідно;
- Коригування 3 – з розкриттям інформації по зустрічних міжбанківських кредитах та депозитах розгорнуто та на нетто-основі в управлінській звітності та звітності за МСФЗ, відповідно.

Доходи по кожній окремій країні не включаються до звітності, яка подається особі, відповідальній за прийняття операційних рішень, оскільки вони, в основному, представлені доходами, отриманими в Україні, включаючи доходи від офшорних компаній українських клієнтів, на основі резидентності клієнта. Доходи з інших країн, крім України, не перевищують 10% сукупних доходів. Доходи включають процентні та комісійні доходи.

Капітальні інвестиції включають надходження необоротних активів, за винятком фінансових інструментів, та представлені активами, розташованими в Україні.Банк не має клієнтів, доходи від обслуговування яких перевищують 10% сукупних доходів Банку.

24. Процентні доходи та витрати

	2011 рік	2010 рік
Процентні доходи		
Кредити клієнтам		
- юридичні особи	201 465	228 075
- фізичні особи	58 173	69 380
Кошти в інших банках	5 683	11 319
Цінні папери для подальшого продажу	35 968	23 592
Всього процентних доходів	301 289	332 366
Процентні витрати		
Фізичні особи		
- строкові депозити	(73 563)	(95 778)
- поточні рахунки	(2 700)	(4 423)
Юридичні особи		
- строкові депозити	(21 521)	(45 353)
- поточні рахунки	(11 165)	(2 756)
Випущені єврооблігації	(30 087)	(30 592)
Заборгованість перед НБУ	(14 541)	(24 108)
Інші позикові кошти	(11 957)	(9 824)
Субординований борг	(9 008)	(8 946)
Заборгованість перед іншими банками	(4 066)	(4 461)
Випущені облігації	(2)	(16)
Всього процентних витрат	(178 610)	(226 257)
Чисті процентні доходи	122 679	106 109

25. Комісійні доходи та витрати

	2011 рік	2010 рік
Платіжні картки	26 359	17 897
Валютообмінні операції	8 002	3 453
Розрахункове обслуговування клієнтів	6 842	10 616
Документарні операції	3 544	2 914
Касові операції	2 269	3 760
Обслуговування кредитів	798	469
Фідучіарна діяльність	131	170
Інше	271	218
Комісійні доходи	48 216	39 497
Платіжні картки	(13 603)	(8 010)
Інкасація готівкових коштів	(1 075)	(2 072)
Розрахункове обслуговування	(912)	(1 269)
Документарні операції	(65)	(84)
Фідучіарна діяльність	(22)	(12)
Інше	(74)	(39)
Комісійні витрати	(15 751)	(11 486)
Чистий комісійний дохід	32 465	28 011

26. Інші доходи

	2011 рік	2010 рік
Сторнування знецінення приміщень	988	455
Орендний дохід від інвестиційної власності (Примітка 11)	883	780
Інший орендний дохід	556	274
Дохід від реалізації банківських металів	501	96
Штрафи отримані	207	414
Інші доходи	742	256
Всього інших доходів	3 877	2 275

27. Операційні витрати

	2011 рік	2010 рік
Заробітна плата, виплати працівникам та обов’язкові внески до державних фондів	52 037	41 396
Знос та амортизація (Примітка 11)	11 185	11 843
Витрати на утримання будівель та обладнання	6 547	6 188
Внески в Фонд гарантування вкладів фізичних осіб	5 139	4 124
Аудиторські, юридичні та консультаційні послуги	7 607	4 030
Оренда приміщень	4 796	3 750
Реклама, представницькі витрати та витрати на утримання представництв	3 467	2 042
Знецінення будівель	1 345	371
Послуги зв’язку	1 855	1 817
Державні мита та податки, крім податку на прибуток	1 658	2 164
Послуги охорони	1 205	1 225
Навчання персоналу	437	212
Благодійна діяльність	85	77
Розформування резерву за податковими витратами	-	(988)
Витрати на знецінення інших активів (Примітка 12)	(5 965)	6 053
Інше	5 496	3 461
Всього операційних витрат	96 894	87 765

До складу заробітної плати, виплат працівникам та обов’язкових внесків до державних фондів включено єдиний соціальний внесок та одноразові пенсійні внески у сумі 10 974 тисячі доларів США та 255 тисяч доларів США, відповідно (у 2010 році – внески до фондів соціального страхування у сумі 1 041 тисяча доларів США та пенсійний фонд у сумі 8 099 тисяч доларів США). З 2011 року відповідно до законодавства України був введений єдиний соціальний внесок, який у подальшому розподіляється між відповідними державними фондами соціального страхування. Внески до Пенсійного фонду України здійснюються за планом із встановленими внесками. Внесок до державного пенсійного фонду становить 90,2174% від суми єдиного соціального внеску, що у 2011 році склало 9 900 тисяч доларів США.

Внаслідок проведення виїзної перевірки Банку з питань дотримання вимог податкового, валютного та іншого законодавства за період з 1 квітня 2006 року по 31 грудня 2007 року Банком було отримано податкове повідомлення – рішення з податку на прибуток підприємств, до складу якого враховано суму 7 888 тисяч гривень (з урахуванням штрафних санкцій). Зазначену суму було розраховано податковими органами внаслідок невизнання законними дій банку щодо формування у податковому обліку резерву на покриття збитків за зобов’язаннями, пов’язаними з кредитуванням. Рішення було оскаржене Банком у судовому порядку. Враховуючи ризик неприйняття судовими органами рішення на користь Банку, у 2008 році було сформовано резерв під суперечку з податковими органами у сумі 7 888 тисяч гривень. Відповідно до ухвали Вищого адміністративного суду України від 11 березня 2010 року, зазначене податкове повідомлення – рішення про донарахування податку у сумі 7 888 тисяч гривень було визнано недійсним. У 2010 році резерв був розформований з визнанням доходу у сумі 7 888 тисяч гривень (988 тисяч доларів США за обмінним курсом на дату операції).

28. Податок на прибуток

Витрати з податку на прибуток включають такі компоненти:

	2011 рік	2010 рік
Поточні податкові витрати	9	25 085
Витрати/(кредит) з відстроченого податку	12 084	(5 223)
Витрати з податку на прибуток за рік	12 093	19 862

Доходи банку, отримані до 1 квітня 2011 року, оподатковуються податком на прибуток за ставкою 25%. Доходи банку, отримані з 1 квітня 2011 року, оподатковуються податком на прибуток за ставкою 23%. Узгодження очікуваних та фактичних податкових витрат наведено нижче.

	2011 рік	2010 рік
Прибуток до оподаткування	68 474	91 074
Теоретична сума податкових витрат за встановленою законом ставкою податку	16 091	22 769
Податковий ефект статей, які не зменшують суму оподаткування або не включені до оподатковуваного прибутку:		
- Дохід, що визнається тільки для цілей оподаткування	4 629	19 841
- Дохід, визнаний тільки у фінансовій звітності	(4 103)	(10 568)
- Витрати, що не включаються до валових витрат	2 229	954
- Курсові різниці при визнанні поточного та відстроченого податку на прибуток	(32)	(149)
- Інші нетимчасові різниці	(283)	388
- Зміна невизнаного відстроченого податкового активу	-	(13 937)
- Визнання раніше невизнаних перенесених податкових збитків	(2 895)	(287)
- Використання раніше невизнаних перенесених податкових збитків	(3 543)	(1 923)
- Зміни суми податку за рахунок зменшення ставок оподаткування в майбутньому	-	2 774
Витрати з податку на прибуток за рік	12 093	19 862

2 грудня 2010 року Верховна Рада України прийняла новий Податковий кодекс. Податковий кодекс вступив у дію з 1 січня 2011 року, а розділ, що стосується оподаткування прибутку підприємств, вступив у дію з 1 квітня 2011 року. Однією з основних змін, передбачених Податковим кодексом, є значне зменшення податкових ставок: 23% в період з 1 квітня 2011 року по 31 грудня 2011 року, 21% в 2012 році, 19% в 2013 році та 16% з 2014 року. Вплив зміни податкової ставки, наведений в таблиці вище, відображає ефект застосування нових податкових ставок до сум відстрочених податків станом на 31 грудня 2010 року.

Станом на 31 грудня 2009 року Банк не визнав відстрочений податковий актив, що виникає за резервом на зменшення корисності кредитів у сумі 13 937 тисяч доларів США, та відстрочений податковий актив, що виникає за податковими збитками ПАТ «Донгорбанк», у зв’язку з невизначеністю реалізації цього податкового активу та збитковою діяльністю Банку у 2009 році. У 2010 та 2011 роках Банк переглянув свою оцінку внаслідок покращення результатів діяльності Банку та ринкових умов.

28. Податок на прибуток (продовження)

Станом на 31 грудня 2011 року Банк визнав потенційний відстрочений податковий актив за невикористаними перенесеними податковими збитками у сумі 15 147 тисяч доларів США (у 2010 році – 1 248 тисяч доларів США). Українське законодавство не обмежує період використання перенесених податкових збитків.

До 1 квітня 2011 року балансова вартість будівель та обладнання у податковому обліку відрізнялася від їх балансової вартості у фінансовому обліку на суму переоцінки будівель, а також у зв’язку з різними правилами нарахування амортизації. З 1 квітня 2011 року у зв’язку з новим Податковим кодексом переоцінка, здійснена до 1 січня 2010 року, була включена до балансової вартості будівель у податковому обліку, а також були введені нові правила нарахування амортизації, аналогічні правилам, що застосовуються у фінансовому обліку. Внаслідок цього сума відстроченого податкового зобов’язання за будівлями та обладнанням зменшилася на 17 314 тисяч доларів США, які раніше були включені до інших сукупних доходів. Основна частина цієї зміни суми відстроченого податку була включена до інших сукупних доходів, оскільки стосувалась дооцінки будівель, яка також визнавалась в інших сукупних доходах.

Станом на 31 грудня 2011 року та 31 грудня 2010 року відстрочені податкові активи і зобов’язання та їх зміна за відповідні роки включають:

	31 грудня 2010 р.	Кредитовано/ (віднесено) на інший сукупний дохід	Кредитовано/ (віднесено) на фінансовий результат	Перера- хунок у валюту представ- лення	31 грудня 2011 р.
Податковий ефект тимчасових різниць, які збільшують або зменшують об’єкт оподаткування					
Резерв на знецінення кредитів та резерви під зобов’язання, пов’язані з кредитуванням	(851)	-	(25 427)	3	(26 275)
Інвестиційні цінні папери, наявні для продажу	8 713	(482)	2 930	(31)	11 130
Основні засоби	(18 569)	16 499	(1 206)	65	(3 211)
Нараховані процентні та комісійні доходи	10 851	-	7 192	(38)	18 005
Нараховані процентні та комісійні витрати	(4 121)	-	2 657	14	(1 450)
Субординований борг	(344)	-	183	1	(160)
Інше	2 595	-	(1 308)	(9)	1 278
Розрахункова сума чистого відстроченого податкового зобов’язання	(1 726)	16 017	(14 979)	5	(683)
Сума перенесених податкових збитків	287	-	2 895	(1)	3 181
Чисте відстрочене податкове (зобов’язання)/актив	(1 439)	16 017	(12 084)	4	2 498

28. Податок на прибуток (продовження)

	31 грудня 2009 р.	Кредитовано/ (віднесено) на інший сукупний дохід	Кредитовано/ (віднесено) на фінансовий результат	Перера- хунок у валюту представ- лення	31 грудня 2010 р.
Податковий ефект тимчасових різниць, які збільшують або зменшують об’єкт оподаткування					
Резерв на знецінення кредитів та резерви під зобов’язання, пов’язані з кредитуванням	26 410	-	(27 354)	93	(851)
Інвестиційні цінні папери, наявні для продажу	4 915	(792)	4 571	19	8 713
Основні засоби	(19 108)	399	206	(66)	(18 569)
Нараховані процентні та комісійні доходи	(498)	-	11 356	(7)	10 851
Нараховані процентні та комісійні витрати	(949)	-	(3 169)	(3)	(4 121)
Субординований борг	(560)	-	220	(4)	(344)
Інше	(2 526)	-	5 129	(8)	2 595
Розрахункова сума відстроченого податкового активу/ (зобов’язання)	7 684	(393)	(9 041)	24	(1 726)
Невизнаний відстрочений податковий актив	(13 937)	-	13 977	(40)	-
Сума перенесених податкових збитків	-	-	287	-	287
Чисте відстрочене податкове зобов’язання	(6 253)	(393)	5 223	(16)	(1 439)

29. Управління ризиками

Вступ

Банківській діяльності притаманний ризик, яким управляють за допомогою постійного процесу виявлення, оцінки та контролю ризиків, з урахуванням лімітів ризику та інших засобів контролю. Цей процес управління ризиками є вирішальним для постійної прибутковості Банку, а кожний співробітник Банку несе відповідальність за вплив ризиків, що мають відношення до його обов’язків. Банку властиві кредитний ризик, ризик ліквідності та ринковий ризик, а останній включає торгові та неторгові ризики. Банку також властиві операційні ризики.

Незалежний процес контролю ризиків не включає бізнес-ризики, як, наприклад, зміни в операційному середовищі, технологіях та галузі. Ці ризики контролюються за допомогою процесу стратегічного планування Банку.

Процес управління ризиками

В межах Банку політику управління ризиками та контроль здійснює ряд спеціалізованих органів та департаментів. Підрозділами, що беруть найбільш активну участь в управлінні ризиками, є Департамент кредитних ризиків та Департамент ринкових та операційних ризиків, що підпорядковані Заступнику Голови Правління та звітують Правлінню Банку, Кредитній раді та Комітету з управління активами та пасивами.

Спостережна рада

Спостережна рада має найбільші повноваження стосовно управління ризиками Банку та Статутом Банку уповноважена затверджувати будь-які операції від імені Банку в сумі понад 150 000 тисяч доларів США.

Правління

Правління в цілому несе відповідальність за діяльність Банку, включаючи діяльність, пов’язану з управлінням ризиками. Правління делегує свої повноваження стосовно загального управління активами та пасивами Банку Комітету з управління активами та пасивами, затверджує склад цього Комітету та Тарифного Комітету. Крім цього, Правління несе відповідальність за розробку та попереднє затвердження кредитної політики Банку. Остаточне затвердження кредитної політики входить до сфери компетенції Спостережної ради.

Кредитна рада

Кредитна рада Банку затверджує видані кредити сумою до 150 000 тисяч доларів США та встановлює ліміти за міжбанківськими операціями. До складу Кредитної ради входить представник акціонерів. Рішення Кредитної ради мають силу винятково у разі одноголосного затвердження. Засідання Ради проводяться декілька разів на тиждень за потребою.

Кредитний комітет

Кредитний комітет відповідає за прийняття рішень про реструктуризацію та видачу кредитів сумою до 2 000 тисяч доларів США незалежно від наявності забезпечення. Крім того, Кредитний комітет Банку затверджує безризикові кредити з грошовим забезпеченням сумою до 10 000 тисяч доларів США. Засідання Комітету проводяться декілька разів на тиждень за потребою.

Комітет з управління активами та пасивами

Комітет з управління активами та пасивами несе відповідальність за управління активами та пасивами Банку, а також за загальну фінансову структуру. Цей Комітет також в першу чергу відповідальний за моніторинг процентного, валютного ризиків та ризику ліквідності Банку.

29. Управління фінансовими ризиками (продовження)

Департамент кредитних ризиків

Департамент кредитних ризиків несе відповідальність за розробку методології управління кредитним ризиком, впровадження та дотримання процедур, пов’язаних з управлінням кредитним ризиком, звітність.

Управління ринкових та операційних ризиків

Управління ринкових та операційних ризиків несе відповідальність за розробку методів управління ризиками, процедур та звітності, що дає можливість Банку виконувати кількісну оцінку процентного, валютного, операційного ризиків та ризику ліквідності. Цей структурний підрозділ Банку веде поточний контроль вищезазначених ризиків на постійній основі та контролює виконання рішень Комітету з управління активами та пасивами.

Система оцінки ризиків та звітності

Оцінка ризиків Банку здійснюється за допомогою методів, що відображають як передбачувані збитки, що, ймовірно, виникнуть за звичайних обставин, так і непередбачувані збитки, що є попередньою оцінкою максимальних фактичних збитків на основі статистичних та експертних моделей. У моделях використовуються імовірності, отримані з історичного досвіду, скориговані для відображення поточного економічного середовища. Банк також відпрацьовує сценарії найгірших випадків, що настануть у разі надзвичайних подій, імовірність яких дуже низька.

Моніторинг та контроль ризиків переважно здійснюється на основі лімітів, встановлених Банком. Ці ліміти відображають бізнес-стратегію та ринкове середовище Банку, а також рівень ризику, що Банк готовий прийняти, із додатковою увагою певним галузям. Крім цього, Банк контролює та оцінює загальну здатність протистояти ризикам стосовно сукупного впливу ризиків усіх типів та в усіх видах діяльності. Інформація, отримана за всіма видами діяльності, вивчається та обробляється з метою аналізу, контролю та виявлення ризиків на ранніх етапах. Ця інформація подається на розгляд Правлінню, Комітету з управління активами та пасивами, Кредитній раді та керівнику кожного підрозділу. Такий звіт включає сукупний кредитний ризик, прогнози кредитного ризику, винятки стосовно лімітів ризику, ризику ліквідності та процентного ризику і зміни у профілі ризику. Щомісяця складаються детальні звіти стосовно ризику ліквідності, валютного і процентного ризиків, а також ризиків, пов’язаних з певними галузями економіки, клієнтами, та географічних ризиків. Керівництво оцінює достатність резерву для відшкодування можливих збитків Банку від кредитних операцій на щоквартальній основі.

Щомісяця Правління отримує детальний звіт про ризики, що має на меті надати всю необхідну інформацію для того, щоб Правління могло оцінити ризики Банку та зробити певні висновки.

Зниження ризику

В рамках загального процесу управління ризиками Банк використовує похідні фінансові інструменти (деривативи) та інші інструменти для управління процентними, валютними ризиками, ризиками, що виникають у зв’язку зі змінами в процентних ставках, курсах іноземних валют, ризиками зміни курсу акцій, кредитними ризиками та ризиками, пов’язаними із запланованими операціями.

Банк активно використовує заставу для зниження своїх кредитних ризиків (більш детальна інформація наведена нижче).

29. Управління фінансовими ризиками (продовження)

Надмірна концентрація ризиків

Концентрація виникає у разі, якщо декілька контрагентів здійснюють аналогічну господарську діяльність або діяльність в одному географічному регіоні або мають подібні економічні характеристики, що обумовлюють їх здатність виконувати договірні зобов’язання, які зазнають однакового впливу змін в економічних, політичних або інших умовах. Концентрація вказує на відповідну чутливість результатів діяльності Банку до змін, що мають вплив на конкретну галузь чи географічний регіон.

З метою уникнення надмірної концентрації ризиків внутрішні політика і процедури Банку включають конкретні інструкції щодо зосередження уваги на збереженні диверсифікованого портфелю. Визначена концентрація кредитних ризиків контролюється і управляється належним чином.

Кредитний ризик

Банку властивий кредитний ризик, що являє собою ризик невиконання контрагентами своїх зобов’язань своєчасно та у повному обсязі. Банк структурує рівні кредитного ризику шляхом затвердження кредитних лімітів стосовно суми ризику, прийнятного з огляду на одного позичальника або групу позичальників. Такі ризики знаходяться під постійним контролем і аналізуються згідно з установленим порядком. Ліміти стосовно рівня кредитного ризику на одного позичальника регулярно затверджуються Кредитною радою та Кредитним комітетом Банку.

Управління кредитним ризиком здійснюється шляхом регулярного аналізу здатності позичальників та потенційних позичальників погашати проценти та основну суму заборгованості за кредитами, а також шляхом зміни відповідних лімітів кредитування в разі необхідності. Крім цього, управління кредитним ризиком передбачає отримання застави та гарантій юридичних осіб.

Похідні фінансові інструменти

Кредитний ризик, пов’язаний з похідними фінансовими інструментами, завжди обмежується сумою інструментів, що мають позитивну справедливу вартість, відображену у звіті про фінансовий стан.

Ризики, пов’язані з кредитними зобов’язаннями

Банк надає своїм клієнтам гарантії та акредитиви, за якими Банк має здійснювати платежі від імені відповідних клієнтів. Зазначені гарантії та акредитиви наражають Банк на ризики, подібні до кредитних ризиків, які знижуються шляхом застосування аналогічних процедур і політики.

29. Управління фінансовими ризиками (продовження)

У наведеній нижче таблиці зазначені максимальні показники кредитного ризику за кожним компонентом звіту про фінансовий стан, включаючи похідні фінансові інструменти. Максимальний ризик представлений загальною сумою, без урахування ефекту зниження ризику шляхом укладення генеральних угод про взаємозалік та договорів застави і після вирахування будь-якого резерву під знецінення.

	2011 рік	2010 рік
Кошти на рахунках в НБУ (Примітка 7)	263 271	139 598
Кошти в банках (Примітка 8)	585 358	619 144
Кредити клієнтам (Примітка 9)	2 055 754	1 819 005
Інвестиційні цінні папери, наявні для продажу (Примітка 10)	522 026	381 345
Інші фінансові активи (Примітка 12)	12 746	7 994
Фінансові умовні та інші зобов’язання (Примітка 31)	138 946	128 178
Сукупний кредитний ризик	3 578 101	3 095 264

У разі відображення фінансових інструментів за справедливою вартістю суми, наведені вище в таблиці, являють собою поточну суму, що наражається на кредитний ризик, але не максимальну суму ризику, що може виникнути у майбутньому в результаті змін у вартості.

Більш детальна інформація стосовно максимального кредитного ризику за кожною категорією фінансових інструментів наведена у відповідних примітках. Ефект зниження ризику в результаті отримання застави та застосування інших технік підвищення якості кредитів наведений нижче.

Кредитна якість фінансових активів

Кредитна якість фінансових активів контролюється Банком шляхом встановлення зовнішніх та внутрішніх кредитних рейтингів позичальників. Кредитну якість за класом активів, що стосуються статей звіту про фінансовий стан, пов’язаних з кредитуванням, на основі зовнішніх рейтингів та прийнятої в Банку системи кредитних рейтингів, розкрито у Примітках 8, 9 та 10.

Аналіз знецінення

Основні міркування в ході аналізу знецінення кредитів включають визначення того, чи прострочені виплати основної суми заборгованості або процентів за кредитом більш ніж на 30 днів, чи відомо про будь-які труднощі з огляду на грошові потоки контрагентів, зниження кредитного рейтингу або порушення первісних умов відповідного договору. Банк здійснює аналіз знецінення у двох напрямках: створення резерву під знецінення окремих кредитів і резерву під знецінення кредитів на колективній основі.

29. Управління фінансовими ризиками (продовження)

Резерв під знецінення на індивідуальній основі

Банк визначає суму резерву під знецінення окремо за кожним суттєвим кредитом в індивідуальному порядку. Питання, що розглядаються при визначенні суми резерву, включають здійснимість бізнес-плану контрагента, його здатність підвищити продуктивність праці в разі виникнення фінансових труднощів, прогнозовані грошові надходження та очікувані виплати дивідендів у разі банкрутства, наявність іншої фінансової підтримки та можлива вартість продажу застави, а також часові рамки очікуваних грошових потоків. Збитки від знецінення оцінюються на кожну звітну дату, якщо будь-які непередбачені обставини не вимагають більш пильної уваги.

Резерв під знецінення кредитів на колективній основі

На сукупній основі Банк визначає суму резерву збитків під знецінення кредитів, наданих клієнтам, кожен з яких окремо не є суттєвим (включаючи кредитні картки, житлову іпотеку та незабезпечені споживчі кредити), а також окремо суттєвих кредитів, стосовно яких ще немає об’єктивних ознак знецінення. Банк аналізує резерви під знецінення на кожну звітну дату, при цьому кожний кредитний портфель перевіряється окремо. Під час аналізу резерву під знецінення кредитів на сукупній основі Банк враховує знецінення, що може мати місце у портфелі, навіть якщо немає об’єктивних ознак знецінення окремих кредитів. Збитки від знецінення визначаються, беручи до уваги таку інформацію: збитки у портфелі в попередніх періодах, поточні економічні умови, відповідний проміжок часу між моментом можливого понесення збитку від знецінення та моментом визначення знецінення як такого, що потребує створення резерву під час аналізу окремих активів, а також очікувані надходження та відшкодування в разі знецінення. Потім резерв під знецінення аналізується органами управління кредитними ризиками для забезпечення дотримання загальної політики Банку.

Аналіз фінансових гарантій та акредитивів здійснюється з урахуванням методів, що використовуються для кредитів; коли збиток вважається вірогідним, створюються резерви під інші зобов’язання, пов’язані з кредитуванням.

Ризик ліквідності та управління фінансуванням

Ризик ліквідності – це ризик неспроможності Банку виконати свої платіжні зобов’язання на дату їх погашення в процесі звичайної господарської діяльності та в кризових умовах. Для обмеження цього ризику керівництво забезпечило диверсифіковані джерела фінансування додатково до основної депозитної бази, управляє активами з дотриманням принципів ліквідності та здійснює моніторинг майбутніх грошових потоків і ліквідності на щоденній основі.

У кризовому періоді Банк, з метою забезпечення виконання власних зобов’язань та зобов’язань клієнтів, впровадив політику, спрямовану на утримування ліквідних активів на рівні, достатньому для покриття будь-якого незапланованого відтоку частини клієнтських депозитів як профілактичну міру для запобігання погіршення у економічній ситуації. Для оцінки ризиків ліквідності Банк використовує геп-аналіз та прогноз очікуваних грошових потоків строком до 1 року. Крім цього, прогноз грошових потоків піддається стрес-тестуванню на предмет різних кризових сценаріїв, розроблених на основі статистичних даних стосовно роботи українських банків в умовах кризи.

29. Управління фінансовими ризиками (продовження)

Банк оцінює ліквідність та управляє нею на основі певних нормативів ліквідності, встановлених НБУ. Станом на 31 грудня зазначені нормативи були такими:

<i>Норматив</i>	2011 рік, %	2010 рік, % (без урахування впливу об’єднання)
Н4 «Норматив миттєвої ліквідності» (грошові кошти та залишки на кореспондентських рахунках до зобов’язань, що погашаються на вимогу) (мінімальний рівень, який вимагається НБУ – 20%)	55,00	67,88
Н5 «Норматив поточної ліквідності» (активи, які можуть бути отримані чи реалізовані протягом 31 дня до зобов’язань з кінцевим строком погашення протягом 31 дня) (мінімальний рівень, який вимагається НБУ – 40%)	68,34	68,76
Н6 «Норматив короткострокової ліквідності» (певні активи з початковим строком погашення до 1 року до зобов’язань з початковим строком погашення до 1 року, включаючи позабалансові зобов’язання) (мінімальний рівень, який вимагається НБУ – 60%)	77,65	88,14

Аналіз фінансових зобов’язань, згрупованих на основі строків, що залишилися до дати погашення згідно з відповідним договором

Далі у таблиці поданий зведений аналіз строків погашення фінансових зобов’язань Банку станом на 31 грудня 2011 року. У таблиці показано недисконтовані зобов’язання, що підлягають погашенню згідно з договором. Виплати, що здійснюються по отриманні повідомлення, вважаються такими, що підлягають виплаті негайно. Однак Банк розраховує на те, що багато клієнтів не вимагатимуть виплат одразу ж після настання дати, коли Банк мав би здійснити виплату, і таблиця не відображає очікувані грошові потоки, визначені на основі сум депозитів, утримуваних у минулі періоди.

	До 1 місяця	1-3 місяці	3-6 місяців	6-12 місяців	Понад 12 місяців	Всього
На 31 грудня 2011 р.						
Заборгованість перед Національним банком України	1 019	1 970	2 990	49 659	85 448	141 086
Заборгованість перед іншими банками	55 483	106	1 738	651	13 327	71 305
Похідні фінансові інструменти:	2 479	-	-	-	-	2 479
- сума до отримання	(302 440)	-	-	-	-	(302 440)
- сума до сплати	304 919	-	-	-	-	304 919
Кошти клієнтів	1 647 292	287 058	214 919	355 177	66 708	2 571 154
Випущені єврооблігації	-	6 943	6 943	13 887	308 035	335 808
Випущені облігації	-	-	14	-	-	14
Інші позикові кошти	150	279	10 601	20 842	19 882	51 754
Інші фінансові зобов’язання	1 724	-	-	258	615	2 597
Субординований борг	1 425	1 332	2 032	29 056	75 078	108 923
Всього недисконтованих фінансових зобов’язань	1 709 572	297 688	239 237	469 530	569 093	3 285 120

29. Управління фінансовими ризиками (продовження)

На 31 грудня 2010 р.	До 1 місяця	1-3 місяці	3-6 місяців	6-12 місяців	Понад 12 місяців	Всього
Заборгованість перед Національним банком України	11 271	7 463	18 441	6 436	162 767	206 378
Заборгованість перед іншими банками	212 030	288	3 072	13 697	-	229 087
Похідні фінансові інструменти:	311	-	-	-	-	311
- сума до отримання	(93 231)	-	-	-	-	(93 231)
- сума до сплати	93 542	-	-	-	-	93 542
Кошти клієнтів	1 037 723	284 539	264 074	365 900	32 494	1 984 730
Випущені єврооблігації	-	6 943	6 943	13 887	335 809	363 582
Випущені облігації	1	-	14	-	-	15
Інші позикові кошти	467	31 701	23 197	63 511	55 469	174 345
Інші фінансові зобов’язання	1 648	-	-	-	789	2 437
Субординований борг	1 050	1 371	2 034	4 176	108 652	117 283
Всього недисконтованих фінансових зобов’язань	1 264 501	332 305	317 775	467 607	695 980	3 078 168

У наведеній нижче таблиці відображено строки погашення фактичних та потенційних фінансових зобов’язань Банку, як передбачено відповідними договорами.

	До 1 місяця	1-3 місяці	3-6 місяців	6-12 місяців	Понад 12 місяців	Всього
2011 рік	4 248	40 942	7 260	46 254	40 447	139 151
2010 рік	8 560	25 014	34 680	29 386	31 192	128 832

Фінансові умовні та інші зобов’язання включають гарантії, акредитиви та кредитні ліміти за овердрафтами, видаток коштів за якими можливий у будь-який момент після звітної дати та до передбаченої договором дати закінчення строку інструменту. Банк очікує, що не всі умовні та інші зобов’язання будуть пред’явлені до оплати до закінчення строку дії відповідних договорів.

29. Управління фінансовими ризиками (продовження)

Далі у таблиці поданий аналіз активів та зобов’язань за строками їх очікуваного відшкодування або погашення станом на 31 грудня 2011 року (суми показані за балансовою вартістю):

	До 1 місяця	1-3 місяці	3-6 місяців	6-12 місяців	Понад 12 місяців	Всього
Активи						
Грошові кошти в касі та в дорозі	78 964	-	-	-	-	78 964
Кошти на рахунках в Національному банку України	263 271	-	-	-	-	263 271
Кошти в інших банках	563 461	7 354	6 920	7 584	39	585 358
Кредити клієнтам	192 791	242 989	180 477	339 371	1 100 126	2 055 754
Інвестиційні цінні папери, наявні для продажу	250 338	29 241	7 095	17 151	219 084	522 909
Договори валютного свопу та форвардні валютні контракти, розрахунок за якими здійснюється на основі валової суми:						
- сума до отримання	446 369	-	-	-	-	446 369
- сума до сплати	(442 114)	-	-	-	-	(442 114)
Інші фінансові активи	5 579	-	-	115	2 797	8 491
Всього фінансових активів	1 358 659	279 584	194 492	364 221	1 322 046	3 519 002
Зобов’язання						
Заборгованість перед Національним банком України	-	-	-	43 805	83 377	127 182
Заборгованість перед іншими банками	55 363	2	1 317		8 546	65 228
Кошти клієнтів	1 642 939	276 767	205 093	343 368	63 083	2 531 250
Випущені єврооблігації	-	-	-	-	245 230	245 230
Випущені облігації	-	-	14	-	-	14
Інші позикові кошти	58	58	9 718	19 385	19 101	48 320
Субординований борг	703	-	-	24 238	60 364	85 305
Договори валютного свопу та форвардні валютні контракти, розрахунок за якими здійснюється на основі валової суми:						
- сума до отримання	(302 440)	-	-	-	-	(302 440)
- сума до сплати	304 919	-	-	-	-	304 919
Інші фінансові зобов’язання	1 724	-	-	258	615	2 597
Всього фінансових зобов’язань	1 703 266	276 827	216 142	431 054	480 316	3 107 605
Розрив ліквідності по фінансових інструментах	(344 607)	2 757	(21 650)	(66 833)	841 730	411 397

Аналіз за строками погашення не відображає стабільності поточних зобов’язань у минулому. Раніше їх реалізація відбувалась протягом періоду, що є більшим, ніж зазначено в таблиці вище. Керівництво вважає, що, незважаючи на поточну економічну ситуацію, кошти на поточних рахунках залишатимуться стабільними. Ці залишки відображені в таблиці вище у складі сум, належних до виплати в період до 1 місяця.

29. Управління фінансовими ризиками (продовження)

Далі у таблиці поданий аналіз активів та зобов’язань за строками їх очікуваного відшкодування або погашення станом на 31 грудня 2010 року:

	До 1 місяця	1-3 місяці	3-6 місяців	6-12 місяців	Понад 12 місяців	Всього
Активи						
Грошові кошти в касі та в дорозі	75 660	-	-	-	-	75 660
Кошти на рахунках в Національному банку України	139 598	-	-	-	-	139 598
Кошти в інших банках	599 501	13 657	4 678	1 308	-	619 144
Кредити клієнтам	156 337	218 944	158 262	377 954	907 508	1 819 005
Інвестиційні цінні папери, наявні для продажу	89 989	67 118	4 570	63 198	157 355	382 230
<i>Договори валютного свопу та форвардні валютні контракти, розрахунок за якими здійснюється на основі валової суми:</i>						
- сума до отримання	165 557	-	-	-	-	165 557
- сума до сплати	(161 191)	-	-	-	-	(161 191)
Інші фінансові активи	2 637	-	-	-	991	3 628
Всього фінансових активів	1 068 088	299 719	167 510	442 460	1 065 854	3 043 631
Зобов’язання						
Заборгованість перед Національним банком України	10 048	5 024	15 072	-	144 270	174 414
Заборгованість перед іншими банками	57 492	-	2 579	12 858		72 929
Кошти клієнтів	1 031 572	272 933	256 758	349 877	28 746	1 939 886
Випущені єврооблігації	-	-	-	-	243 804	243 804
Випущені облігації	1	-	13	-	-	14
Інші позикові кошти	467	29 595	20 848	58 050	49 789	158 749
Субординований борг	347	-	-	-	84 083	84 430
<i>Договори валютного свопу та форвардні валютні контракти, розрахунок за якими здійснюється на основі валової суми:</i>						
- сума до отримання	(93 231)	-	-	-	-	(93 231)
- сума до сплати	93 542	-	-	-	-	93 542
Інші фінансові зобов’язання	1 648	-	-	-	789	2 437
Всього фінансових зобов’язань	1 101 886	307 552	295 270	420 785	551 481	2 676 974
Розрив ліквідності по фінансових інструментах	(33 798)	(7 833)	(127 760)	21 675	514 373	366 657

Здатність Банку погашати свої зобов’язання залежить від його здатності отримати еквівалентну суму активів протягом того ж самого періоду. Наявний обсяг ліквідних активів дозволить Банку вести стабільну діяльність навіть у ситуації можливого часткового відтоку депозитів клієнтів у разі подальшого погіршення економічної ситуації. Керівництво Банку вважає, що попри суттєву частку коштів клієнтів, що погашаються на вимогу, диверсифікація таких коштів за кількістю та типом вкладників, а також досвід, накопичений Банком за попередні періоди, вказують на те, що ці кошти формують довгострокове та стабільне джерело фінансування діяльності Банку.

29. Управління фінансовими ризиками (продовження)

Стаття «кошти клієнтів» включає строкові депозити фізичних осіб. Згідно з українським законодавством Банк зобов’язаний виплатити такі депозити на вимогу вкладника (Примітка 15).

Ринковий ризик – неторговий

Ринковий ризик – це ризик зміни справедливої вартості або майбутніх грошових потоків від фінансових інструментів внаслідок коливання ринкових змінних, як, наприклад, процентні ставки, обмінні курси валют та інші ціни. Банк управляє ринковими ризиками по неторгових портфелях. Управління неторговими позиціями і моніторинг таких позицій здійснюються на основі додаткового аналізу чутливості. Банк не має значної концентрації ринкового ризику, окрім концентрації ризиків, пов’язаних з обмінними курсами валют.

Ризик процентної ставки

Ризик процентної ставки виникає внаслідок можливості того, що коливання процентних ставок спричинить вплив на майбутні грошові потоки та справедливу вартість фінансових інструментів. Контроль процентного ризику здійснюється на основі звіту про зміни спреду та маржі. Крім того, Банк проводить аналіз тривалості та моделювання процентного доходу у разі паралельного зміщення кривої доходності. Наведена нижче таблиця відображає чутливість фінансового результату Банку до можливих поміркованих змін у процентних ставках, при незмінному значенні всіх інших змінних.

Чутливість фінансового результату відображає вплив припустимих змін у процентних ставках на чистий процентний дохід Банку за один рік, визначений на основі плаваючої процентної ставки на неторгові фінансові активи та фінансові зобов’язання, наявні на 31 грудня, з урахуванням строків перегляду процентних ставок, передбачених умовами договору за відповідними активами та зобов’язаннями.

	2011 рік		2010 рік	
Процентна ставка	Зміна процентної ставки, базисні пункти	Вплив на чистий прибуток та капітал	Зміна процентної ставки, базисні пункти	Вплив на чистий прибуток та капітал
Libor	+15	(4)	+25	(209)
Libor	-10	2	-	-
Euribor	+50	26	+50	38
Euribor	-30	(16)	-25	(19)

Зазначений вище вплив змін процентних ставок на чистий прибуток та капітал не включає вплив оподаткування. Ставка податку на 2012 рік становить 21% (див. Примітку 2).

Якби станом на 31 грудня 2011 року процентні ставки за фінансовими інструментами, деномінованими в українських гривнях, були на 100 базисних пунктів вище/нижче при незмінності всіх інших змінних, це не мало б впливу на прибуток за рік. Інші компоненти капіталу збільшилися/зменшилися б на 5 220 тисяч доларів США (у 2010 році - на 3 813 тисяч доларів США), переважно у зв’язку зі зменшенням/збільшенням справедливої вартості фінансових активів з фіксованою процентною ставкою, віднесених до категорії наявних для продажу.

29. Управління фінансовими ризиками (продовження)

Базові процентні ставки в Банку встановлюються Комітетом з управління активами та пасивами. При цьому, згідно внутрішніх політик Банку, діє система делегування повноважень на зміни ставок. Контроль за фактичними процентними ставками здійснюється Комітетом з управління активами та пасивами щомісячно.

Валютний ризик

Валютний ризик – це ризик, пов’язаний із впливом коливання обмінних курсів на вартість фінансових інструментів. Правління Банку встановлює ліміти щодо рівня ризику по позиціях за валютами згідно з вимогами НБУ. Моніторинг позицій здійснюється на щоденній основі. Оцінку валютного ризику Банк проводить за допомогою методики оцінки ризикової вартості та стрес-тестування для значних коливань курсів обміну валют.

Далі подано звіт про фінансовий стан у розрізі валют станом на 31 грудня 2011 року у тисячах доларів США:

	UAH	USD	EUR	Інші валюти	Немо- нетарні активи	Всього
Активи						
Грошові кошти в касі та в дорозі	53 472	16 433	6 041	3 018	-	78 964
Кошти на рахунках в Національному банку України	259 993	2 940	338	-	-	263 271
Кошти в інших банках	49 110	483 364	42 468	10 416	-	585 358
Кредити клієнтам	1 085 056	853 160	117 406	132	-	2 055 754
Інвестиційні цінні папери, наявні для продажу	522 026	-	-	-	883	522 909
Інші фінансові активи	9 361	3 032	333	20	-	12 746
Всього фінансових активів	1 979 018	1 358 929	166 586	13 586	883	3 519 002
Зобов’язання						
Заборгованість перед Національним банком України	127 182	-	-	-	-	127 182
Заборгованість перед іншими банками	37 092	21 850	6 273	13	-	65 228
Кошти клієнтів	1 397 145	975 489	147 441	11 175	-	2 531 250
Випущені єврооблігації	-	245 230	-	-	-	245 230
Випущені облігації	14	-	-	-	-	14
Інші позикові кошти	-	32 573	15 747	-	-	48 320
Інші фінансові зобов’язання	1 727	2 300	1 034	15	-	5 076
Субординований борг	60 931	24 374	-	-	-	85 305
Всього фінансових зобов’язань	1 624 091	1 301 816	170 495	11 203	-	3 107 605
За вирахуванням чистої вартості валютних деривативів	1 961	(185)	-	-	-	1 776
Всього активів та зобов’язань за винятком валютних деривативів	352 966	57 298	(3 909)	2 383	883	409 621
Валютні деривативи (Примітка 21)	153 198	(163 077)	14 777	(1 814)	(1 308)	1 776
Чиста валютна позиція	506 164	(105 779)	10 868	569	(425)	411 397
Зобов’язання з кредитування	18 609	25 018	65 503	5 529	-	114 659

29. Управління фінансовими ризиками (продовження)

Далі подано звіт про фінансовий стан у розрізі валют станом на 31 грудня 2010 року у тисячах доларів США:

	UAH	USD	EUR	Інші валюти	Немо- нетарні активи	Всього
Активи						
Грошові кошти в касі та в дорозі	50 951	17 467	6 289	953	-	75 660
Кошти на рахунках в Національному банку України	138 949	294	355	-	-	139 598
Кошти в інших банках	61 875	374 098	165 009	18 162	-	619 144
Кредити клієнтам	901 561	817 711	99 503	230	-	1 819 005
Інвестиційні цінні папери, наявні для продажу	381 345	-	-	-	885	382 230
Інші фінансові активи	2 912	1 862	226	2 994	-	7 994
Всього фінансових активів	1 537 593	1 211 432	271 382	22 339	885	3 043 631
Зобов’язання						
Заборгованість перед Національним банком України	174 414	-	-	-	-	174 414
Заборгованість перед іншими банками	30 992	36 891	4 464	582	-	72 929
Кошти клієнтів	945 050	821 319	157 371	16 146	-	1 939 886
Випущені єврооблігації	-	243 804	-	-	-	243 804
Випущені облігації	14	-	-	-	-	14
Інші позикові кошти	-	135 822	22 927	-	-	158 749
Інші фінансові зобов’язання	1 208	331	1 123	86	-	2 748
Субординований борг	60 789	23 641	-	-	-	84 430
Всього фінансових зобов’язань	1 212 467	1 261 808	185 885	16 814	-	2 676 974
За вирахуванням чистої вартості валютних деривативів	103	2 488	1 465	(1)	-	4 055
Всього активів та зобов’язань за винятком валютних деривативів	325 023	(52 864)	84 032	5 526	885	362 602
Похідні фінансові інструменти	142 277	(62 013)	(75 437)	(772)	-	4 055
Чиста валютна позиція	467 300	(114 877)	8 595	4 754	885	366 657
Зобов’язання з кредитування	15 377	35 666	62 503	5 809	-	119 355

Позиція Банку за похідними фінансовими інструментами відображає справедливу вартість на звітну дату відповідної валюти, стосовно якої досягнуто угоди щодо придбання (позитивна сума) або продаж (негативна сума) до згортання позицій (та платежів) з контрагентом. Суми у розбивці за валютами подані розгорнуто, як показано у Примітці 21. Чиста загальна сума являє собою справедливу вартість валютних похідних фінансових інструментів. Наведений вище аналіз включає тільки монетарні активи та зобов’язання. Інвестиції у дольові інструменти та немонетарні активи не вважаються інструментами, які можуть призвести до суттєвого валютного ризику.

29. Управління фінансовими ризиками (продовження)

У таблиці далі показано вплив на фінансовий результат можливих поміркованих змін у обмінних курсах іноземних валют до гривні, при незмінному значенні всіх інших змінних (з огляду на справедливую вартість неторгових монетарних активів та зобов’язань, що є чутливими до змін обмінних курсів валют). Вплив на капітал не відрізняється від впливу на фінансовий результат. Наведене у таблиці від’ємне значення відображає можливе чисте зменшення фінансового результату чи капіталу, а позитивні значення відображають можливе чисте збільшення фінансового результату чи капіталу.

Валюта	2011 рік		2010 рік	
	Зміни обмінного курсу, %	Вплив на чистий прибуток та капітал	Зміни обмінного курсу, %	Вплив на чистий прибуток та капітал
Долари США	+6	(6 347)	+10	(11 488)
Долари США	-4	4 231	-5	5 744
Євро	+9	978	+15	1 289
Євро	-5	(543)	-10	(860)

Зазначений вище вплив курсів валют на чистий прибуток та капітал не включає вплив оподаткування. Ставка податку на 2012 рік становить 21%, див. Примітку 2.

Зазначений вище вплив курсів валют на чистий прибуток та капітал відображає тільки переоцінку відкритої валютної позиції та не враховує потенційне зниження кредитної якості активів у результаті девальвації української гривні.

30. Справедлива вартість фінансових інструментів

Справедлива вартість фінансових активів і зобов’язань, які не відображаються за справедливою вартістю

У таблиці нижче порівнюються балансова вартість та справедлива вартість фінансових інструментів, відображених у фінансовій звітності Банку за амортизованою вартістю, за їх видами. Таблиця не відображає справедливої вартості нефінансових активів та нефінансових зобов’язань.

	2011 рік		2010 рік	
	Балансова вартість	Справедлива вартість	Балансова вартість	Справедлива вартість
Фінансові активи				
Грошові кошти у касі	78 964	78 964	75 660	75 660
Кошти на рахунках в Національному банку України	263 271	263 271	139 598	139 598
Кошти в інших банках				
- Поточні рахунки та депозити «овернайт»	506 982	506 982	544 484	544 484
- Строкові депозити в інших банках	52 591	52 591	49 462	49 462
- Договори «репо» з іншими банками	25 785	29 196	25 198	25 385
Кредити клієнтам				
- Кредити корпоративним клієнтам	1 602 522	1 594 302	1 367 815	1 319 610
- Договори «зворотного репо»	-	-	4 773	4 773
- Іпотечні кредити	283 438	251 724	324 289	302 897
- Автокредитування	76 972	84 737	105 720	96 225
- Споживчі кредити	88 567	89 294	9 274	7 476
- Інші кредити (овердрафти)	4 255	4 255	7 134	8 184
Фінансові зобов’язання				
Заборгованість перед Національним банком України	127 182	127 182	174 414	174 414
Заборгованість перед іншими банками				
- Поточні рахунки інших банків	25 241	25 241	32 189	32 189
- Строкові депозити інших банків	39 987	39 987	40 117	40 117
- Договори «репо» з іншими банками	-	-	623	623
Кошти клієнтів				
- юридичні особи	1 447 379	1 446 768	948 585	950 746
- фізичні особи	1 083 871	1 104 880	991 301	968 217
Випущені єврооблігації	245 230	224 757	243 804	249 029
Випущені облігації	14	13	14	14
Інші позикові кошти	48 320	48 320	158 749	158 749
Субординований борг	85 305	85 914	84 430	84 218

30. Справедлива вартість фінансових інструментів (продовження)

Нижче описані методи та припущення, що використовуються для визначення справедливої вартості фінансових інструментів, які не відображені за справедливою вартістю у фінансовій звітності.

Активи, справедлива вартість яких наближається до балансової
Щодо фінансових активів та фінансових зобов’язань, що є ліквідними або короткостроковими (до трьох місяців), вважається що їх балансова вартість приблизно дорівнює справедливій вартості. Таке припущення застосовується також до депозитів на вимогу, ощадних депозитів без визначеного строку погашення та фінансових інструментів зі змінною процентною ставкою.

Фінансові інструменти з фіксованою ставкою
Справедлива вартість фінансових інструментів з фіксованою ставкою, що відображаються за амортизованою вартістю, визначається шляхом порівняння ринкових процентних ставок на дату їх первісного визнання з поточними ринковими ставками, що пропонуються на подібні фінансові інструменти. Оціночна справедлива вартість процентних депозитів з фіксованою ставкою визначається на основі дискontованих грошових потоків із застосуванням чинних процентних ставок на ринку капіталу до боргових зобов’язань з аналогічним строком погашення. Справедлива вартість випущених боргових зобов’язань, зареєстрованих на біржі, визначається на основі біржових ринкових цін. Щодо випущених цінних паперів, за якими не існує ринкових цін, використовується метод дискontованих грошових потоків на основі чинних процентних ставок з використанням співвідношення короткострокових та довгострокових процентних ставок (кривої доходності), придатними для строку, що залишається до їх погашення.

Фінансові інструменти, відображені за справедливою вартістю
Банк використовує наступну ієрархію для визначення та розкриття справедливої вартості фінансових інструментів у відповідності до моделей оцінки:

- Рівень 1: котирування (без коригувань) ідентичних активів або зобов’язань на активних ринках;
- Рівень 2: моделі оцінки, для яких всі входні дані, які мають суттєвий вплив на визначену справедливу вартість, базуються прямо або опосередковано на ринкових даних;
- Рівень 3: моделі оцінки, які використовують входні дані, які мають суттєвий влив на визначену справедливу вартість та які не базуються на ринкових даних.

У наведеній нижче таблиці представлено аналіз фінансових інструментів, відображених у звітності за справедливою вартістю, по рівнях ієрархії справедливої вартості:

На 31 грудня 2011 р.	Рівень 1	Рівень 2	Рівень 3	Всього
Фінансові активи				
Похідні фінансові активи	-	4 255	-	4 255
Державні боргові цінні папери	257 510	1 833	-	259 343
Депозитні сертифікати НБУ	-	250 087	-	250 087
Корпоративні облігації	-	12 596	-	12 596
Акції	-	-	883	883
Фінансові зобов’язання				
Похідні фінансові зобов’язання	-	2 479	-	2 479

30. Справедлива вартість фінансових інструментів (продовження)

На 31 грудня 2010 р.	Рівень 1	Рівень 2	Рівень 3	Всього
Фінансові активи				
Похідні фінансові активи	-	4 366	-	4 366
Державні боргові цінні папери	201 474	149 848	-	351 322
Депозитні сертифікати НБУ	-	12 576	-	12 576
Корпоративні облігації	-	17 447	-	17 447
Акції	-	-	885	885
Фінансові зобов’язання				
Похідні фінансові зобов’язання	-	311	-	311

Далі представлений опис визначення справедливої вартості фінансових інструментів, які відображаються за справедливою вартістю з використанням моделей оцінки. Цей опис включає оцінки та судження Банку, які учасник ринку зробив би при оцінці інструментів.

Похідні фінансові інструменти
Похідні фінансові інструменти оцінені із застосуванням моделей оцінки, які базуються за ринкових спостереженнях, – це здебільшого валютні свопи та форвардні валютообмінні контракти. Моделі, які використовуються найчастіше, включають моделі оцінки форвардів та свопів з використанням розрахунків теперішньої вартості. Ці моделі використовують різні входні дані, включаючи кредитоспроможність контрагентів, форвардні та спотові курси валют та криві процентних ставок.

Інвестиційні цінні папери, наявні для продажу
Інвестиційні цінні папери, наявні для продажу, оцінені з використанням моделей оцінки, представлені перш за все борговими цінними паперами, які не обертаються на ринку. Ці цінні папери оцінюються з використанням моделей дискontованих грошових потоків, які, в одному випадку, використовують тільки ринкові спостереження, наприклад, процентні ставки, а в іншому – ринкові спостереження та інформацію, яка не базується на ринкових спостереженнях. Інформація, яка не базується на ринкових спостереженнях, включає припущення щодо фінансового стану компанії-об’єкта інвестицій, її ризик, та економічні припущення щодо галузі, у якій веде свою діяльність компанія - об’єкт інвестицій.

Протягом 2011 та 2010 років Банк не переводив фінансові активи або фінансові зобов’язання з рівня 1 на рівень 2 або з рівня 2 на рівень 1.

31. Умовні та інші зобов’язання

Судові процеси

В ході звичайного ведення операцій Банк виступає стороною різних судових процесів та спорів. Грунтуючись на власних оцінках і коментарях власних спеціалістів, керівництво вважає, що остаточний розмір зобов’язань, які можуть виникнути внаслідок цих судових процесів або спорів, не буде мати суттєвого негативного впливу на фінансовий стан чи результати діяльності Банку.

Виконання вимог податкового законодавства та інших нормативних актів

Українське законодавство і нормативні акти, що регулюють сферу оподаткування та інші аспекти діяльності, включаючи правила валютного й митного контролю, продовжують змінюватись. Положення законів і нормативних актів часто нечіткі, а їх тлумачення залежить від позиції місцевих, регіональних і центральних органів влади, а також інших державних органів. Випадки суперечливих тлумачень законодавства не поодинокі. Керівництво вважає, що його тлумачення положень законодавства, які регулюють діяльність Банку, є обґрунтованим, і діяльність Банку здійснюється в повній відповідності до законодавства, яке регулює його діяльність, і що Банк нарахував та сплатив усі належні податки, включаючи утримані Банком.

В той же час, існує ризик того, що операції і правильність тлумачень, які не були піддані сумніву контролюючими органами в минулому, будуть поставлені під сумнів у майбутньому. Однак цей ризик з часом зменшується. Визначення сум та ймовірності негативних наслідків можливих незаявлених позовів не виявляється практично можливим.

Капітальні зобов’язання

Станом на 31 грудня 2011 року Банк мав капітальні зобов’язання, передбачені контрактами на придбання обладнання на суму 1 972 тисячі доларів США (у 2010 році – 7 057 тисяч доларів США). Керівництво Банку вже виділило необхідні ресурси для виконання цього зобов’язання. Керівництво Банку вважає, що майбутні чисті доходи та фінансування будуть достатніми для виконання цих та інших аналогічних зобов’язань.

Дотримання фінансових показників

Банк повинен дотримуватись певних фінансових показників, які стосуються переважно випущених єврооблігацій, заборгованості перед Національним банком України та інших позикових коштів. Недотримання цих фінансових показників може призвести до негативних наслідків для Банку, включаючи підвищення вартості кредитів та оголошення дефолту. Зокрема, Банк повинен підтримувати на певному рівні капітал, показник достатності капіталу, співвідношення ліквідних активів до загальних активів, співвідношення максимальної суми кредитування одного позичальника до капіталу, співвідношення максимальної суми кредитування однієї пов’язаної сторони Банку до капіталу, співвідношення операційних витрат до результату операційної діяльності та співвідношення основних засобів і нематеріальних активів до капіталу. Невиконання цих вимог може призвести до дострокового вилучення коштів кредиторами на їх власний розсуд. На думку керівництва Банку, станом на 31 грудня 2011 року та 31 грудня 2010 року ці показники Банком дотримані.

31. Умовні та інші зобов’язання (продовження)

Зобов’язання з кредитування

Гарантії та акредитиви “стенд-бай”, які являють собою безвідкличні гарантії того, що Банк здійснить платіж на користь третіх сторін у випадку невиконання клієнтами своїх зобов’язань, несуть ризик, пов’язаний із дефолтом клієнта або його неспроможністю виконати договір з третьою стороною. Для управління ризиком збитків Банк вимагає, щоб більшість гарантій забезпечувались депозитами в Банку. Документальні та комерційні акредитиви, що являють собою письмові зобов’язання Банку за дорученням своїх клієнтів, які надають право третім сторонам вимагати від Банку оплати у встановлених сумах відповідно до конкретних умов, забезпечуються партіями товару, до яких вони відносяться, або грошовими депозитами, а отже мають менший рівень ризику, ніж кредити.

Кредитні зобов’язання являють собою невикористані зобов’язання щодо надання кредитів у формі позик, гарантій та акредитивів. Банк наражається на ризик можливих збитків у зв’язку з ризиком по кредитних зобов’язаннях. Однак, враховуючи відкличний характер цих зобов’язань, Банк може відмовити клієнтові в кредитах, гарантіях чи акредитивах при зниженні платоспроможності клієнта.

Загальна сума невикористаних кредитних ліній, акредитивів та гарантій за угодою необов’язково являє собою майбутні потреби у грошових коштах, оскільки строк дії таких фінансових інструментів може закінчитися без фінансування.

Акредитиви, видані Банком, були такими:

	2011 рік	2010 рік
Підтверджені експортні акредитиви	-	195
Імпортні акредитиви	25 661	33 245
Грошове забезпечення (Примітка 15)	(14 301)	(4 805)
Резерв під імпортні акредитиви	(65)	(134)
Всього акредитивів	11 295	28 501

Гарантії надані були такими:

	2011 рік	2010 рік
Гарантії та авалювання векселів	101 376	92 276
Грошове забезпечення (Примітки 14, 15)	(6 744)	(4 018)
Резерв під гарантії	(140)	(520)
Всього гарантій	94 492	87 738

Безвідкличні зобов’язання з кредитування, надані Банком, були такими:

	2011 рік	2010 рік
Зобов’язання з надання кредитів	12 114	3 116
Грошове забезпечення	(3 242)	-
Всього безвідкличних зобов’язань з надання кредитів	8 872	3 116

31. Умовні та інші зобов’язання (продовження)

Сума невиконаних відкличних зобов’язань з надання кредитів, наданих Банком станом на 31 грудня 2011 року, склала 114 229 тисяч доларів США (у 2010 році – 112 212 тисяч доларів США). Керівництво вважає зобов’язання з надання кредитів відкличними, оскільки відповідні договори забезпечують широкий спектр подій-підстав, які дозволяють Банку призупинити подальше фінансування клієнта або достроково анулювати ліміт кредитування. Такі події включають, у тому числі, погіршення фінансового стану клієнта, зменшення потоків надходжень грошових коштів на поточні рахунки клієнта, втрату забезпечення або значне зменшення його справедливої вартості, рішення регулятивних органів, які впливають на монетарний ринок України.

У сумі резерву під акредитиви та гарантії відбулися такі зміни:

	2011 рік	2010 рік
Резерв під зобов’язання, пов’язані з кредитуванням, станом на 1 січня	654	218
(Розформування резерву)/відрахування до резерву під зобов’язання, пов’язані з кредитуванням, протягом року	(418)	437
Вплив перерахунку у валюту представлення	(31)	(1)
Резерв під акредитиви та гарантії на 31 грудня (Примітка 19)	205	654

Зобов’язання за операційною орендою

У випадках, коли Банк виступає орендарем, майбутні мінімальні орендні платежі за нескасовуваною операційною орендою приміщень були такими:

	2011 рік	2010 рік
До 1 року	1 654	1 738
1-5 років	1 947	1 581
Понад 5 років	429	115
Всього зобов’язань за операційною орендою	4 030	3 434

32. Операції з пов’язаними сторонами

Для цілей складання цієї фінансової звітності сторони вважаються пов’язаними, якщо вони знаходяться під спільним контролем, або якщо одна сторона контролює іншу або має можливість у значній мірі впливати на фінансові та операційні рішення іншої сторони у відповідності до МСБО 24 «Розкриття інформації щодо пов’язаних сторін». При розгляді кожного можливого випадку відносин з пов’язаними сторонами до уваги береться суть цих відносин, а не лише юридична форма.

В ході звичайної діяльності проводяться банківські операції з основними акціонерами, компаніями під спільним контролем та іншими пов’язаними сторонами. Ці операції включають здійснення розрахунків, надання кредитів, залучення депозитів, фінансування комерційної діяльності та операції з іноземною валютою. Нижче наводяться залишки станом на 31 грудня 2011 року та 31 грудня 2010 року, а також доходи та витрати за 2011 та 2010 роки:

На 31 грудня 2011 року та за 2011 фінансовий рік	Мате- ринська компанія	Підприємства під спільним контролем	Керівництво	Інші пов’язані сторони
Активи				
Кредити клієнтам (процентна ставка, % річних)	-	87 386 (11)	83 (16,6)	427 (11,9)
Резерв на знецінення кредитів	-	(115)	(0,1)	(0,8)
Заборгованість інших банків (процентна ставка, % річних)	-	18 879 (6,1)	-	-
Інші активи	-	29	-	-
Зобов’язання				
Заборгованість перед іншими банками (процентна ставка, % річних)	-	8 636 (2)	-	-
Кошти клієнтів (процентна ставка, % річних)	3 (0)	899 893 (4,8)	1 554 (7,2)	7 834 (5,7)
Інші зобов’язання	-	-	44	-
Зобов’язання, пов’язані з кредитуванням				
Відкличні зобов’язання з надання кредитів	-	6 264	40	71
Гарантії	-	3	-	-
Акредитиви	-	1 253	-	-
Доходи / витрати				
Процентні доходи	-	7 999	50	109
Процентні витрати	-	(12 408)	(131)	(514)
Комісійні доходи	-	3 788	2	19
Комісійні витрати	-	(300)	-	-
Чисті збитки від операцій з іноземною валютою	-	(6 758)	-	-
Інші доходи	-	237	-	-
Резерв на знецінення кредитів	-	56	2	1
Резерв на покриття збитків за зобов’язаннями, пов’язаними з кредитуванням	-	15	-	-
Витрати на страхування	-	(192)	-	-

32. Операції з пов’язаними сторонами (продовження)

У вересні 2011 року Банк розпочав придбання незабезпечених роздрібних кредитів у пов’язаної сторони (українського банку). Придбання портфельів здійснюється на щомісячній основі. Протягом періоду до 31 грудня 2011 року були придбані чотири транші загальною сумою 83 826 тисяч доларів США. Портфелі були придбані за справедливою вартістю, без виникнення прибутку або збитку при початковому визнанні.

На 31 грудня 2010 року та за 2010 фінансовий рік	Мате- ринська компанія	Підприємства під спільним контролем	Керівництво	Інші пов’язані сторони
Активи				
Кредити клієнтам (процентна ставка, % річних)	-	66 161 (12,46)	1 087 (15,60)	1 217 (11,69)
Резерв на знецінення кредитів	-	(200)	(2)	(2)
Інші активи	-	62	-	-
Зобов’язання				
Кошти клієнтів (процентна ставка, % річних)	5 (0,36)	328 444 (1,92)	4 574 (8,86)	9 363 (8,32)
Інші зобов’язання	-	-	-	19
Зобов’язання, пов’язані з кредитуванням				
Відкличні зобов’язання з надання кредитів	-	15 703	-	-
Акредитиви	-	10 191	-	-
Резерв на покриття збитків за зобов’язаннями, пов’язаними з кредитуванням	-	(15)	-	-
Доходи / витрати				
Процентні доходи	-	14 035	21	148
Процентні витрати	-	(17 855)	(463)	(716)
Комісійні доходи	1	3 734	3	32
Комісійні витрати	-	(35)	-	-
Інші доходи	-	6	-	-
Резерв на знецінення кредитів	-	447	(2)	98
Резерв на покриття збитків за зобов’язаннями, пов’язаними з кредитуванням	-	(15)	-	-
Витрати на страхування	-	(266)	-	-

Резерв на знецінення кредитів стосовно кредитів пов’язаним сторонам був створений за портфельним принципом стосовно основної частини кредитів.

32. Операції з пов’язаними сторонами (продовження)

Протягом року сума кредитів пов’язаним сторонам змінювалась таким чином:

	Мате- ринська компанія	Підприємства під спільним контролем	Керівництво	Інші пов’язані сторони
Кредити, надані пов’язаним сторонам протягом року	-	568 756	207	166
Суми, повернені пов’язаними сторонами протягом року	-	546 247	1 205	929
Інші зміни	-	(1 285)	(7)	(27)

Протягом 2010 року сума кредитів пов’язаним сторонам змінювалась таким чином:

	Мате- ринська компанія	Підприємства під спільним контролем	Керівництво	Інші пов’язані сторони
Кредити, надані пов’язаним сторонам протягом року	-	393 728	1 191	305
Суми, повернені пов’язаними сторонами протягом року	-	(396 657)	(149)	(405)
Зміни у складі пов’язаних сторін	-	29 539	-	-
Інші зміни	-	(1 929)	(4)	-

У 2011 році винагорода членам Правління складалася із заробітної плати у сумі 4 861 тисяча доларів США (у 2010 році – 3 534 тисячі доларів США), обов’язкових внесків до державних фондів у сумі 87 тисяч доларів США (у 2010 році – 95 тисяч доларів США) та інших виплат у сумі 5 тисяч доларів США (у 2010 році – 22 тисячі доларів США). У 2011 році виплати членам Спостережної ради склали 5 тисяч доларів США (у 2010 році – 81 тисяча доларів США).

33. Капітал

Банк підтримує і активно управляє капіталом для покриття ризиків, притаманних банківській діяльності. Достатність капіталу Банку контролюється з використанням, серед іншого, нормативів, встановлених Базельською угодою 1988 року та нормативів, встановлених НБУ. На думку керівництва, загальна сума капіталу, управління яким здійснює Банк, дорівнює загальній сумі регулятивного капіталу. Сума капіталу в управлінні станом на 31 грудня 2011 року складає 4 461 640 тисяч гривень або 558 417 тисяч доларів США.

Першочерговими цілями управління капіталом Банку є забезпечення дотримання Банком зовнішніх вимог до капіталу та утримання високих кредитних рейтингів і належних показників капіталу з метою підтримки свого бізнесу та максимального збільшення біржової вартості акцій.

Банк управляє структурою капіталу та відповідно змінює її з огляду на зміни в економічних умовах та показниках ризику його діяльності. З метою підтримання або коригування структури капіталу Банк може коригувати суми виплат дивідендів акціонерам, повернути капітал акціонерам або випустити капітальні цінні папери. Жодних змін у цілях, політиці та процесах у порівнянні з попередніми роками не відбулося.

Норматив адекватності капіталу НБУ

НБУ вимагає від банків підтримувати показник адекватності капіталу на рівні 10% від активів, зважених за рівнем ризику, визначений з урахуванням ризиків, розрахований згідно з правилами бухгалтерського обліку в Україні. Станом на 31 грудня 2011 року та 31 грудня 2010 року показник адекватності капіталу Банку, розрахований за цим принципом, складав:

	2011 рік	2010 рік (без урахування ефекту об'єднання)
Основний капітал	366 648	269 291
Додатковий капітал	191 769	109 530
Всього капіталу	558 417	378 821
Активи, зважені з урахуванням ризику	3 521 502	2 018 801
Показник адекватності капіталу	15,86%	18,76%

Регулятивний капітал складається з основного капіталу, що включає сплачений зареєстрований акціонерний капітал, емісійний дохід, резерви, створені згідно з українським законодавством, за вирахуванням чистої залишкової вартості нематеріальних активів та збитків поточного і попереднього років. Другим компонентом регулятивного капіталу є додатковий капітал, який включає стандартні резерви за міжбанківськими кредитами та кредитами клієнтам, резерв переоцінки майна, прибуток поточного року, зменшений на суму нарахованих доходів, прострочених більш ніж на 30 днів, за вирахуванням резерву під сумнівні нараховані проценти, субординованого довгострокового боргу, нерозподіленого прибутку попередніх років. Станом на 31 грудня 2011 року та 31 грудня 2010 року Банк дотримувався регулятивних вимог до капіталу.

Банк також зобов'язаний дотримуватися вимог до мінімального рівня капіталу, встановлених кредитними договорами, включаючи рівень достатності капіталу, розрахований на основі вимог Базельської угоди про капітал, як визначено у Звіті про міжнародну конвергенцію оцінки капіталу та стандартів з капіталу (оновлено у квітні 1998 року) та у Додатку до Базельської угоди про капітал, який ввів розгляд ринкових ризиків (оновлено у листопаді 2005 року), яке зазвичай називають «Базель І». Банк дотримувався цих вимог. Далі подано звіт про адекватність капіталу за методикою Базель станом на 31 грудня 2011 року:

33. Капітал (продовження)

	2011 рік
Капітал 1-го рівня	
Акціонерний капітал	428 966
Емісійний дохід	7 109
Резерв об'єднання	4 288
Нерозподілений прибуток	104 001
Резерв переоцінки та інший резерв	(21 715)
Всього капіталу 1-го рівня	522 649
Капітал 2-го рівня	
Резерви переоцінки	82 282
Субординований борг	85 305
Всього капіталу 2-го рівня	167 587
Всього капіталу	690 236
Рівень адекватності капіталу на 31 грудня 2011 року	
Активи, зважені на ризик	2 575 904
Всього капіталу	690 236
Рівень адекватності капіталу (%)	26,80%

Підписано від імені Правління 21 березня 2012 року.

К. М. Вайсман (Голова Правління)

О.М. Мошкалова (Головний бухгалтер)

Кредитні рейтинги

ПУМБ підтримує рейтинги міжнародних рейтингових агентств із 1998 року.

У березні 2011 року міжнародне рейтингове агентство Moody’s Investors Service підтвердило прогноз, який було знижено у грудні 2011 року 13 українським банкам, включаючи ПУМБ, за рейтингом депозитів в іноземній валюті зі «стабільного» на «негативний». Прогноз був погіршений унаслідок зниження прогнозу суверенного рейтингу України зі «стабільного» на «негативний».

Рейтинги Moody’s	2010	2011
Рейтинг фінансової стабільності	E + (прогноз стабільний)	E + (прогноз стабільний)
Депозитний рейтинг у національній валюті	B2/NP (прогноз негативний)	B2/NP (прогноз стабільний)
Депозитний рейтинг в іноземній валюті	B3/NP (прогноз стабільний)	B3/NP (прогноз негативний)
Довгостроковий рейтинг за національною шкалою	A3.ua	A2.ua
Рейтинг довгострокових зобов’язань в іноземній валюті	B2	B2
Прогноз рейтингів	негативний	стабільний

Контакти

Головний офіс	Прес-служба	Investor Relations
Україна, Київ вулиця Андріївська, 4 +380 44 231 70 00 +380 44 231 71 00 (факс)	+380 44 231 72 52 pr@fuib.com	+380 44 231 70 55 ir@fuib.com

www.pumb.ua

Міжнародне фінансування та структурування транзакцій	Торговельне фінансування
Сергій Зубро Начальник управління міжнародного фінансування та структурування транзакцій +380 44 231 70 55 Serhiy.Zubro@fuib.com	Костянтин Камаралі Начальник управління торговельного фінансування та документарних операцій +380 44 231 71 20 Konstantin.Kamarali@fuib.com

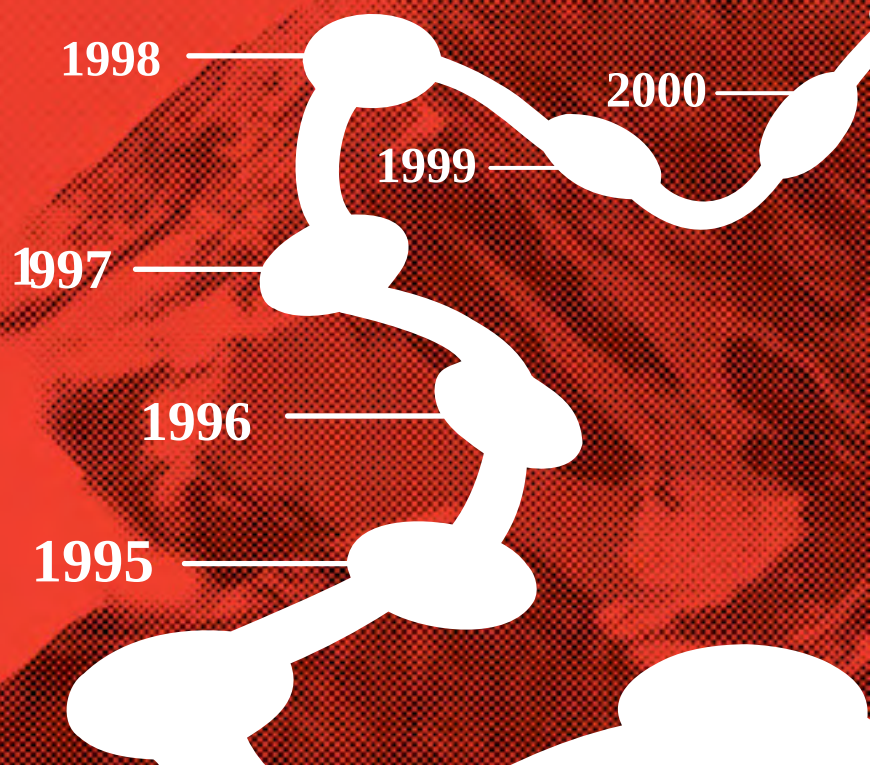
Цінні папери	Казначейство
Марина Трегубенко Департамент цінних паперів +380 44 231 75 98 Marina.Tregubenko@fuib.com	Антон Стадник Начальник казначейського управління +380 44 231 70 46 Anton.Stadnik@fuib.com

Кореспондентські відносини	Депозитарій
Максим Марченко Керівник відділу кореспондентських відносин +380 62 332 47 92 Maxim.Marchenko@fuib.com	Нінель Герман Начальник відділу депозитарної діяльності +380 44 231 71 80 Ninel.German@fuib.com

Центр обслуговування
клієнтів 0 800 500 490
або 490 з мобільного

info@fuib.com

   / pumbua

1998

2000

1999

1997

1996

1995